

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2020. 27. hét

Törvényi segítséggel léphetnek szintet a kisüzemi sörfőzdek

ÚJRAOSZTÁS - Az összforgalom ötödéről le kellene mondaniuk a nagy gyáraknak

A Magyarországon forgalmazott ásványvizek, üdítők és sörök piacát rendezné a kizárólagossági szerződések tilalmát célzó törvényjavaslat, amelyről ma folytatják le a vitát a képviselők, holnap pedig már szavazhatnak is róla. Így a sörpiacon az eddigi 2-3 százalékról hosszabb távon akár 20 százalékra nőhet a kisüzemi főzdek részaránya. A szegmens szereplői jó ideje várnak a beavatkozásra, miután a csaknem 170 milliárd forintos ágazatot uraló három nagy gyártó árnyékában nehezen kerülnek be termékeikkel a vendéglátóhelyekre. A kisebb főzdek törekvése világos, számos egységnek viszont épp a nagy gyárak felé történő elköteleződés nyújt anyagi biztonságot.

Páratlan lehetőség kapujában a kisüzemi főzdek

SÖRPIAC Látványos kapacitásnövelést feltételez a nagy gyártók túlsúlyának visszafogása

A Magyarországon forgalmazott ásványvizek, üdítők és sörök piacát igyekeznek rendezni a kizárólagossági szerződések tilalmát célzó törvényjavaslat, amelyet Kósa Lajos, a Fidesz alelnöke nyújtott be a parlamentnek. Miután a javaslatot támogatta az Országgyűlés törvényalkotási bizottsága, ma lesz a tervezet vitája, holnap pedig már szavazhatnak is róla. A politikus rávilágított, hogy a teljes hazai sörpiac éves forgalma 166 milliárd forint, ennek a 94,5 százalékát három nagyvállalat vitte el, összesen 160 milliárd forintot. Ugyanakkor a fennmaradó 6 milliárd forint sem a magyar kistermelők kasszájába csorgott, hanem ebből 3 milliárdot tettek ki az említett sörgyárak által importált termékek.

Kósa Lajos nem nevesítette a piaci szereplőket, de kétségkívül a Dreher Sörgyárakra, a Heineken Hungariára és a Borsodira utalt. Lapunk érdeklődésére mind a három társaság jelezte, hogy mivel most még csak egy törvénytervezetről van szó, azt egyelőre nem kívánják kommentálni. A Drehernél ehhez annyit tettek hozzá, hogy a sörgyár mindig megfelelt a törvényi és a versenyjogi elvárásoknak, szabályozásoknak, s ez a jövőben is így lesz. A Borsodinál pedig azt hangsúlyozták a Világgazdaságnak, hogy működése során a vállalat, ahogy eddig, úgy ezután is, a hatályos magyarországi és európai uniós jogszabályi előírásoknak megfelelően jár el.

Bár korábban Gyenge Zsolt, a Fóti Kézműves Sörfőzde tulajdonosa, a Kisüzemi Sörfőzdek Egyesületének elnöke többször hangot adott a nemtetszésének, most ő is a törvényjavaslat kimenetelére vár az állásfoglalással. Korábban mindenesetre többször kiemelte, hogy a multik az erőfölényüket érvényesítve uralják a vendéglátóhelyeket. Előzetesen azért is sürgette visszatérően a jogszabályváltozást, mert úgy vélte, meglévő helyeket is elveszíthetnek, miközben újakra nehezen kerülhetnek be a csapolt, illetve az üveges söreikkel. Gyenge Zsolt szerint addig nem is érdemes - a borászatok mintájára - technológiai és termékfejlesztést ösztönző pályázatokról beszélni, amíg nincs biztosítva az esélyegyenlőség az éttermeket, kocsmákat, kisvendéglőket és szállodákat magában foglaló HoReCa-piacon.

A korábbi debreceni polgármester kiemelte: azt szeretné elérni, hogy Magyarország olyan piac legyen a fogyasztói kínálat szempontjából, mint Németország, Csehország, Szlovákia vagy éppen Ausztria: egy kis kézműves gyártónak is legyen esélye eljutni a helyi, sőt az országos piacra. A mostani hazai gyakorlatról azt mondta, a forgalmazókkal és a rendezvényszervezőkkel a nagy gyártók kizárólagossági szerződést kötnek, gyakorlatilag fizetnek azért, hogy a forgalmazók csak az ő termékeiket árussítsák. Felidézte, hogy 2015-ben a Gazdasági Versenyhivatal a nagy gyártókkal már megegyezett, hogy a helyi kis szériás termelők elérhessék az egész piac 20 százalékát, miközben a fennmaradó 80 százalék megmarad a multiknak - most ennek a korábbi megállapodásnak akarnak érvényt szerezni.

Iparági források szerint azonban kérdéses, hogy a célul kitűzött 20 százalékos piaci részarányt képesek lennének-e egyáltalán elérni a kisüzemek, hiszen ez a mostani termelés mintegy tízszeresét feltételezi. Az eddigi jövedéki befizetésekből ugyanis az látszik, hogy a kisüzemek legfeljebb duplázni képesek egyik évről a másikra a volument. Dacára a végtelenül széles kínálatnak, nemcsak a HoReCa-szegmensben, hanem a kiskereskedelemben is mindössze 2-3 százalékos a részesedésük. Ráadásul az újranyitás tapasztalataiból azt látni, hogy a vendéglátóiparnak várhatóan egy-másfél év sem lesz elég, hogy kiheverje ezt az időszakot. A kocsmák többségének már az siker volt, ha nem kellett végleg bezárni vagy munkaerőt elbocsátani.

Egyes vélemények szerint, ha a nagy forgalmazók nem teremthetnek szerződéseik révén kizárólagosságot az adott kocsmában, vendéglőben, akkor csak kedvezőtlenebb kondíciókkal tudnak jelen lenni az adott helyen. Vagyis az exkluzivitás elvesztése az eddigi nehézségeket megnövelve további bevételkiesést okozhat a vendéglátóhelyeknek, ami időzítés szempontjából akár kritikus is lehet. Ráadásul számtalan egységben csak egy sörcsap van, hiszen alacsony sörmennyiséget adnak el, így nem biztos, hogy ott a rendszerint magasabb árfekvésű kisüzemi sör jelentené a megoldást. A sörcsapra kötött 30 literes hordónak legkésőbb öt napon belül ki kell ürülnie, utána pedig akkor is le kell venni, ha nem ürült ki teljesen. Ezekben a helyeken kisüzemi sör egyelőre csak veszteséggel lesz forgalmazható, ami újabb bevételkiesést okozhat a vendéglátóhelynek.

GRAFIKON

MAGYARORSZÁGON ÉRTÉKESÍTETT SÖRÖK

Forrás: MSSZ

GYÖNGYÖSI BALÁZS

[Eredeti](#)

(Világ gazdaság, 2020. június 29., hétfő, 1+3. oldal)

Nem mindegy, milyen élelem kerül a kosárba

Stratégiai jelentősége van annak, hogy egy ország képes-e garantálni saját élelmiszer-ellátását - egyebek mellett erről beszélt a Magyar Nemzetnek az Agrárminisztérium államtitkára. Zsigó Róbert közölte azt is: a szakhatóság kellő eszközöket kapott ahhoz, hogy ellenőrizze, adott esetben megbüntesse a nemzetközi cégeket, ha nem tájékoztatják a fogyasztókat arról, hogy itthon nem olyan élelmiszereket forgalmaznak, mint Nyugaton.

Pluszforrás az élelmiszeriparnak

Zsigó Róbert: Minden foglalkoztatott után egyszeri támogatást kaphatnak az ágazat cégei

Már hétfőtől benyújthatják támogatási kérelmüket a hazai élelmiszer- feldolgozók, a kormány egyszeri támogatásából tevékenységük megerősítése mellett dolgozóik további foglalkoztatását biztosíthatják a cégek - mondta el lapunknak Zsigó Róbert. Az Agrárminisztérium élelmiszerláncfelügyeletért felelős államtitkára szerint stratégiai jelentősége van annak, hogy egy ország képes- e biztosítani az önálló élelmiszer- ellátást.

- A koronavírus-járvány is rámutatott arra, hogy az élelmiszeripar minden nemzet életében stratégiai szerepet tölt be. Hogyan állták a sarat feldolgozóink a válság idején? - Komoly jelentősége van annak, hogy egy ország képes-e az önellátásra. Azonban nem elég, hogy az alapanyagot meg tudjuk termelni, korszerű feldolgozóiparra is szükség van. Ezért emelte stratégiai rangra a kormány az élelmiszeripart és készült el az ágazat fejlesztési stratégiája, a 2010-2020-as fejlesztési ciklusban pedig hozzávetőlegesen 360 milliárd forintnyi forrás jutott el a feldolgozókhöz. A járványügyi helyzet is visszaigazolta törekvéseinket, a vállalkozások pedig bizonyították, hogy a válság idején is kiváló minőségű árukat tudnak gyártani.

- A járvány hatásai az élelmiszeripart sem kerülték el. Hogyan lehet kompenzálni a veszteségeket?

- A kormány a gazdaságvédelmi akcióterv keretein belül 25 milliárd forintot különített el az agrárium számára. Ebből nyolcmilliárd forintot fordíthatunk az élelmiszeripar megsegítésére. A támogatási kérelmeket június 29-től július 12-ig nyújthatják be az érintettek, foglalkoztatottanként legfeljebb 125 ezer forintot kaphatnak a cégek. Fontos, hogy csak azok igényelhetik a pluszforrást, akik vállalják, hogy az év végéig megtartják a fő tevékenységüket.

- Mire fordíthatják ezt az összeget a cégek?

- Nem beruházási vagy fejlesztési támogatásról van szó. Ez egy egyszeri hozzájárulás, amely a meglévő munkahelyek védelmét és a cégek talpra állítását szolgálja. Ebből az összegből a saját vállalkozásukat, tevékenységüket erősíthetik meg az üzemek, a dolgozóikat pedig tovább tudják foglalkoztatni.

- Azonos feltételek vonatkoznak a kisebb vállalkozásokra és a nagyobb feldolgozókra?

- Alapvetően igen, de a 250 fő feletti cégektől azt kérjük, hogy a támogatás tíz százalékának mértékéig kössenek adományozási szerződést a karitatív tanácsot alkotó szervezetekkel vagy a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel. Célunk, hogy ezzel az intézkedéssel is hozzájáruljunk ahhoz, hogy azok az emberek, akik a koronavírus miatt elvesztették a munkájukat, más egyéb kormányzati támogatás mellett ebben a formában is segítséget kaphassanak.

- Nemrég ért véget a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal Karanténkutatás elnevezésű felmérése. Milyen eredményekkel zárult a projekt?

- Szerettük volna látni, hogy milyen változásokat hozott a járvány a vásárlói szokásokban és a fogyasztásban, az eredményeket látva pedig szeretnénk felkészültebbek és tapasztaltabbak lenni, ha egy hasonló helyzet érne minket a jövőben. Az egyik nagyon fontos tanulság, hogy felértékelődött a vásárlók körében a termékek tartóssága és csomagolása. Szintén fontos megállapítása volt a kutatásnak, hogy alaposan visszaesett a vásárlások száma, a legtöbben heti egy alkalommal szereztek be a szükséges hozzávalókat. Sokan elkezdtek otthon főzni, a kosarakba így főként a sütés-főzés alapanyagai kerültek, s mivel jutott idő a menü megtervezésére, ezért a bevásárlás is tudatosabban történt. Ennek köszönhetően az élelmiszer-pazarlás is csökkent a háztartásokban.

- Voltak, akik a szükségesnél jóval nagyobb készletet halmoztak fel. Mihez kezdhetnek most a többkilónyi tartós élelmiszerrel?

- A felmérésünk idején a lakosságnál átlagosan 36 kilogramm élelmiszer volt. A veszélyhelyzet végéhez érve pedig azt kértük a fogyasztóktól, hogy amire nincs szükségük,

azt a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel közösen indított kampány keretében adományozzák el. A kezdeményezésnek köszönhetően országszerte 89 átvételi ponton lehetett leadni az adománynak szánt élelmiszert. Mivel az akció június 16-án zárult, ezért pontos számaink még nincsenek. Ugyanakkor fontos elmondani, hogy nem az volt elsősorban a célunk, hogy minél több élelmiszer jusson el ezekre a pontokra, sokkal inkább figyelemfelhívásnak szántuk az akciót. Szeretnénk, ha a fogyasztók minél szélesebb körében elterjedne a tudatos, megtervezett vásárlás.

- Nemrég jelent meg az élelmiszertörvény módosítása, amely szerint külföldi termékek esetében a forgalmazó, a hazai áruknál pedig a gyártó felel azért, hogy egy azonos márkanevű termék összetétele és minősége ne különbözzön az Európai Unió egyes tagországaiban. Mit jelent pontosan ez a jogszabályváltozás?

- Néhány éve derült fény arra - egy hazai és egy szlovákiai kutatás eredményeként -, hogy egyes multinacionális élelmiszergyártók más minőségben kínálják termékeiket a kelet-közép-európai blokkban, mint az unió nyugati felében. Bár Brüsszelben kezdetben tagadták a kettős minőség létezését, később az Európai Bizottság vezetői is elismerték, hogy a gyártók élnek ezzel a módszerrel. Számos partnerországgal együtt sikerült elérnünk, hogy bekerüljön a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok közé a kettős minőségű élelmiszerek gyártása. Az új irányelvet pedig a tagállamoknak is át kell ültetniük a hazai jogrendjükbe. Mi ennek eleget tettünk az élelmiszertörvény módosításával, ami viszont még fontosabb, hogy a teljesítéshez szükséges jogköröket megadtuk a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak (Nébih). Ezzel mindenki számára egyértelművé tettük, hogy Magyarországon az élelmiszerlánc-felügyelet megfelelő hatáskört kapott a tisztességtelen gyakorlat elleni fellépéshez.

- Milyen szankcióra számíthat az, aki vét a törvény ellen?

- A végrehajtási rendeletek kidolgozása folyamatban van, a részletszabályok tartalmazzák majd a szankciórendszer mellett azokat a kivételeket is, amikor a gyártók eltérhetnek az azonos összetételtől. A cél az, hogy ha a feldolgozó valamilyen oknál fogva más alapanyagokat használ, ezáltal más minőségű terméket kínál a nyugati piacon, mint hazánkban, akkor azt kötelezően jelölnie kell a terméken. A szankciókról egyelőre csak annyit, hogy a Nébih ezt követően is őrszemként ügyel majd az élelmiszerlánc minden folyamatára, s ha kell, szigorúan fellép a jogsétkkel szemben. A tisztességtelen gyártókról pedig, ahogy eddig is, a vásárlók is értesülni fognak.

- Az idén második alkalommal csatlakozott hazánk az élelmiszerbiztonsági világnaphoz. Milyen programokkal készültek a június 7-i eseményre?

- Köztudott, hogy hazánk európai uniós szinten is kiemelkedő eredményeket ért el az élelmiszer-biztonság területén. A Nébih ugyanakkor a tisztességtelen vállalkozások kiszűrése mellett az elmúlt évek során arra is nagy hangsúlyt helyezett, hogy partnerként tekintsen a tisztességes cégekre és vásárlókra. A legnagyobb kockázat a háztartásokban van. Az idei világnaphoz kapcsolódóan ezért elindítottunk egy oktatási honlapot, ahová az elmúlt években készített ismeretterjesztő kiadványok, munkafüzetek, tanári segédanyagok mellett két új edukációs kiadványt is feltöltöttünk.

- Főként gyerekeknek szánt anyagokról van szó. Miért épp a legfiatalabb korosztályt szólítják meg?

- Az óvodák, általános iskolások alsó és felső tagozatos diákjainak olyan tananyagokat dolgoztunk ki, amelynek köszönhetően játékos formában, életkorukhoz igazodva sajátíthatják el az élelmiszer- biztonság alapjait. Ők a szüleikre is nagy hatással lesznek, később pedig tudatos vásárlóként maguk is továbbadhatják az így megszerzett tudást. A Nébih oktatási programjának 2017-es indulása óta 84 oktatási intézménybe látogattak el a kollégák, összesen 963 demonstrációs órát tartottak és nagyjából 9500 gyereket értek el

személyesen. Mintegy 2200 egyetemi hallgató oktatásához járultunk hozzá és 800 pedagógust vontunk be a programba.

Az államtitkár elmondta, hogy a válság idején csökkent az élelmiszer-pazarlás Fotó: Mirkó István

Köpöncei Csilla

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. június 29., hétfő, 1+12. oldal)

A Mura-program részeként

A Mura-program részeként csaknem tizenhárom kilométer hosszú kerékpárút épül a folyó magyarországi szakaszán - közölte az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára az MTI-vel. Cseresnyés Péter kiemelte, a Terület- és településfejlesztési operatív program keretében megvalósuló beruházás turizmusfejlesztési célokat szolgál. (HG)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2020. június 29., hétfő, 11. oldal)

Újra Panaszkönyvben a csanádpalotai önkormányzat

A Hír TV fogyasztóvédelmi magazinja most azoknak a cégeknek a történetét dolgozta fel, akiknek az elvégzett munkákért nem nagyon akar fizetni Debreczeni István.

The post Újra Panaszkönyvben a csanádpalotai önkormányzat appeared first on Makó Híradó.

A Hír TV fogyasztóvédelmi magazinja most azoknak a cégeknek a történetét dolgozta fel, akiknek az elvégzett munkákért nem nagyon akar fizetni Debreczeni István. Május közepén elsőként írtuk meg, hogy legalább három vállalkozónak mintegy 18 millió forinttal tartozik a csanádpalotai önkormányzat olyan munkákért, amelyeket szerintük bizonyítható módon elvégeztek. Most a Hír TV fogyasztóvédelmi magazinja is foglalkozott az ügyel, így a bogácsi üdülő ügye után Debreczeni István rövid időn belül másodszer tette hírhedtté a települést országosan is. A három vállalkozó ügye egyébként sokban különbözik egymástól, két dologban azonban hasonlítanak: az önkormányzat ilyen-olyan kifogások miatt csak részben, vagy egyáltalán nem fizette ki őket, illetve mindhárom cégvezető most is megerősítette az országos csatornának, hogy Debreczeni István minősíthetetlen módon kezeli az ügyüket. Mindez egyébként azért is lesz különösen rossz a jövőben is a település számára, mert Csanádpalota nevét mindenki ezekről a botrányokról jegyzi meg, és ezt a rossz hírnevet rendkívül nehéz lesz visszaállítani. Józan paraszti ésszel is belátható, hogy ilyen cirkuszok mellett lassan nem lesz olyan tisztességes vállalkozás, aki hajlandó bármiben is

partnerséget vállalni az önkormányzattal. A Hír TV műsorának legszórakoztatóbb része egyébként, amikor Mészáros István - aki cégével a csapadékvízvezető csatornán dolgozott - mondja el tapasztalatait. A Sapi-Vill Bt. tulajdonosa többek között azt is elmondja, hogy a Debreczeni István vezette önkormányzat egyik kifogása a munkájukkal kapcsolatban, hogy egy 1969-es (vagyis 50 éves) szivattyút építettek be. A szakértőkkel telepakolt hivatalban azonban csak azt nem sikerült megfejtene senkinek, hogy ez a dátum a műszaki követelményeket rögzítő szabvány bevetésének ideje, és nem a gyártásé. A fogyasztóvédelmi magazin legutóbbi részét alább tudják megtekinteni, a Csanádpalotát is érintő rész körülbelül 27 percnél kezdődik. - Nagy Szabolcs

[Eredeti](#)

(makohirado.hu, 2020. június 29., hétfő)

Pluszforrás az élelmiszeriparnak

Mától nyújthatják be támogatási kérelmüket a hazai élelmiszer-feldolgozók, a kormány egyszeri támogatásából tevékenységük megerősítése mellett dolgozóik további foglalkoztatását biztosíthatják a cégek - mondta el a Magyar Nemzetnek Zsigó Róbert. Az Agrárminisztérium élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkára szerint stratégiai jelentősége van annak, hogy egy ország képes-e biztosítani az önálló élelmiszer-ellátást.

A kormány a gazdaságvédelmi akcióterv keretein belül 25 milliárd forintot különített el az agrárium számára. Ebből nyolcmilliárd forintot fordíthatunk az élelmiszeripar megsegítésére. A támogatási kérelmeket június 29-től július 12-ig nyújthatják be az érintettek, foglalkoztatottanként legfeljebb 125 ezer forintot kaphatnak a cégek. Fontos, hogy csak azok igényelhetik a pluszforrást, akik vállalják, hogy az év végéig megtartják a fő tevékenységüket. A támogatás egy egyszeri hozzájárulás, ami a meglévő munkahelyek védelmét és a cégek talpra állítását szolgálja. Ebből az összegből a saját vállalkozásukat, tevékenységüket erősíthetik meg az üzemek, a dolgozóikat pedig tovább tudják foglalkoztatni. Ugyanakkor a 250 fő feletti cégektől azt kéri az államtitkár, a támogatás tíz százalékának mértékéig kössenek adományozási szerződést a karitatív tanácsot alkotó szervezetekkel vagy a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel. Zsigó Róbert kifejtette, hogy az állam stratégiai rangra emelte az élelmiszeripart és készült el az ágazat fejlesztési stratégiája, a 2010-2020-as fejlesztési ciklusban pedig hozzávetőlegesen 360 milliárd forintnyi forrás jutott el a feldolgozókhöz. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal nemrég fejezte be Karanténkutatás elnevezésű felmérését, amiben a járvány okozta vásárlói szokásokat térképezték fel. Az államtitkár elmondta, nagyon fontos tanulság, hogy felértékelődött a vásárlók körében a termékek tartóssága és csomagolása. Szintén fontos megállapítása volt a kutatásnak, hogy alaposan visszaesett a vásárlások száma, a legtöbben heti egy alkalommal szereztek be a szükséges hozzávalókat. Sokan kezdtek el otthon főzni, a kosarakba így főként a sütés-főzés alapanyagai kerültek. A felmérésünk idején a lakosságnál átlagosan 36 kilogramm élelmiszer volt. A veszélyhelyzet végéhez érve pedig azt kértük a fogyasztóktól, hogy amire nincs szükségük, azt a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel közösen indított kampány keretében adományozzák el" - tette hozzá Zsigó Róbert, hozzátéve, hogy a kezdeményezésnek köszönhetően országsszerte 89 átvételi ponton lehetett leadni az adománynak szánt élelmiszert, az akció június 16-án zárult. - Origo

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2020. június 29., hétfő)

TermékviSSzahívás: Laktózt tartalmazhat ez a laktózmentes túrós rétes! - Ha laktózérzékeny vagy, ne edd meg, vidd vissza!

Az élelmiszerlánc tájékoztatta a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt, hogy az alábbi azonosítókkal ellátott Laktózmentes túrós rétes esetlegesen laktózt tartalmazhat.

A Lidl Magyarország Bt. tájékoztatta a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt, hogy az alábbi azonosítókkal ellátott Laktózmentes túrós rétes esetlegesen laktózt tartalmazhat. A termék fogyasztása a laktózérzékeny fogyasztók körében tüneteket válthat ki. A Lidl honlapján közleményt tett közzé a vásárlók tájékoztatására. Az érintett termék azonosító adatai: Megnevezése: Laktózmentes túrós rétes Kiszerelés: 690g, 6 db-os MMI: 08.11.2020 A Nébih arra kéri a laktózra érzékenyeket, hogy amennyiben a fenti azonosítókkal ellátott termékből vásároltak, azt ne fogyasszák el, a Lidl blokk nélkül visszafizeti a termék vételárát. Tejjallergia és laktóz-intolerancia: mi a különbség? A két kórkép tünete közötti különbség, hogy a tejjallergiában szenvedő ember tünete bármely kis mennyiségű tej bevétele után megjelennek, míg laktázhiány esetén a maradék laktázkapacitás kis mennyiségű tejet képes lebontani, így a tünetek nem feltétlenül jelentkeznek. Laktóz-intolerancia Ha a laktáz enzim hiányzik, vagy működése károsodik, akkor a bontatlan tejcukor nem szívódik fel, és a vastagbélben az ott található baktériumok bontják és használják fel. A vastagbélben bekövetkező bakteriális erjedés gázképződéshez vezet, ami haspuffadást, hasi görcsöket, hasmenést eredményez. Ilyenkor beszélünk laktóz-intoleranciáról. Laktózmentes termékek fogyasztásával elkerülhetőek az egészségügyi problémák. Tejjallergia Ezzel szemben a tejjallergia az ételallergia egy fajtája. Ilyenkor a szervezet a tehéntej béta-laktoglobulin, laktalbumin vagy kazein alkotóelemeit idegen anyagként ismeri fel és immunválaszt alakít ki ellenük. Ebben az esetben nem szabad semmilyen tejfehérjét tartalmazó élelmiszert fogyasztani, legyen az akár "normál" vagy laktózmentes! Olvasd el ezt is! Laktózérzékenység és tejjallergia: ez a lényeges különbség! Forrás, fotó: Nébih -

[Eredeti](#)

(szuloklapja.hu, 2020. június 29., hétfő)

Veszélyes egyszerre használni a szagelszívót és a gázbojlert

Nyáron is ajánlott figyelni a szén-monoxid-mérő készüléket -Melegben inkább este zuhanyozzunk!

Sokan gondolják, hogy szén-monoxid- mérgezés csak a téli fűtési szezonban fordulhat elő. Pedig gázbojlert nyáron is használunk, és a rossz kémény, a hibás szellőztetés és a hőség miatt ilyenkor is bejelezhet a szén-monoxid-mérő.

ÓVATOSAN Vasárnap Budapesten többször is riasztották a Katasztrófavédelmet. Öt fővárosi és egy kőszegszerdahelyi lakáshoz is ki kellett menniük szén-monoxid-szivárgás miatt. Több embert kórházba szállítottak mérgezés miatt. Az ok a gázbojler meghibásodása lehetett. A Bors annak járt utána, mire kell ügyelnünk a nyári hónapokban.

Kell a szellőző az ajtóra

Amikor jelez a szén-monoxidmérő, a Katasztrófavédelmet riasztják.

- A mi feladatunk minden ilyen esetben az életmentés - mondta a Borsnak Kisdi Márk Máté, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság szóvivője. - Miután kimegyünk a helyszínre, azonnal szellőztetünk, mérünk, majd átadjuk a helyszínt a gázszolgáltatóknak és a kéményseprőknek. Jellemzően az ilyen baleseteket a nyílt égésterű berendezések okozzák, vagy olyanok, amik a lakás levegőjét használják az égésnél. Ilyenek a vízmelegítő gázbojlerek.

Hiába, hogy nincs fűtési szezon, ezeket nyáron is használjuk zuhanyozáshoz, fürdéshez, mosogatáshoz.

- Gyakran előfordul, hogy lakásfelújításnál lecserélik a nyílászárókat. A régi lakásokban fürdőszobában volt a falon is egy szellőzőnyílás és az ajtó alján is, hogy a friss levegő bejusson. Ha ezeket megszüntetik, hermetikusan lezáródik a tér. A párás levegő miatt bekapcsolják a páraelszívót, ami kinyomja a levegőt, leesik a légnyomás, és az égéstermék nem csak a kéménybe, hanem a fürdőszobába is visszaáramlik. A szén-monoxid nagyon kis mennyiségben is mérgező, és jön a fejfájás, szédülés, ájulás. Ezért mi zárt égésterű turbós készülékeket ajánlunk, mert az kinyomja a füstgázt - figyelmeztetett Kisdi Márk Máté.

Többféleképpen védekezhetünk

A szén-monoxid, mint veszélyforrás nyáron másképpen jelentkezik, mint télen - magyarázta a Borsnak Müller Máté, a fővárosi kémények ellenőrzésével foglalkozó Főkéztűsz kommunikációs igazgatója.

- A legtöbb kéménynek nincs külön égéstermék- elszívója, hanem a fizika törvényei szerint működnek. A meleg levegő felfelé száll a hidegebb irányba. A gáztüzelésnél az égéstermék 60 fok körüli, nyáron pedig, ha kint van negyven fok, akkor a kémény huzathatása nagyon lecsökken, és bekövetkezhet a visszaáramlás. Ha nincs elég oxigén a térben, az égés kevésbé lesz tökéletes, így több szénmonoxid termelődik, ami felgyülemlik a fürdőszobában. Ez ellen többféleképpen lehet védekezni. Az alap az, hogy a kémények épségét rendszeresen ellenőrizni kell. Azután a nyári nagy melegben a hajnali és a késő esti órákra érdemes a meleg víz használatát betervezni. Természetesen napközben is zuhanyozhatunk, de a szellőzésről fokozottan gondoskodni kell, hogy legyen elég oxigén. Amire szintén érdemes odafigyelni, hogy ha nyáron a szagelszívót használjuk a konyhában, vagy egy ventilátort a fürdőszobában, az is jelentősen megváltoztatja a levegő áramlását. Vagyis egy időben a szagelszívót és a gázbojlert ne használjuk - figyelmeztetett a szakember, aki a szén-monoxid-jelzőkről is tájékoztattott.

Rettegésben tart a rossz jelző

- A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság minden évben kiad egy negatív és egy pozitív listát ezekről a honlapján. A jobbik eset, ha a gulyásleves gőzére vagy a dezodorra is beriaszt, a rosszabb, ha semmire. Az egyik folyton rettegésben tart, a másik pedig halálos. A garancia lehet a neves és nagy gyártó cég, valamint minél újabb a készülék, annál jobb a minőség. Az árak 9-10 000 forint körüli. Há lózatról működnek vagy akkumulátorosak. Az utóbbiaknál a töltés ellenőrzésére a jó minőségű készülékeken van tesztgomb. A működési idejük 5-10 év közötti. Ilyeneket mi is forgalmazunk, de nagyobb műszaki áruházakban is

beszerezhető. Ha a készülék bejelez, azonnal ajtó-, ablaknyitás, az ingatlan elhagyása és a Katasztrófavédelmet kell hívni. Utána minket, kéményseprőket is értesítenek, hogy ellenőrizzük a kéményt. Az esetek nagy részében nem ezzel, hanem a készülék karbantartásával és a levegő utánpótlásával van probléma - mondta Müller Máté.

Ha működik a gázmelegítő, gondoskodni kell a megfelelő szellőzésről

Ha nincs elég oxigén a térben, akkor több szén-monoxid termelődik, ez veszélyes

A készüléket rendszeresen karban kell tartani

A kéményeket ellenőriztetni kell, hogy van-e eltömődés

A gáztüzelésnél az égéstermék 60 fok körül van

Azonnal szellőztetni kell - hívja fel a figyelmet Müller

Grafikon

Voks

Ön használ nyáron is szén-monoxidot jelző készüléket?

Hu-Zo

[Eredeti](#)

(Bors, 2020. június 30., kedd, 8+9. oldal)

Bolti sztorik

Kalandokkal teli az élet. Itt vannak például a megfejthető és a megfejthetetlen bolti rejtelmek. Légfrissítőt keresek. Olvasom az egyik flakonon, hogy Sense Spring Flowers. Nagyjából sejtem, hogy mi lehet ez, de úgy vagyok vele, hogy ha az angol polgártól senki nem várja el, hogy beszéljen magyarul, akkor nekem miért kéne megtanulnom más nemzetek nyelvét? Egyenlő rangú országoké, egyenlő rangú embereké a föld! Vagy nem? Már az is elég furá, hogy az Európai Unió - melyből kilépett Nagy-Britannia - megtartotta hivatalos nyelvének az angolt.

Megfordítom a flakont, a hátulján nyolcnyelvű szöveg látható, illetve nem látható, mert milliméteresenél kisebb betűkkel nyomták rá az infót. Az államok betűjelei kivastagítva. Ennyi, amit az én hatvanéves szemem érzékel. Na, nézzük a polc szélén a kiírást, hátha okosabbak leszünk! Mi olvasható ott? Hát ez: Sense Spring Flowers. Szolgáltatás made is Hungary! Büntetni kéne! Hol vannak ilyenkor a fogyasztóvédők?

A flakonra milliméteresenél kisebb betűkkel nyomták az infót

A gyümölcsös részlegnél négyféle barack. Drága, drágább, még drágább, és egy meglepően olcsó. Mégis abból van a legtöbb. Nem kelendő. Mi lehet az oka? A reklámokból megtanultam, hogy tudatos vásárlóvá kell válnom. Olyanná, aki tud olvasni. És az olvasás által oszlik a homály. A cédulán ez áll: Származási hely - Olaszország. A járvány európai fészke. A nyereségvágynál csak egy dolog erősebb az emberben: a félelem.

Wessely Gábor szerkesztoseg@tolnainepujsg.hu

[Eredeti](#)

(Tolnai Népújság, 2020. június 30., kedd, 3. oldal)

Esélyt a kis főzdeknek

Nehezen érvényesülnek a nagy cégek mellett

SÖRGYÁRTÁS A Magyarországon forgalmazott ásványvizek, üdítők és sörök piacát igyekszik rendezni a kizárólagossági szerződések tilalmát célzó törvényjavaslat, amelyet Kósa Lajos, a Fidesz alelnöke nyújtott be a parlamentnek. A politikus rávilágított, hogy a teljes hazai sörpiac éves forgalma 166 milliárd forint, ennek a 94 százalékát, összesen 160 milliárd forintot három nagyvállalat vitte el. Ráadásul a fennmaradó 6 milliárd forint sem a magyar kistermelők kasszájába csorgott, hanem ebből 3 milliárdot tettek ki az említett sörgyárok által importált termékek.

Kósa Lajos nem nevesítette a piaci szereplőket, de a Világgazdaság cikke szerint kétségkívül a Dreher Sörgyárakra, a Heineken Hungariára és a Borsodira utalt. A lap érdeklődésére mind a három társaság jelezte, hogy mivel most még csak törvénytervezetről van szó, azt egyelőre nem kívánják kommentálni. Bár korábban Gyenge Zsolt, a Fóti Kézműves Sörfőzde tulajdonosa, a Kisüzemi Sörfőzdek Egyesületének elnöke többször hangot adott nemtetszésének, most ő is a törvényjavaslat kimenetelére vár az állásfoglalással. Korábban mindenesetre többször kiemelte, hogy a multik az erőfölényüket érvényesítve uralják a vendéglátóhelyeket. Előzetesen azért is sürgette visszatérően a jogszabályváltozást, mert úgy vélte, meglévő helyeket is elveszíthetnek, miközben újakra nehezen kerülhetnek be a csapat, illetve az üveges söreikkel.

Kósa Lajos kiemelte: azt szeretné elérni, hogy Magyarország olyan piac legyen a fogyasztói kínálat szempontjából, mint Németország, Csehország, Szlovákia vagy éppen Ausztria: egy kis kézműves gyártónak is legyen esélye eljutni a helyi, sőt az országos piacra. A mostani hazai gyakorlatról azt mondta, a forgalmazókkal és a rendezvényszervezőkkel a nagy gyártók kizárólagossági szerződést kötnek, gyakorlatilag fizetnek azért, hogy a forgalmazók csak az ő termékeiket árusítsák. A Fidesz alelnöke felidézte, 2015-ben a Gazdasági Versenyhivatal a nagy gyártókkal már megegyezett, hogy a helyi kis szériás termelők elérhessék az egész piac 20 százalékát, miközben a fennmaradó 80 százalék megmarad a multiknak - most ennek a korábbi megállapodásnak akarnak érvényt szerezni.

Iparági források szerint azonban kérdéses, hogy a célul kitűzött 20 százalékos piaci részarányt egyáltalán képesek lennének-e elérni a kisüzemek, hiszen ez a mostani termelésük mintegy tízszeresét feltételezi.

Megtiltanák a kizárólagossági szerződéseket a sörpiacon

MW

[Eredeti](#)

(24 Óra, 2020. június 30., kedd, 9. oldal)

Megkönnyítik a startupok értékesítését

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) lezárta az informatikai képzési szolgáltatásokat nyújtó CodeCool Kft. felvásárlásához kapcsolódó versenykorlátozásokat értékelő eljárását. A döntés

lehetővé teszi olyan feltételek kikötését startupok értékesítésekor, melyekkel biztosítani lehet, hogy az innováció feltalálói és kidolgozói később ne hasznosíthassák ugyanazt az ötletüket a piacon. Ezzel vonzóbbá válhat a startup jellegű vállalkozásokba történő befektetés, és az innovációra való ösztönzés is fennmarad, mivel annak piaci értéke az értékesítését követően sem csökken.

A startupok esetében az eladó ötletgazdák gyakran kisebbségi tulajdonosként továbbra is a vállalkozásban maradnak a pénzügyi befektetők mellett, és csak későbbi fázisban várható esetleges teljes kilépésük. A GVH döntésében egyértelművé tette, hogy jogszerűen kötelezhetők a kisebbségi tulajdonosként cégben maradó ötletgazdák arra, hogy ne támazzanak párhuzamos versenyt a startup cégnek a kisebbségi tulajdonuk fennállási ideje alatt és az annak jövőbeli megszűnését követő két évig sem. A legtöbb startupnak a növekedés egy pontján a pénzügyi befektető megjelenése biztosítja a továbbfejlődés lehetőségét, ami a vállalkozás teljes vagy részbeni értékesítését jelenti.

Munkatársunktól

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. június 30., kedd, 12. oldal)

Jó évük volt a biztosítóknak

A szektor jövedelmezősége három éve kiemelkedően magas szinten áll, a jogszabályi elvárás kétszeresét jelentő tőkefeltöltöttség pedig nem változott jelentősen

Növekedés és jövedelmezőség jellemezte a biztosítók, tőkepiaci szereplők, pénzügyi vállalkozások piacait tavaly, és a koronavírusjárvány sem rendítette meg a szektort.

A biztosítási szektor díjbevétele tíz százaléknál felett bővült tavaly, a növekedés motorja a nem élet ág, azon belül a járműbiztosítások, amit azonban részben a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjba beépült biztosítási adó magyaráz - derült ki a Magyar Nemzeti Bank friss biztosítási, pénztári és tőkepiaci kockázati jelentéséből. Élet ágon az előző évek átlagához hasonlóan a hagyományos egyszeri és eseti díjak bővültek a legjelentősebben.

A biztosítási tartalékok elsősorban a unitlinked konstrukciók révén emelkedtek tavaly, ám ez az idei első negyedévben csökkenésbe fordult. A díjbevételeknél viszont nem tapasztalható negatív hatás 2020-ban. A szektor jövedelmezősége három éve kiemelkedően magas szinten áll, a jogszabályi szint kétszeresét jelentő tőkefeltöltöttség pedig kedvező eszközösszetételének köszönhetően sem változott jelentősen. Bár a szektor stabilitása megfelelő, a reálgazdasági hatások már rövid távon kihívást jelenthetnek.

Továbbra is alacsonyok a hozamok, nő a vagyontulajdonosok kárrizikója, s szükséges az ügyfeleknek esetlegesen jelentős érdeksérelmet okozó kockázatok mérséklése is. Az intézmények száma és a taglétszám is csökkent tavaly az önkéntes pénztáraknál, amelyeknél az öregedő tagi állomány a szektor jövőbeni fenntarthatóságát illetően jelent kihívást. A nyugdíjpénztári tagi befizetések kis mértékben, míg a munkáltatói hozzájárulások jelentősen csökkentek. Az egészség- és öngondozó pénztáraknál az egyéni befizetések növekedése sem tudta ellensúlyozni a munkáltatói hozzájárulások jelentős visszaesését, többek között ennek is köszönhetően az intézmények ismét negatív működési eredménnyel zárták az évet. Fogyasztóvédelmi téren egyik legfontosabb lépés a tavaly kidolgozott Minősített Fogyasztóbarát Otthonbiztosítás koncepció - emelték ki.

Viland Gabriella

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2020. június 30., kedd, 12. oldal)

Stabilak maradtak a pénz- és tőkepiacok

A jegybank továbbra is kiemelten figyeli a kis összegű hitelek thm-jét

Növekedés és jövedelmezőség jellemezte a biztosítók, tőkepiaci szereplők, pénzügyi vállalkozások piacát tavaly, és az idei veszélyhelyzet sem rendítette meg sem a szereplők, sem a piacok helyzetét. A jegybank a minősített otthonbiztosítással, az ingatlanalapok és a spekulatív tőkeügyletek szabályozásával számos kockázatot mérsékelte - áll a Magyar Nemzeti Bank friss biztosítási, pénztári és tőkepiaci kockázati jelentésében, amely már a fogyasztóvédelmi elemzést is magába foglalja. Ez utóbbi területen az elemzés szerint az egyik legfontosabb lépés a tavaly kidolgozott minősített fogyasztóbarát otthonbiztosítás koncepciója volt, amelynek nyomán ez év végére megélénkülhet a lakásbiztosítási piaci verseny. A pénztári szektor átláthatóságát ugyanakkor a tavaly kialakított pénztári teljes költségmutató erősítette.

A tőkepiacon a befektetési szolgáltatók forgalma hat százalékkal, a kezelt ügyfélértékpapír-állomány értéke pedig elég jelentősen, 11,3 százalékkal gyarapodott tavaly. A befektetési vállalkozási szektor jövedelmezősége 2019-ben történelmi csúcst ért el, adózott eredménye 34 százalékkal haladta meg az előző évit. Valamennyi befektetési vállalkozás tőkeellátottságát megfelelőnek találták az elemzés készítői.

Az idei első negyedévben a befektetési szolgáltatók kiugró - az előző negyedévhez viszonyítva 29,5 százalékkal magasabb - tőkepiaci forgalmat realizáltak, az ügyfélértékpapír-állomány piaci értéke viszont 9,6 százalékkal csökkent. A Budapesti Értéktőzsde 2020. évi első negyedéves összforgalma 45,4 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakát. A befektetési alapkezelők által 2019 végén kezelt vagyon is kimagasló szintet ért el 7,5 százalékos növekedéssel. Az idei első negyedévben a szektor kezelt vagyonának értéke ehhez képest 5,8 százalékkal csökkent, elsősorban a kezelt befektetési alapok vagyonának 5,5 százalékos apadása miatt (ennek fő oka a negatív hozamhatás volt). Az MNB hangsúlyozta, továbbra is kiemelten figyeli a kis összegű (főképp kézzizálog) hiteleket nyújtó intézmények módszertanát a teljes hiteldíjmutató (thm) számítására.

Fellegi

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. június 30., kedd, 14. oldal)

Pályázati felhívás a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületek 2020. évi támogatására (A pályázat kódja: FV-I-20)

A pályázat célja a fogyasztói tudatosság növelése, fogyasztóvédelmi kommunikációs kampány és tájékoztató tevékenység megvalósítása, közérdekű keresetek indítása, Fogyasztóvédelmi Témahét szervezése, nyomtatott sajtótermékek kiadása, valamint pedagógusok fogyasztóvédelmi képzése. A pályázat beadási határideje 2020. szeptember 30. A pályázati felhívást és az útmutatót a lap jobbszélén, a csatolt dokumentumokban találja. A kitöltendő pályázati adatlapot és a pályázattal kapcsolatos további információkat megtalálja a www.ifka.hu/FV-I-20.html oldalon. (ITM Kommunikáció) -

[Eredeti](#)

(kormany.hu, 2020. június 30., kedd)

20 millió forint eljárási bírságot kapott az RTL

Nem szolgáltatott megfelelően adatokat.

Eljárás elhúzása és tényállás feltárásának akadályozása miatt 20 millió forint eljárási bírságot rótt ki a Magyar RTL Televízió Zrt.-re a Gazdasági Versenyhivatal. Az állami szervezet ezt kedden közölte az MTI-vel. Az ügy 2016-ban kezdődött, amikor a médiatanács nem járult hozzá, hogy az M-RTL megszerezze a Central Digitális Média Kft.-t. A tranzakciót emiatt a versenyhivatal megtiltotta, de a Kúria felülvizsgálatának eredményeként új eljárást kellett indítania. Az új vizsgálat során hívta fel a GVH az M-RTL-t, hogy mutassa be az aktuális piaci adatokat és a tranzakció jelen körülmények közötti kereteit. Az M-RTL 2020 áprilisában a Covid-19 járványra hivatkozva kérte a GVH által szabott adatszolgáltatási határidő 45 nappal történő meghosszabbítását május végéig. A hivatal hozzájárult a vállalkozás kérelméhez. Ennek ellenére az M-RTL május végi beadványában nem szolgáltatta a kért piaci adatokat, arra hivatkozva, hogy nem ért egyet a GVH gyakorlatával, azonban más módon sem adta meg ezeket az adatokat. Továbbá egymásnak ellentmondó információkat közölt a tranzakció tárgyát illetően - tudatta a versenyhivatal. A GVH a televíziós társaság adatszolgáltatásának ellentmondásossága miatt nem tudott intézkedni a médiatanács ilyenkor kötelező megkereséséről - írták. Mivel az M-RTL magatartása miatt további eljárási cselekmények foganatosítása vált szükségessé, ezért az eljárás elhúzása és a tényállás feltárásának akadályozása miatt 20 millió forint eljárási bírságot szabott ki a versenyhivatal - áll a közleményben. -

[Eredeti](#)

(alon.hu, 2020. június 30., kedd)

Húszmillió forint eljárási bírságot szabott ki az RTL-re a versenyhivatal

Budapest, 2020. június 30., kedd (MTI) - Eljárás elhúzása és tényállás feltárásának akadályozása miatt 20 millió forint eljárási bírságot rótt ki a Magyar RTL Televízió Zrt.-re a Gazdasági Versenyhivatal. Az állami szervezet ezt kedden közölte az MTI-vel.

Az ügy 2016-ban kezdődött, amikor a médiatanács nem járult hozzá, hogy az M-RTL megszerezze a Central Digitális Média Kft.-t. A tranzakciót emiatt a versenyhivatal megtiltotta, de a Kúria felülvizsgálatának eredményeként új eljárást kellett indítania. Az új vizsgálat során hívta fel a GVH az M-RTL-t, hogy mutassa be az aktuális piaci adatokat és a tranzakció jelen körülmények közötti kereteit. Az M-RTL 2020 áprilisában a Covid-19 járványra hivatkozva kérte a GVH által szabott adatszolgáltatási határidő 45 nappal történő meghosszabbítását május végéig. A hivatal hozzájárult a vállalkozás kérelméhez. Ennek ellenére az M-RTL május végi beadványában nem szolgáltatotta a kért piaci adatokat, arra hivatkozva, hogy nem ért egyet a GVH gyakorlatával, azonban más módon sem adta meg ezeket az adatokat. Továbbá egymásnak ellentmondó információkat közölt a tranzakció tárgyát illetően - tudatta a versenyhivatal. A GVH a televíziós társaság adatszolgáltatásának ellentmondásossága miatt nem tudott intézkedni a médiatanács ilyenkor kötelező megkereséséről - írták. Mivel az M-RTL magatartása miatt további eljárási cselekmények foganatosítása vált szükségessé, ezért az eljárás elhúzása és a tényállás feltárásának akadályozása miatt 20 millió forint eljárási bírságot szabott ki a versenyhivatal - áll a közleményben. - bcsy gfp bpt

[Eredeti](#)

(mti.hu, 2020. június 30., kedd)

Jó évet zártak a bankszektoron kívüli pénzügyi piacok tavaly

Növekedés és jövedelmezőség jellemezte a biztosítók, tőkepiaci szereplők pénzügyi vállalkozások piacait tavaly. Áll az MNB friss kockázati jelentésében. Ami a legfontosabb, az idei év első hónapjait jellemző pandémiás helyzet sem vetette vissza a biztosítási díjbevételeket vagy az önkéntes pénztári befizetéseket. Vannak kockázatok például az alacsony hozam környezet vagy esetlegesen az ügyfeleknek érdek sérelmet okozó fogyasztóvédelmi problémák merülhetnek fel a biztosítási szektorban. Interjú Binder Istvánnal a jegybank felügyeleti szóvivőjével. Címkék: növekedés, befektetés, biztosítási piac, hozam környezet,

[Eredeti](#)

(InfoRádió, 2020. június 30., kedd, 09 óra)

Eltűnt maszkok nyomában

FÉMVÁGÓ TÁRCSÁVAL BONTOTTÁK FEL A CSOMAGOLÁS OLDALÁT

A járványhelyzet idején világszerte előfordult az a sajnálatos jelenség, hogy egészségügyi felszereléseket loptak kórházakból, vagy nyoma veszett maszkokat, fertőtlenítőszereket tartalmazó nemzetközi segélyszállítmányoknak. Erre a sorsra jutott az a küldemény is, amellyel Telki községe szeretne volna segíteni testvértelepülésének, Gyimesbükknek a védekezését.

Április elején a magyar kormány maszkokkal, kesztyűvel, fertőtlenítőszerekkel segítette a külhoni magyarság védekezését, mert a védőfelszereléssel való ellátottság hiányos volt Erdélyben, Székelyföldön, Felvidéken és Vajdaságban is. Az erdélyi Gyimesbükk akkor fordult magyarországi testvértelepülésükhöz, Telkihez segítségért, amikor Bákó megyében kötelezővé tették a maszk viselését.

- A gyimesbükkiek azt kérték, küldjünk nekik maszkokat és kesztyűket, mert ők nem tudják beszerezni. A telkiek segítségének köszönhetően összeállítottunk egy 2500 darab maszkot és 2500 darab kesztyűt tartalmazó egészségügyi csomagot, és futárszolgálattal elküldtük nekik - idézte fel a Demokratának Móczár Gábor, Telki alpolgármestere.

A csomagszállítást az önkormányzat a Fürgefutár internetes oldalán rendelte meg, a nemzetközi szállítással pedig a Fürgefutár partnercégei közül a legkedvezőbb árajánlatot adó UPS Magyarország Kft.-t bízta meg. A csomagfelvétel rendben zajlott, a küldemény időben, április 18-án érkezett meg Gyimesbükkre. A csomagot Olteán Péter, a helyi RMDSZ elnöke vette át. Rögtön föltűnt neki, hogy hiányos.

- Egy 25 kilós dobozra számítottam, ezért amikor megemeltem, túl könnyűnek éreztem. Azonnal felbontottam, és láttam, hogy a maszkok kibontva, összevissza hevernek. A doboz oldalán egy nyílást találtam, a maszkok között pedig egy fémvágó tárcsát is. Ezzel vághatták fel. Még azzal sem törődtek, hogy a beesett vágótárcsát kivegyék - mondta a Demokratának Olteán Péter, aki a román rendőrségen ismeretlen tettes ellen feljelentést tett.

Móczár Gábor bejelentette a Fürgefutárnál a kárigényt, amely a hiányzó 2000 darab maszk értékének (614 680 forint), illetve az újraszállítás költségének (43 561 forint) megtérítéséről szólt, és mellékelte a csomag felbontásakor készített fotókat. Miután a kárigényt továbbították a UPSnek, a cég futárt küldött Gyimesbükkre, hogy a csomagot bevizsgálás céljából a cég bukaresti telephelyére vigyék. Erre azért volt szükség, mert a UPS szerint a fényképek alapján nem lehetett megítélni a csomagolás helyességét.

Három héttel később a UPS kivizsgálócsoporthoz elutasította a kárigényt. A vizsgálat megállapította, a maszkok a szállítás során a nem megfelelő csomagolás miatt veszttek el, azaz a feladóra hárították a felelősséget. Móczár Gábor jelezte, nem fogadja el a döntést, és a kárigényét továbbra is fenntartja. Miután arra semmilyen választ nem kapott, hogy a kártérítés elutasításáról szóló döntést hogyan, milyen formában tudná megfellebbezni, szerkesztőségünkhöz fordult segítségért.

Kérdéseinkkel megkerestük a Fürgefutárt és a UPS-t is. Azt szerettük volna megtudni, hogy ha a felvevő futár átvételkor a csomagolással kapcsolatban semmilyen észrevételt nem tesz, utólag is megállapítható-e, hogy a csomagolás nem volt megfelelő, illetve ha a csomagot szállítás közben valaki felbontotta, milyen eljárással lehet megállapítani, hogy a csomagolás nem volt megfelelő. Azt is megkérdeztük, milyen csomagolással lehet elejét venni, hogy kiszállítás közben felbontsa a futár, vagy akinek a kezén még átmegegy a csomag.

Megkeresésünkre a UPS nem válaszolt, a Fürgefutár pedig az alábbi választ küldte: "Köszönjük megkeresését, azonban konkrét, folyamatban lévő ügyekről Társaságunknak nem áll módjában adatokat közölni még akkor sem, ha a feltett kérdések általánosságban vonatkoznak bármilyen csomagküldésre." Időközben Móczár Gábor a csíkszeredai főkonzulátus segítségét kérte. A főkonzulátus kérdéseinkre elmondta, kapcsolatba léptek a szállítmányozásért felelős romániai vállalattal, folyamatosan figyelemmel kísérik az ügy alakulását, és segítik a két fél közötti kommunikációt. Hozzáadták, számukra is fontos, hogy

"egy ilyen nemes ügyben, ahol a testvértelepülési kapcsolatok is meg tudják mutatni igazi erejüket és jelentőségüket, kielégítő megoldás szülessen".

Miután kérdéseinkkel megkerestük a Fürgefutárt, úgy tűnt, rendeződhet a kártérítés kérdése, mert a Fürgefutár ügyintézője még aznap levélben értesítette Móczár Gábort, hogy az üggyel kapcsolatban másfél hét múlva egyeztetnek a UPS egyik munkatársával. Mivel ezután sem történt semmilyen előrelépés, Móczár Gábor jogi útra terelte a kárigénykövetelést.

- A UPS soha, egyetlen megkeresésemre sem reagált, minden kommunikáció a Fürgefutáron keresztül történt. Ők hiába adtak nekem igazat, széttárták a kezüket, és azt javasolták, forduljak fellebbviteli fórumhoz. Véleményünk szerint a káreseménynek a csomagoláshoz nem volt köze, hiszen az átvételkor egyértelműen látszott, hogy a doboz nem magától rongálódott meg, hanem valaki felvágta. A felvevő futár a csomagot megvizsgálta, a csomagolással kapcsolatban semmilyen észrevételt nem tett. Az áru átvételével elismerték, hogy a csomagolás megfelelő, hiszen ha nem így lett volna, akkor nem vették volna át a küldeményt. Egyértelmű, hogy a történetekért a UPS-nek kellene vállalnia a felelősséget - magyarázta Móczár Gábor, aki ügyvédet fogadott, és a Pesti Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Osztályán is bejelentést tett.

A már diplomáciai szálon is futó ügy beleillik a védőfelszerelés-szállítmányok nemzetközi téren zajló kifosztásának, eltűnésének sajnálatos folyamatába. Miután Magyarországon is több intézményből emeltek el védőfelszereléseket, az Operatív Törzs felhívta rá a figyelmet: a magyar törvények kiemelten büntetik, aki egészségügyi eszközöket tulajdonít el, mert különösen veszélyes a társadalomra azzal, hogy emberek épségét teszi ki veszélynek. A fenti történet nemcsak azért felháborító, mert egészségügyi eszközöket loptak el, hanem azért is, mert a szállító a felelősséget a küldemény feladójára, az adakozóra hárítja.

LASS GÁBOR

[Eredeti](#)

(Demokrata, 2020. július 01., szerda, 24+25. oldal)

Parlagfű: kötelező irtani

Bármikor büntethetnek. Tavaly amúgy is eltörölték a július 1-jei türelmi határidőt.

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN. "A földhasználó köteles az ingatlanján a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani." A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ezzel a hivatalos formulával fogalmazza meg minden érintett kötelezettségét a káros parlagfűvel kapcsolatban.

Maga a jogszabály amúgy korábban megengedő volt, és úgy határozta meg, hogy a kötelezettség minden esztendőben július 1-je után áll fenn. A tavalyi módosítás nyomán terjed ki lényegében korlátlanul az egész esztendőre. A változtatás indoka az volt, hogy a parlagfű nagyon jól alkalmazkodott Magyarország időjárási viszonyaihoz, emiatt képes - megfelelő időjárási körülmények között - jóval az eredetileg törvényben megjelölt határidő előtt is virágozni.

Bírság jár a mulasztóknak

Azzal szemben, aki elmulasztja a parlagfű elleni védekezési kötelezettségét, növényvédelmi bírságot kell kiszabni, melynek mértékét a parlagfűvel fertőzött terület mérete és a parlagfűvel borítottság mértéke határozza meg. A növényvédelmi bírság kiszabására - belterületi ingatlan esetében az illetékes jegyző jelzése alapján - a megyei kormányhivatal növényés talajvédelmi osztálya jogosult.

Egy magát - érthető módon - megnevezni nem akaró földtulajdonos - elmondása szerint - kapott már bírságot a parlagfüves területe miatt. Mint mondta, hosszú ideig külföldön tartózkodott, elfeledkezett földjének kaszálásáról, és bizony elszaporodott rajta a parlagfű. A figyelmeztetésre sem reagált, így nem kerülhette el a bírságot, és a kényszerkaszálás költségeit is meg kellett fizetnie. Jó iskola volt, és azóta jobban figyel arra, hogy ne szaporodjon el a földjén a parlagfű.

A megyében, illetve a megyeszékhelyen igencsak hektikus a parlagfűhelyzet. Voltak olyan évek, amikor a fertőzöttebb területek közé tartozott szűkebb pátriánk.

"Az elmúlt évek miskolci tapasztalatai azt mutatják, hogy belterületen a ténylegesen parlagfűvel fertőzött ingatlanok száma viszonylag alacsony, illetve csökkenő tendenciát mutat" - kaptuk a választ kérdésünkre a miskolci önkormányzat sajtóosztályától.

Mint írták, az is tapasztalat, hogy a bejelentők sok esetben tévesen vélik parlagfűnek az adott területen található gyomnövényeket, ugyanis több, a parlagfűhöz hasonló kinézetű gyomnövény fordul elő a bejelentett területeken (például ürömfélék, kanadai aranyvessző, lóromfélék, magas aranyvessző stb.). Mint megtudtuk, a nem parlagfüves belterületi ingatlanok esetén is történnek intézkedések, de erre más jogszabály vonatkozik.

Idén a parlagfüves hatósági tevékenység a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan zajlik, a lakossági bejelentések kezelése mellett a Miskolci Önkormányzati Rendészet helyszíni ellenőrzéseket is végez.

SZANISZLÓ BÁLINT balint.szaniszlo@eszak.hu

[Eredeti](#)

(Észak-Magyarország, 2020. július 01., szerda, 3. oldal)

Etetni kellett a bestiát

(2020/07)

Mázli és jó időzítés - a Banga házaspár szemfülesen először webáruházat indított, majd hosszú tárgyalások után megszerezte a világ egyik legnagyobb kozmetikai franchise-ának magyarországi jogait, és 2012-ben megnyitotta első The Body Shop feliratú, sötétzöld portálos boltját Budapesten. A hirtelen jött gyors növekedés és a koronavírus-járvány ugyan megtépázta cégüket, de a megnégyszereződött netes forgalom segítette a túlélésben.

Tízennégy éve már, hogy Banga Ildikó és férje, Banga Sándor barátaik esküvőjére utaztak Dél-Angliába. A magyar násznép java sikítva rohant be egy akkor még Magyarországon nem létező kozmetikai üzletbe. A brit alapítású The Body Shop termékeit sokáig nem lehetett itthon kapni, ám híre jócskán megelőzte a magyar üzlet megnyitását. Az online boltok megjelenése előtt a legelhivatottabb Body Shop-rajongók sokszor Bécsig meneteltek, hogy roskadásig megpakolt bugyrokkaal jöjjenek haza a kozmetikai lánc hozzánk legközelebb eső üzletéből.

A Banga házaspár akkor még nem tartozott közéjük. Ők először ott, a dél-angliai valóságban találkoztak a sötétzöld portálos, illatos bolttal. Nemcsak törzsvásárlók lettek, hanem pár év múlva a hazai franchise-jogok tulajdonosai és az első magyar Body Shop üzletek alapítói is. (Bár a bolt hivatalos neve előtt ott van a névelő, itthon csak Body Shop néven emlegetik.)

JÓKOR JÓ HELYEN

2012. április elseje nem csak a Bolondok napja miatt volt különleges. Hosszú várakozás után végre megnyitotta első üzletét a magyar Body Shop az Aréna egyik bérleményében A márkatulajdonos a Banga Ildikó és Banga Sándor tulajdonában lévő Avanzo-Trade Kft. lett. A jogokra sokan ácsingóztak, végül kétéves tárgyalássorozat nyomán Bangáék szereztek meg őket.

A Body Shop a külföldi, hasonló portfóliójú cégekhez képest későn érkezett Magyarországra: a Lush 2001-ben, a L'Occitane 2005-ben, az Yves Rocher már 1991-ben felbukkant a hazai plázákban és bevásárlóutcákon. A viszonylagos késést Sándor azzal indokolja, hogy az anyacég más régiókban gondolkodott, és a miénkhez hasonló, kisebb méretű piacokra sokáig nem volt energiájuk. A márka híre így is eljutott hazánkba, és sokan pályáztak a franchise-jogokra. Ildikóék úgy látják, jókor voltak jó helyen, és éppen akkor keresték fel e-mailben a céget, amikor az érdeklődni kezdett a kelet-európai régió iránt.

"Néhány hónap múlva megjelent egy angol úr, akiről kiderült, hogy a régió menedzsere" - mondja Sándor a cég zuglói székhelyén. Az iroda nélküli a kozmetikai cégekre jellemző tarkabarkaságot, és markáns krémillatok sem csapják meg orromat.

A házaspár korábban a bankszektorban dolgozott, de tizenöt év után mindketten úgy érezték, hogy kiégték addigi szakmájukban, ideje váltani. "Burn out, majd kiléptem. Fogalmam sem volt, hogy mit fogok csinálni, ráadásul, ha még pár hónapot várok, kaptam volna egy jó nagy végkielégítést is" - mondja Sándor. Ő 2008 márciusában, a recesszió előtt pár hónappal adta fel addigi életét juttatásostól, cégesautóstól, egy évre rá felesége is követte.

Azt tudták, hogy saját vállalkozást szeretnének. Sándor, aki "értett a webes dolgokhoz", 2010-ben egyszerűen létrehozott egy webáruházat, ahol bárki megvásárolhatta a Sándorék által a brit Body Shop webáruházból előre megrendelt illatszereket. Ekkor még fizikai boltjuk nem volt, és a termékeket nem is a The Body Shop logója alatt árulták - aligha tehették volna licenc nélkül. A neten rendelt csomagokat a MOM Park földszinti, hátsó részében lehetett átvenni, és a kereslet azt mutatta, hogy a cég termékeire nagy az érdeklődés. Bangáék a sikeren felbuzdulva írták meg az első érdeklődő mailt is Angliába, ám az "angol úr" felbukkanása előtt elutasító leveleket kaptak. "Nem hagytuk magunkat, kitartottunk, és csináltuk tovább" - mondja Ildikó. Két évig állandóan tárgyaltak, prezentáltak, és egy doktori disszertációnyi méretű tenderdokumentációt is meg kellett írniuk.

"Az például nagy kérdés volt, hogy a Váci utcában vagy a plázákban nyissanak üzletet" - mondja Ránky Katalin, a L'Oréal Magyarország alapítója, egykori ügyvezetője. Katalin 1994-től irányította a magyar leánycéget, a L'Oréal anyavállalata 2006-ban vásárolta meg a brit Body Shopot egymilliárd fontért. A hazai leányok ellenben egymástól teljesen függetlenül működnek, Katalinék csak tanácsokkal segítették a L'Oréal anyavállalat illetékeseit, akik végül Bangáékat kiválasztották.

Katalin konkrétumokat nem mondhat, de annyit elárul, hogy ezek a javaslatok a magyar piacra lépés feltételeinek megteremtésére irányultak. "Abban adtunk tanácsadást - mondja -, hogy hol, milyen és hány üzletet nyissanak, milyen legyen a személyzet, vagy milyen típusú tréningeket tartsanak." A franchise-jogokat az Avanzo-Trade végül 2011-ben kapta meg. Pontos összeget nem árulnak el, csak annyit, hogy a tíz plusz öt évre szóló licencjogokat néhány tízmillióért vásárolták meg. A viszonylag alacsony összeget azzal indokolják, hogy az áru nagy részét csakis az anyacégtől szerzik be.

"Az alapító, Anita Roddick szenvedélyes nő volt, és ezt látták rajtunk is" - mondja Ildikó, a cég résztulajdonosa és kereskedelmi vezetője.

Az interjú alatt is igazolja temperamentumát, elképesztő lelkesedéssel beszél arról, amit csinál. Mindketten azt mondják, a kitartásnak és a lelkesedésnek köszönhetik, hogy végül övék lett a jog. Az is segíthetett, hogy a többi pályázóval ellentétben nekik nem volt más márkájuk, így száz százalékban a The Body Shopra tudtak fókuszálni. Az Avanzo-Trade hitelből és baráti támogatásból fedezte az indulási költségeket.

A Body Shop boltjai régióként eltérő helyszínen jelennek meg: míg a brit piacon jobban mennek az utcai üzletek, addig itthon inkább a plázákban éri meg nyitniuk. A vásárlói szokások és az éghajlati körülmények miatt ugyanis ez sokkal jövedelmezőbb, azonban többé is kerül. A márkát kezdettől prémiumként pozicionálták, így megnézték a hazai plázalehetőségeket. Akkor még öt-hat pláza felelt meg a felsőbb kategóriának, így először az Arénában, majd rá másfél hónappal az Alleeban nyitottak üzletet.

A beruházás nagy részét az árukészlet, a berendezés és a bérlemények kauciója mellett a szakképzett szépségtanácsadók fizetése és átképzése jelentette. Nem az volt a lényeg, hogy tapasztalatuk legyen, sokkal inkább a márkaismeret és a nyelvtudás. Utóbbi azért is volt fontos, mert kezdetben vásárlóik zömmel azok a valaha külföldön élő magyarok voltak, akik korábbról már ismerék a Body Shopot. A Malév épp ekkoriban ment csődbe, így eleinte sok légiutas-kísérő dolgozott náluk. Amellett, hogy több nyelven beszéltek, jó volt az állóképességük, tudták, hogyan kell az emberekkel bánni, és a sok külföldi utazás miatt a márkaismerettel sem volt gond.

BASSZUS, KÉT BOLT NEM ELÉG!

Az Allee és az Aréna kevés volt ahhoz, hogy ne csak egy szűk réteghez jussanak el. További üzletek kellettek, hogy elérjék a kritikus vásárlói bázist. Szintén problémás volt, hogy mivel az anyacég intenzív marketinget és kampányokat követel, a központi költségek (grafika, pénzügy, marketing) magasak voltak, ennyi pénzből nem érte meg két boltot fenntartani. Bővítették a webáruházat, és további két üzletet nyitottak. A potenciális helyszíneket mindig egyeztetik az anyacéggel, de alapvetően ők választják ki.

Sándor korábban kiállt amellett, hogy elsősorban budapesti üzleteket fognak nyitni. 2016 óta azonban ott vannak már Győrben, majd megjelentek Debrecenben, Szegeden és Pécsen is. Az egyetemi városokban van az egyik legfontosabb célcsoport, a diákság. Míg a fiatalok kezdetben csak kuporgatnak a Body Shop termékeire, vagy ajándékba kérik azokat, később belőlük lesznek a törzsvásárlók. Ildikó szerint vásárlóik leginkább a 20 és 45 év közötti értelmiségiek, akik fogékonyak például a fenntarthatóságra.

Ugyanakkor látják, hogy Budapesttel nem lehet versenyezni, így nem is terveznek több vidéki nyitást. Veszteséges évük sohasem volt, de az indulás után két év kellett ahhoz, hogy a befektetett tőke megtérüljön, és újabb investícióra legyen lehetőségük. "Az első két évben toltuk bele a pénzt, etetni kellett a bestiát" - mondja Sándor. Eleinte a saját tőke mellett hitelből és pályázati pénzekből fedezték a folytonos befektetéseket.

A stratégia működött, a The Body Shop a hazai természetes alapú (de nem bió) kozmetikai piacon már a második legerősebb versenyző. Forgalomban csak az Yves Rocher előzi meg, a másik két konkurenst, a Lusht és a L'Occitane-t már behozták. Sándor szerint a hazai tortából az Avanzo- Trade körülbelül tíz százalékot harap, de a versenytársak nem feltétlenül hasonló profilban utaznak, ezért nehéz sorrendet felállítani.

Míg a Body Shopnál a legmenőbb termékek a sheatestvaj, a mangós testjoghurt, a banános sampon és a kendermagolajos kézkrém, addig a szintén angol Lush leginkább a szappanok és fürdőgolyók piacán erős. A Body Shophoz hasonló portfóliójú L'Occitane jóval drágábban adja kozmetikumait, az Yves Rocher pedig megint más tészta: olcsóbb, nem prémium minőségű áruival szélesebb réteget céloz meg. A természetes kozmetikumok piacán a

gyártók mellett a forgalmazók, így a DM és a Rossmann drogériák is konkurenciát jelenthetnek.

A LEGJOBB REKLÁM A KAMPÁNY

Azt, hogy mekkora az árrés a beszerzési és az eladási ár között, Bangaék üzleti titokként kezelik. A brit cég az arculatot, a bolt kinézetét, a központi kampányokat adja, de a lokális marketingkampányokba vagy a helyi termékpalettába nem szólnak bele.

A durva kemikáliáktól mentes, kézzel készült termékeket már készen kapják, az angol központból kéthetente jönnek a kamionok. A gyártás és az alapanyag-beszerzés a világ számos részén zajlik. Az alapító küldetésének tekintette, hogy üzletével jobba tegye a világot, és olyan régiókat támogasson, ahol ez az egyetlen megélhetési lehetőség.

"A cég nem segélyeket oszt, hanem munkát ad az embereknek" - mondja Ildikó. A munkahelyteremtésekkel a helyi közösségeket segítik, akik így iskolát, nővérállomást építhetnek, vagy kutatúrhatnak. Magyar beszállítók egyelőre nincsenek, de már felmerült, hogy lehetnének.

A Body Shopot sokszor kritizálták amiatt, hogy termékeinek jelentős részét műanyag flakonokba csomagolja. Igaz, nagyon figyel azok újrahasznosításra: a palackokat vissza lehet váltani a hazai boltokban is, sőt az angol cégvezetők régóta terveznek egy utántöltő állomást is. A cég 2019-ben globálisan 250 tonna műanyag hulladékot vásárolt, ezt csomagolásként hasznosították újra. A cél 2022-re 900 tonna felhasználása, 2030-ban pedig minden kiszerelet újrahasznosított műanyagból állítanának elő.

A cég szigorúan veszi az állatstestekkel kapcsolatos tilalmát is. Éppen ezért nem nyitottak az egyik legnagyobb piacon, Kínában sem, ahol a kozmetikai iparban ragaszkodnak az állatkísérletekhez. Az ügyek mellé a Body Shop komoly kampányokat húz fel, 2018-ban például nyolcmillió aláírással tiltakoztak az ENSZ-nél az állatkísérletek ellen.

A kampányoknak fontos szerepük van a vásárlók elérésében. "Mikor indultunk, 2012-ben Magyarországon ezek az értékek még nem voltak annyira fontosak. Meséltünk a vásárlóknak, mit képviselünk, és csak néztek ránk, mint az ufókra" - mondja Ildikó. Ő karácsonykor mondta el az egyik kuncsaftnak, hogy a termék vásárlásával mellesleg egy iskolát is támogat, mire a vevő elképedt, és még két dolgot vett. Nincs is szükségük nagyobb reklámokra, nem hirdetnek a sajtóban, vagy óriásplakátokon.

Az internetes felületek viszont jelen vannak. Hirdetnek a Youtube-on, a Facebookon, vannak hírleveleik, és már a TikTokkal is szemeznek, itthon elsőként szálltak be az influenzamarketingbe is. Utóbbival volt már rossz tapasztalatuk: 2019-ben az Avanzo-Trade-et és Rubint Rékát összesen ötmillió forint bírsággal sújtotta a GVH, mert a celeb posztjában nem jelezte egyértelműen, hogy reklámozza a Body Shop termékeit. "Mindkettőnket megbüntettek, nemcsak Rékát. Felmerült, hogy próbáljunk meg harcolni, de akkor még nagyon tisztázatlanok voltak a szabályok. És mi sem kezeltük megfelelően a helyzetet" - ismeri el Sándor.

COVID ÉS A KINÓTT PÁNCÉL

"Hajnali négykor néztem a plafont, nem tudtam aludni. Félttem, hogy amit évek alatt felépítettünk, pár nap alatt összeomlik, mint egy kártyavár" - mondja Sándor. A 2012-ben megalakult cég sikeresen építette egyre nagyobbra a hazai Body Shop-birodalmat, de a koronavírus-járvány most keresztbe tett az addigi zakatolásának, és a forgalom a megszokotthoz képest 95 százalékkal visszaesett. Drogéria lévén ugyan működhetnek (amivel együtt jár a milliós nagyságú bérleti díjak és az alkalmazottak kifizetése), de a törvény rájuk is vonatkozott: az üzletek csak 15 óráig lehetnek nyitva. A 65 év felettiekre bevezetett 9-től 12 óráig tartó sáv nem jött jól, mivel vásárlóik elenyésző részét képezi az idősebb korosztály. Ez azt jelentette, hogy a fő célcsoportból származó bevételek sávja három órára szűkült a korábbi napi tizenegy óráról.

Bangákék azonnal reagáltak a helyzetre, és pár nap alatt új üzleti tervvel és stratégiával álltak elő. A brit anyacég ilyenkor nem szól bele a lokális irányításba, a márka érdekeit tartják szem előtt, a váltást az adott leányvállalat menedzsmentjének kell levezényelnie a lehető legjobban. A cég a webáruházra kezdett fókuszálni, korábbi netes forgalmukat a járvány időszakában sikerült megnégyszerezniük. (Normál időszakban a webáruház egy közepes méretű üzlet forgalmát hozza.) Globálisan és arányait tekintve a Body Shop többi nemzetközi boltjával összehasonlítva jól jöttek ki a válságból.

Az Avanzo-Trade már rutinos a válságkezelésben. "Ha a cég elér egy bizonyos növekedést, az néha tud fájni. Mint amikor a rák kinövi a páncélját" - mondja Sándor. Mikor túl gyorsan kezdtek nőni, voltak problémáik, így külső tanácsadóhoz fordultak, és bevezettek egy vállalatirányítási rendszert is. "Nem szégyellünk segítséget kérni, nem hisszük, hogy mindenben mi vagyunk a legjobbak" - mondja Ildikó, aki 99 százalékban Body Shop termékeket használ, de nem tagadja: időnként parfümökért elcsábul a konkurenciához.

SÖTÉTZÖLD A PENÉSZRE

A The Body Shop a világ hetven országában van jelen, több mint 2900 bolttal. Alapítója, Anita Roddick férje 1976-os dél-amerikai expedíciója után egyedül maradt két gyerekével, és elkezdett természetes kozmetikumokat készíteni. A délangliai Brightonban apró boltot nyitott, ahol a penészt sötétzöld festékekkel takarta el - a szín később a márka jellegzetes arculatának része lett.

A krémeket, kezdetben az olcsó ár miatt, már ekkor visszaváltható tégelyben árulta. A Body Shopnak nagy szerepe volt abban, hogy felhívja a figyelmet a műanyag veszélyeire, de Roddick számos más társadalmi ügy mellett is kiállt. A Body Shop gyorsan sikeres lett, 1984-ben a londoni tőzsdére is bevezették a cég részvényeit. Roddick 2006-ban adta el a céget a L'Oréalnak, majd az 2017-ben továbbadta a brazil Naturának. Anita ezt már nem érthette meg, 2007-ben elhunyt, 51 milliárd fontos vagyonát különböző alapítványokra hagyta.

AVANZO-TRADE KFT.

ALAPÍTÁS: 2010

TULAJDONOSOK Banga Sándor, Bangáné Bolerácski Ildikó, Avanzo Kft. (Banga Zsuzsanna, Banga Orsolya)

BEVÉTEL (MILLIÁRD FORINT):

2017 1,2 2018 1,4 2019 1,7

ADÓZOTT EREDMÉNY (MILLIÓ FORINT): 2017 182 2018 203 2019 181 Forrás:

Bisnode

BOLTNYITÁSOK

2012 Aréna, Allee

2013 Mammut, Árkád

2015 Westend

2016 Győr

2018 Debrecen

2019 Pécs, Szeged

2017 Szlovénia (két bolt + webáruház)

2019 Szlovákia (egy bolt + webáruház)

Az első vásárló egy férfi volt, aminek Ildikóék nem tulajdonítanak különösebb jelentőséget, egyszerűen csak "ő ért előbb a kasszához." Vásárlóik nyolcvan százaléka még ma is nő, de a férfiak egyre többször vásárolnak maguknak, és nem ajándékba.

Most új területen próbálkoznak: június végén megnyílt az első nem plázában található Body Shop a Deák Ferenc utcában, a Fashion Streeten.

HAJNALI NÉGYKOR NÉZTEM A PLAFONT, NEM TUDTAM ALUDNI. FÉLTEM, HOGY AMIT ÉVEK ALATT FELÉPÍTETTÜNK, PÁR NAP ALATT ÖSSZEOMLIK, MINT EGY KÁRTYAVÁR.

Sok országban ez a termék tiltólistás, mert a növény levele hasonlít a marihuánáéra.
Melis Dóra

[Eredeti](#)

(Forbes, 2020. július 01., szerda, 60+61+62+63. oldal)

A NAGYSZERŰBB KAPITALIZMUS

(2020/07)

A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY NAPRÓL NAPRA, ÓRÁRÓL ÓRÁRA ÁTALAKÍTTJA A GAZDASÁGOT. VALAMI JOBB, KORREKTEBB, OKOSABB SZÜLETIK, MÉGHOZZÁ MOST AZONNAL - ÍRJA AZ AMERIKAI FORBES VEZETŐ SZERKESZTŐJE.

Az eddig szürreálisnak bizonyuló 2020-as év sokunknak talán az Idétlen időkig című filmet juttathatja eszünkbe. Az óramutató negyedsebességen vánszorog, miközben figyelemelterelésre vagy múlt századi szükségletekre költünk: kirakós játékok és élesztő röppen virtuális kosarunkba az internetes polcokról. Közben a világ olyan szédítő sebességgel alakul át, amilyenre a második világháború óta nem volt példa. Szeizmikus, maradandó változások álltak be mindössze hetek alatt abban, hogyan dolgozunk, tanulunk, és miként intézzük dolgainkat. A legjelentősebb változás gazdasági rendszerünkben megy végbe.

A kapitalizmus - ami eddig a jólét és a fejlődés legjobb hajtóerejének bizonyult - már a koronavírus-járvány kitörése előtt is komoly nyomás alatt volt. Az elmúlt évtized elismerésre méltó gazdasági növekedése és munkahelyteremtései ellenére sok amerikai érezte úgy, hogy a rendszer hibás, és a kemény munka, no, meg a szabályok követése többé nem katalizálja a sikert. "Ijesztő, hogy miközben minden korábbinál alacsonyabb volt a munkanélküliség aránya az afroamerikaiak, a latinók és a nők körében is, az emberek mégis ezt érezték" - mondja Michael Milken pénzügyi szakértő, aki belülről élt meg megannyi hasonló ciklust.

Ezeket az érzelmeket csak felerősítette az ideji tavasz, különösen a fiatalok körében. Február végén, a COVID-korszak előtti utolsó héten az amerikai Forbes ezer harminc év alatti fiatal kérdezett kapitalizmusról és szocializmusról. A válaszadók fele az előbbit, 43 százalékuk utóbbit ítélte meg pozitívan. Tíz héttel, nyolcvanezer elhunytal és húszmillió állását veszített amerikaival később megismételtük a felmérést, és az arányok megfordultak: 47 százalékuk választaná a szocializmust és 46 százalékuk a kapitalizmust. A fordulat a közbeszédben is tetten érhető: az olyan gondolatok, mint az alapjövedelem, a bérlői amnesztia vagy az állásgarancia egyre gyorsabban törnek előre a fősodorban.

A szédítő paradigmaváltások és a káosz közepette valami mélyebb is történik: az a bizonyos Adam Smith-i Láthatatlan Kéz saját magán is gyors módosításokat eszközöl.

Ahogy a kapitalizmus egyik patronáló szentje, Joseph Schumpeter mondaná: egy új rendszer megalkotása a régi elpusztítását igényli. Szóval Milton Friedman hagyatéka csupán a koronavírus egy újabb áldozata. Már korábban is lélegeztetőgépen tartották; tavaly nyáron még az amerikai cégvezetőket tömörítő, Business Roundtable nevű, ódivatú szervezet is

megállapította, hogy "a részvényes az első" friedmani dogmája már nem uralkodó a tagok között. Az elv halála bármely közértben vagy UPS-kamionon megcsodálható: a korábban "képzetlen munkaerőnek" minősített alacsony fizetésű hősöket immár tiszteletteljesen, csak mint nélkülözhetetlen dolgozót tartjuk számon. És megvetjük az ügyvezetőt, aki a lehető legkevesebbet fizeti nekik, hogy spóroljon a negyedéves kifizetésekre.

Az előző válság megmutatta, hogy a korábbi "túl nagy hozzá, hogy bedőljön" szabálya már elavult. Az olyan alulról jövő kezdeményezések, mint a közösségi finanszírozás vagy a kriptovaluták így reményt kelthettek a kisebb vállalkozásokban, csak hogy ez a járvány pont nekik okozta a legtöbb fejfájást eddig - gondoljunk csak a bezárásra kényszerült éttermek vagy akár a fodrászatok tulajdonosaira.

A Shake Shacket alapító Danny Meyer például sosem tartotta nagyra Milton Friedmant - ügyfelei, dolgozói, szomszédai és befektetői viszont többségben nagyra tartották Meyert. Csak hogy amikor hatalmas, gazdag, tőzsdén jegyzett hamburgerbirodalma állami bérsegítő hitelért (Paycheck Protection Program, röviden PPP) állt sorba, a közvélemény azonnal azt követelte, hogy Meyer adja vissza a pénzt.

Végre véget ért a gazdasági inkrementalizmus korszaka! A lassú és apró fejlesztések már nem mennek át, az "elég jó" nem elég jó többé. Az idők grandiózusabb rendszerszintű megoldásokat követelnek, mint valaha. Nagyszerűbb Kapitalizmust.

Ha Friedman a profitot imádta, a Nagyszerűbb Kapitalizmus a befektetések megtérülését helyezi előtérbe. Igen, ez annak a befektetői gazdaságnak a nagy részét is magába foglalja, ami csak lassan haladt előre az elmúlt években. Gyökerei viszont nem nagyvállalkozásokhoz, hanem kisebb cégekhez és vállalkozókhoz kötik, akik nem kérnek többet, csak reális esélyt és egy kis játékteret. Amennyiben helyesen gyakorolják, a Nagyszerűbb Kapitalizmus az okos, hosszú távú cselekvést támogatja majd, ami időt álló megoldásokhoz vezet.

Három főbb ponton érzékeltethető legjobban, mi formálódott az elmúlt hetekben. Szemünk láttára alakul a történelem.

I. RÉSZ: EGYENLŐ ESÉLY, AZONOS EREDMÉNY

A vírus hatalmas szakadékokat fedett fel Amerikában, a színes bőrű közösségek aránytalan halálozási, megbetegedési aránnyal és nagy munkanélküliséggel szembesültek. Robert Smith, a leggazdagabb self-made afroamerikai, aki az amerikai Forbes becslése szerint ötmilliárd dolláros vagyon felett diszponál, eddig is arra fókuszált, hogy minél több lehetőséget teremtsen a fekete fiataloknak. Elsősorban azzal, hogy kifizette a Morehouse College 2019-es évfolyamának adóságait. Látva az áprilisi bénázást az állami támogatások körül - az első 350 millió dolláros hullám napok alatt nagyobb, jobban becsatornázott cégek kezére jutott, akik tudták, hogy játsszák ezt a játékot -, Smith bizony haragra gerjedt.

A második részletig hátralévő hetekben megoldást keresett. A probléma gyökere: a PPP-re szánt pénzt a kisvállalkozások pénzügyeit kezelő Small Business Administration (SBA) rendszerén át folyósították - ehhez pedig csak a nagyobb bankoknak volt hozzáférésük. "Az afroamerikai lakta környékek hetven százalékában nincs bank" - mondja Smith. De még ha lenne is, becslése szerint a feketék vállalkozásai kilencven százalékban egyéni vállalkozások, és nélkülözik azt a banki kapcsolati tőkét, ami a nagyobb ügyfeleket az első sorba segítette.

Szóval Smith odament, ahol ezek a kisvállalkozások hozzáférnek a pénzügyi rendszerükhöz - hitelszakszervezetekhez, kisebbségi megtakarítási intézményekhez és több mint ezer közösségfejlesztő pénzügyi intézményhez -, és összepárosította őket az SBA-t elérő nagyobb intézményekkel. Smith, generációjának legnagyobb szoftveripari üzletkötője, arra használta FinAstra nevű fintech cégét, hogy kihozzon egy, a rendszereket összekapcsoló patchet (szoftver módosítást), majd személyes kérést küldött az országszerte működő National Council of Black Churches vallási szervezethez tartozó harmincezer gyülekezetnek,

hogy adják az eddig kizártak tudtára: bizony ők is hozzájuthatnak ehhez a segélyhez. A PPP második részletét májusban utalták, kilencvenezer hitel talált így gazdára.

Persze nem minden akadályon segít át egy altruista milliárdos, ez pedig megmagyarázza, miért van olyan sok Y és Z generációs fiatal, akik kiábrándultak a kapitalizmus 21. századi változatából. Amennyiben a jelenlegi rendszer nem kínál nekik elég lehetőséget a sikerre, egyenlőbb eredményekkel kecsegtető ígéretek felé fordulnak. Azért, hogy a fiatalok is megtapasztalhassák az amerikai álmot, az egyenlőtlenségeket gyökerüktől kell felszámolni - méghozzá most azonnal.

Kezdjük az oktatási rendszerrel! Egykor a főiskola volt a garancia a kitörésre, egy majdnem biztos út a felső-középosztályba. De vessük csak össze korunk eladósodott és joggal cinikus diplomásait a második világháborúból visszatérő hősökkel, Amerika leginkább felfelé mobilis generációjával (Greatest Generation), akik jórészt a mindenféle előnyöket garantáló, G.I. Billként ismertté vált törvénycsomagnak köszönhetően a finansziális sikerüket! A szolgálathoz kötött felsőfokú oktatás hirtelen újra előtérbe került, elsősorban Michiganben, ahol is Gretchen Whitmer kormányzó kezdeményezése térítésmentes diplomaszerezési lehetőséget fog ajánlani mindazoknak, akik nélkülözhetetlen szolgálatot tettek a járvány alatt (ezúttal persze nem kizárólag katonai értelemben).

A Láthatatlan Kéz még kormányzói beavatkozás nélkül is végzi a munkáját. Habár a felsőoktatási intézmények Amerika-szerte végtelen számú hiteligénylő ügyfelet biztosítanak, a járvány idején nem igazán foglalkoztak a költségekkel. Most, hogy a virtuális oktatás egy csapásra univerzális standard lett, a szellem kiszabadult a palackból. "Nagyon sok ügyben lehet változtatni - mondja Milken. - Tényleg évi ötvenezer dollár kell ahhoz, hogy minőségi oktatásban részesüljön valaki?"

A válasz: nem. Egy emberöltő után először kerül az oktatás piaci nyomás alá - jobb termékre van szükség, alacsonyabb áron. "Az oktatás gazdasági modellje hibás volt" - mondja Kerry Healey, a Babson College elit magániskola egykori elnöke, aki most a Milken Institute amerikai álomért felelős központját felügyeli (igen, ott ilyen is van). Healey előrejelzése szerint a kisebb főiskolák negyede fog összeolvadni vagy simán eltűnni. Ez teljesen egészséges folyamat. A túlélőknek kell kifiraggniuk az amerikai álmot létrájának első fokát: egy kevesebb adóság árán elérhető diplomát, amit a jövő munkahelyeihez vezető, beláthatóbb út, valamint mindenkinek, azaz nem csupán 18 éveseknek elérhető képzések követek.

Ugyanez a dinamizmus mozdul Amerika másik felpuffadt behemótja, az egészségügy testében. Akárcsak az online oktatás, a távgyógyítás is alig néhány hét alatt vált távoli elméletből általános realitássá. A jó tapasztalatok gyorsan adaptálódnak majd, az eredmények pedig szinte biztosak: könnyebb elérhetőség alacsonyabb áron. Ha az eddigi paradigma nemcsak megfordul, de darabjaira hullik, az amerikai középosztály újabb stresszpontban könnyebbül meg.

A koronavírus-helyzetből való kilábalás kulcsa: tartósan meg kell szilárdítani a rendszerben ezeket az új játéktereket. Erre koncentrálnak Smith, és különös társasággal egyesíti erőit. Nancy Pelosi, Steve Mnuchin, Chuck Schumer és Ivanka Trump is azon dolgoznak, hogy Smith szoftverjavítását egyszerű, az infrastruktúrába "dobozolt hitelezővé" tegyék.

Smith olyan rendszert képzel el, amiben a nagy bankok annak a kitételnek megfelelően vehetnek részt az SBA programjaiban, hogy továbbra is hidat képeznek a banki szolgáltatásokhoz alig hozzáférőket segítő intézmények és azok ügyfelei között. A folyamatot egyetlen szoftver fogja automatikusan irányítani. Azáltal, hogy a bankok a másodlagos piacokon összefogják ezeket a kisebb - a szokottnál általában alacsonyabb kamatú - hiteleket, új üzleti csatornához jutnak, a kis ügyfelek pedig hatalmas mennyiségű tőkéhez férnek hozzá.

"Ezen óriási a megtérülési ráta - mondja Smith. - Az egész kis- és középvállalkozói ökoszisztémát be lehet így indítani." Smith ambíciója a továbbiakban sem kicsinyesebb: célja az új amerikai álom, amit egy "dobozos üzleti" szoftvercsomag hajt. Ez, mondjuk, havi ötven dollár fejében demokratizálja a vállalkozást úgy, hogy fizetési-, beosztási- és számlázórendszerrel nyújt, mindenféle fenyegető nehézség nélkül. Egy ilyen termék sikerrel tehetné automatikusan láthatóvá az egyelőre észrevehetetlen kisvállalkozásokat a hitelező bankok számára.

Mennyire vagyunk ettől? "Kilenc hónapra" - mondja Smith.

II. RÉSZ: ÉRINTETTEKBŐL RÉSZVÉNYESEK

Amióta csak a járvány az otthonukba kényszerítette a New York-i dolgozókat márciusban, Hans Vestberg, a Verizon vezérigazgatója naponta afféle haditanácsot tart reggel nyolckor.

"A döntéshozatal üteme gyakorlatilag példa nélküli" - mondja, hozzátéve, hogy napi kétszer kell olyan döntést hoznia, amit öt év múlva lehet csak megítélni. Tízfős csapata kezdettől egy négyoldalú, hierarchikus prizmán át nézve mérlegeli az ügyeket: dolgozók, aztán ügyfelek, majd társadalom és végül - de nem utolsósorban - részvényesek.

"Ezúttal muszáj, hogy egyértelmű legyen az irány" - mondja.

Hogy néz ki a kockázatviselés a Verizzonnál? Vestberg senkit sem küldött el a 145 ezer alkalmazottból. A terepen lévők vészhelyzeti emelést kaptak; mindenki, aki érintkezik a vírussal, 26 hetes fizetett betegszabadságra megy. A 120 ezer otthonról dolgozó, akik közül sokan olyan munkára vannak a cégnél, amit most nem is lehet elvégezni, vagy más projektekbe segít be, vagy a Verizon jótékonyági programjaiban vesz részt. A cél több, mint pusztán a pénz - a lényeg, hogy a nehéz időkben is legyen célja a vállalatnak.

Vestberg úgy bánik alkalmazottjaival, ahogy választott tisztviselő szokott a választókkal. Kéthetente szavaztatja őket saját teljesítményéről, valamint arról, mire fókuszáljon a továbbiakban. És transzparens, minden nap délben tartja Andrew Cuomo, New York állam kormányzója sajtótájékoztatójának vállalati megfelelőjét.

"Nincs mit takargatnunk, sem amit csinálunk, sem a folyamatainkat" - mondja. Kisvártatva tágitotta hallgatóságát, Twitteren sugározza rövid elemzéseit, így bárki beugorhat, legyen az ügyfél, forgalmazó vagy Wall Street-i elemző. Általában több mint ötvenezren tesznek így.

Ami az ügyfeleket illeti, a Verizon úgy döntött, nem bont szerződést azokkal, akik most nem tudnak fizetni. Ez a helyes, ha a személyes kapcsolattartás annyira fontossá válik, mint a villanyáram. Okos lépés egy olyan cégtől, amit tradicionálisan nagyra tartanak az ügyfelek. "Ha elzavarod őket, nem jönnek vissza többé" - mondja Vestberg. A Verizon minden amerikai középiskolást előfizetett a New York Timesra, 350 iskola diákjainak hálózatát kezeli, valamint hetente ingyenes koncerteket közvetít Billie Eilishtől Chance the Rapperig - mindezt társadalmi felelősségvállalás végett.

És a részvényesek? A Wall Street, úgy tűnik, elfogadta helyét a Verizon listáján. "Eddig még senki sem esett nekünk" - mondja Vestberg. Az elemzőknek mindenesetre érdemes tudniuk, hogy az amerikai Forbes első, huszonöt legjobban reagáló céget felsoroló listáján, ami a Just Capital huszonkét kritérium alapján szűrt adatain alapul, ideértve a fogyasztóvédelmet és a vészhelyzeti egészségügyi ellátást, a Verizon az első helyen végzett.

Persze könnyű helyesen cselekednie egy olyan nagy árréssel működő, technológiai cégnek, mint amilyen a Verizon. Csakhogy kis árréssel működő cégek is felkerültek a listára, például a Dollar General, a Walmart vagy a Target. Utóbbi ott liheg a Verizon sarkában: 300 ezer frontvonalban szolgáló munkatársnak adtak kétdolláros órabéremelést; fizetett betegszabadságot biztosítanak, hogy a tüneteket mutató dolgozók ne kényszerüljenek munkába járni; gyermekmegőrzést és idősgondozást vállalnak; és emellett más pénzügyi támogatásokkal is segítik a dolgozókat.

Ha ez erőteljes alkalmazotti fókuszunk tűnik, hát legyen. Ezt akarják az amerikaiak. A Just Capital százezer amerikaiat kérdezett meg arról, hogyan ítélik meg a jó vállalkozót. Mindig ez a válasz harsogott: annak alapján, ahogy a dolgozóival bánik - és ahogy fizet.

Ebben az új, Nagyszerűbb Kapitalizmusban a dolgozók jólléte nem áll konfliktusban az üzleti szükségszerűséggel. Csupán arról szól, hogy megfelelő arányú tiszteletet kapnak. Pár hete az Airbnb alapítója, Brian Chesky tett valami történelmit: kirúgott cirka 1900 embert, a munkaereje csaknem 25 százalékát - és mindenki ünnepelte érte. Mert a végkielégítés nagyvonalú volt: legalább 14 hetes elválás, gyorsított esélyegyenlőségi segély, Apple laptop és 12 hónapnyi fizetett egészségbiztosítás. De a legfontosabb a megértés volt. Chesky elmagyarázta, miért érezte szükségesnek az elbocsátásokat, majd barátságosan, lenézés nélkül viselkedett volt munkatársaival. Chesky HR-menedzsmentjét a toborzásról arra állította át, hogy segítsen elhelyezni a munka nélkül maradt embereket, sőt még egy nyilvános alumni programot is szervezett, hogy láthatóvá tegye őket. "Elhatároztam, hogy erőfeszítéseket teszek üzleti döntések meghozatala helyett - magyarázza Chesky. - Az üzleti döntések az eredményt maximalizálják. Az erőfeszítés viszont fittyet hány az eredményre."

Hasonló szellemben cselekszik most Amerika alighanem legfontosabb cégvezetője, Albert Bourla. A Pfizer feje ukázza, hogy az általános 18 hónapos előrejelzéssel szemben még idén elő kell állni egy tömegben előállítható és terjeszthető koronavírus-vakcinával.

Bourla kétszeresen kockáztat. Először is egymilliárd dollárt fektet egy termékbe, ami minden próbálkozás ellenére is elég messze van. "A gyorsaság mindennél kimagaslóan fontosabb, és semmi köze a megtérüléshez, a befektetéshez vagy az árhoz - mondja Bourla. - Ami fontos, az a vakcina megalkotása."

Másodszor arcvesztés fenyegeti, elvégre sokkal valószínűbb, hogy túl nagyot ígér, majd alulteljesít, semmint fordítva. "A krízis megoldásában való részvételünk kéne hajtson minden döntést - von vállat. - Nagyon fontos most a nyílt kommunikáció, méghozzá valós időben. Ha valaki más áll elő az oltással, addig is talán valamit tanul tőlünk."

Egy krízisnek kétféle kimenetele lehet: vagy megosztottságot szül, vagy összefogást. A görögországi születésű Bourla utóbbira szavaz. A Pfizer vakcinája a BioNTech-kel együttműködésben készül, azt a céget egy török férfi, Uğur Şahin vezeti. Habár hazáik rossz viszonyban vannak egymással, a két cégvezető megegyezett, hogy isznak egy rakit, ha elkészül a vakcina. "Csak két ellenség van - mondja Bourla. - A vírus és az idő."

III. RÉSZ: MEGOLDÁSOK TEGNAP ÉS MA

Ahogy beütött a járvány, Ray Dalio - akinek Bridgewater Associates nevű cége a legnagyobb és legracionálisabb befektetővállalat az országban - észrevett valamit: miközben otthona, Connecticut állam diákjai otthonról kellett, hogy tanuljanak, a gazdaságilag hátrányos helyzetben lévők lemaradásra ítéltettek. Sokan éheztek, és olyan szűk helyeken éltek, ami nemcsak a privát szférától fosztotta meg őket, de a megbetegedésük esélyét is növelte. 22 százalékuk pedig semmilyen számítógéphez nem fér hozzá, nemhogy sajátjuk legyen, és akkor a megbízható internetkapcsolatról még nem beszélünk.

"Valódi tragédiát láttam - mondja Dalio. - És egy csomó egybegyűlt embert, akik azt mondták, hogy ezt nem szabad hagyni."

Dalio százmillió dolláros felajánlásával, valamint Connecticut hasonló beruházásával az "egybegyűlt emberek" - többek között Bill Gates és a Microsoft, valamint Michael Dell és a Dell Computer - hatvanezer használatra kész számítógépet juttattak el az alacsony bevételű családok gyermekeihez.

Dalio, akinek vagyonát az amerikai Forbes 18 milliárd dollárra becsüli, nem sokat gondolkodott a dolgon: ilyen egy megtérülés hajtotta eredmény a Nagyszerűbb Kapitalizmusban. Továbbá annak jele, hol tart épp a filantrópia.

Az utóbbi időben több értelmiségi is szót emelt a jótékonykodás ellen, mondván, az elkobzás jellegű adók ellehetetlenítik a leggazdagabbak társadalmi befolyását. Ez pocsék gazdaságpolitika - a milliárdosok többsége a 2020-as elnökválasztás alakulásától függetlenül is számíthat adóvisszatérítésre.

Sőt, társadalompolitikának is gyenge. A demokrácia hosszú távon strukturálisan szegényedik el. Egy ember bebörtönzésének ára - pénzügyileg, nem társadalmilag - sokszorosa annak, amennyibe az oktatása és biztonságos felcseperedése került volna.

De persze sok szerencsét ahhoz, hogy valaki meggyőzze a politikusokat egy húszéves befektetésről, miközben láthatóan az azonnali reakciók cukorláza élteti őket. A filantrópia lehet a problémakezelés kockázati bázisa: olyan elképzeléseket tehet próbára, és akkora hibákat követhet el, amiket kormányok sosem vállalnának be.

Csakhogy abban a formájában, ahogy most gyakorolják, a jótékonykodás sokak figyelmét magára vonja. Az adókedvezmények ellenére most is négybillió dollár várja, hogy a holnap problémáira költsék el ahelyett, hogy a ma nehézségeire fordítanak. A szövetségi törvény szerint a jótékonykodási szervezetek évente tartalékaik legalább öt százalékát kötelesek elkölteni - sokaknak ez az ötszázalékos padló egyben a plafon is. Közben 730 ezer donoralap érte el ugyanezt az adófétet, mindenféle minimum kiadás nélkül. A járvány rávilágított erre a problémára. A mi életünkben még sosem volt nagyobb szükség a segítségre - erre most a piaci zuhanással tandemben a filantróp akciók is minden bizonnyal csökkenni fognak.

De egyes fontos szereplők arra használják a helyzetet, hogy a filantrópiát transzparenciával és "adj, amíg élsz" filozófiával vértézzék fel. Jack Dorsey, a Twitter és a Square 43 éves alapítója például egymilliárd dollárt ajánlott fel a koronavírus-krízissel kapcsolatos problémák megoldására - és egy nyilvános Google-dokumentumban listázza idevágó költéseit.

Májusban a százmillió dolláros Wallace Global Fund vezetésével 275 filantróp kérte a kongresszust, hogy emeljék duplájára, tíz százalékra az alapítványok és donortámogatású alapok minimális kiadását a következő három évre - ez újabb kétszázmilliárd dollárt mozgósítana.

"Ez nem egy pénzügyi fejfa, ami mindörökké a koporsód felett áll majd - mondja Abigail Disney, az egyik aláíró. - Arról kéne szólnia, mire van szüksége a világnak, nem arról, miként emlékeznek rád az emberek."

Közben egyes források szerint a Giving Pledge aláírói arról tanácskoznak, hogy túl kéne lépniük a csoport híres-hírhedt agnoszticizmusán, miszerint sosem mondják el, kinek és hová adakoznak. Az ötletek között szerepel egy COVID-dal kapcsolatos alap létrehozása és az "adj, amíg élsz" szellemiség népszerűsítése (még nem született döntés).

A tét mindenestre nem is lehetne nagyobb. A nagy gazdasági világválság idején a kommunizmus, a nativizmus és az elszigeteltség törtek előre - pedig hol volt még a közösségi média! Egy évtizeddel a válság után az amerikai vállalkozásokat irigyelte a világ, a dolgozók pedig olyan életszínvonalat értek el, amiről a szüleik vagy a nagyszüleik még csak nem is álmodhattak.

Most is ennél a kereszteződésnél állunk: vagy a Nagyszerűbb Kapitalizmus felé indulunk, vagy marad minden a régiben, és folytatjuk utunkat a társadalmi elégedetlenség felé úgy, hogy mindez hiába volt. "Így is, úgy is forradalom lesz" - mondja Dalio. "Csak az egyik esetben nagyon csúnya. Vagy akár megfontoltan is nekimehetünk, közösen."

FORDÍTOTTA: SMEJKÁL PÉTER

RANDALL LANE

[Eredeti](#)

(Forbes, 2020. július 01., szerda, 78+79+80+81+82+84+85+86+87. oldal)

Büntették a túl kicsi uborkákat

NÉBIH A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal legújabb Szupermenta programja ezúttal harminckét csemegeuborkát tesztelt. Huszonegy termék esetében kellett hatósági eljárást indítani. A hatályos szabályozás szerint ugyanis a csemegeuborkák mérete 3-6 centimétertől egészen 12-14 centiméterig terjedhet.

Mégis lényeg a méret

Minőségi hibákat találtak a csemegeuborkánál

VIZSGA A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) legújabb Szupermenta programja ezúttal 32 csemegeuborkát tesztelt. Az eredmények "savanyúak lettek", hisz 21 termék esetében kellett hatósági eljárást indítani. De nem élelmiszer-biztonsági okok miatt, azzal minden rendben volt.

A hatályos szabályozás szerint a csemegeuborkák mérete 3-6 centimétertől egészen 12-14 centiméterig terjedhet. A Szupermenta csemegeuborka tesztjébe végül 29 darab 6-9, és 3 darab 5-8 centiméteres termék került be, összesen 29 márka 32 savanyúsága képviseltette magát. A Nébih laborjaiban többek között élelmiszer-biztonsági és minőségi szempontból vizsgálták a termékeket a szakemberek, köztük ellenőrizték az adalékanyagok jelenlétét is. A vizsgálatok egy termék esetében sem mutattak ki határértéket meghaladó növényvédőszer-maradékot, sőt a mustármag-allergénvizsgálat során is mindent rendben találtak a szakemberek.

A külső megjelenéssel akadt probléma: egy termék a rajta feltüntetett 6-9 centiméteres uborkaméretet meghaladó, azaz 9 centiméternél nagyobb uborkákat is tartalmazott a megengedettnél nagyobb (több mint hússzázalékos) részarányban. Összegezve: öt termék esetében minőségi, illetve összetételi hiba miatt élelmiszer-ellenőrzési bírságot szabtak ki a hatósági felügyelők.

Az előírások értelmében a d-kámfor aromaanyag a savanyúságok készítéséhez nem használható. Ezzel szemben a tesztelt termékek közül 11 csemegeuborkánál találtak ilyen anyagot. A megtévesztő és hiányos termékspecifikációt készítő aromagyártó céggel szemben hatósági eljárást indítottak a szakemberek, és élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot szabtak ki, amelynek mértéke csaknem 900 ezer forint.

A több esetben előforduló kisebb jelölési hibák miatt (például a tápérték- és energiatartalom nem megfelelő jelölése) az élelmiszer-vállalkozók figyelmeztetésben részesültek. Több termék jelölésén természetes jelzővel szerepelt a felhasznált aroma, holott a "természetes" jelzőt nem lenne szabad használni a csemegeuborka összetevőinek jelölésére.

Az első három befutó győztes márka

A Szupermenta termékteszt kedveltségi vizsgálatán ezúttal is szakértő és laikus kóstolók pontozták a termékeket. A dobogó legfelső fokára a Szatmár Aranya Kicsi csemegeuborka (6-9 centiméter) állhatott, második helyen az Aro Csemegeuborka (6-9) végzett, míg a harmadik helyet az Auchan Csemegeuborka (6-9) érdemelte ki.

A fogyaszthatósággal nagyjából minden rendben

MW

[Eredeti](#)

(Tolnai Népujság, 2020. július 01., szerda, 1+7. oldal)

OGY - Krónika 5. rész (felsőoktatás, hírközlés, bérgarancia-alap, víziközmű-szolgáltatás)

A felsőoktatási, az elektronikus hírközlésről, a bérgarancia-alapról és a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény módosításáról is tárgyaltak a képviselők az Országgyűlés szerdai ülésén.

A felsőoktatási törvény módosítása Ovádi Péter a törvényalkotási bizottság nevében kifejtette: a javaslatra azért volt szükség, mert a Széchenyi István Egyetem és az Állatorvostudományi Egyetem kérésére felülvizsgálták az átadandó ingatlanok helyzetét. Így csak azok az ingatlanok kerülnek az intézményekhez, amelyek a működésükhöz feltétlenül szükségesek - mutatott rá. Hozzátette: a javaslat azt is tartalmazza, hogy a Neumann János Egyetem pedagógusképző kara olvadjon a Károli Gáspár Református Egyetembe. Keresztes László Lóránt (LMP) arról érdeklődött, hogy miként állnak az egyetemeket érintő elvonások, és konzultáltak-e erről az intézményi vezetőkkel. Ezt követően a vitát lezárták. Bódis József, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) államtitkára zárszavában kiemelte: az összes módosítás már annak a munkának az eredménye, amelyet finomhangolásnak lehet nevezni, és észlelve az intézmények igényeit, jól reagáltak. Kitért rá: a járványhelyzet miatt költségvetési átcsoportosításokra volt szükség, erről konzultáltak az egyetemekkel. A pécsi egyetem kancellári posztjára pályázatot írnak ki, és remélhetőleg megfelelő személyt tudnak javasolni az egyetem élére - közölte. Elektronikus hírközlés Héjj Dávid Ádám a törvényalkotási bizottság nevében elmondta: a javaslat a vonatkozó uniós irányelv elfogadását helyezi kilátásba, annak átültetése a nemzeti jogrendbe kötelező. A cél az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex hazai átültetéséhez szükséges törvényi szabályozás megalkotása - mondta. Az érintett területek között említette a hozzáférési szabályokat, a szolgáltatók közötti verseny erősítését és a beruházásösztönzést. Sokakat érint a javaslat, hiszen szinte minden ember és cég rendelkezik internet-előfizetéssel - mondta. Balczó Zoltán (Jobbik) arról beszélt, hogy szerteágazó szakmai törvényről van szó, és a szakmai vélemények szerint pozitív elmozdulást jelent fogyasztóvédelmi szempontból és a verseny erősítése miatt. Ugyanakkor aggályokat vet fel, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság milyen módon kap további jogosítványokat - tette hozzá. Ezt követően a vitát lezárták. Bodó Sándor, az ITM államtitkára zárszavában hangsúlyozta: ez egy átfogó tervezet, amely egy fontos terület egységes szabályozását teremti meg. Magyarország jogharmonizációs kötelezettségének tesz eleget, ez az elsődleges cél, de emellett a kezdeményezéssel a szolgáltatók közötti versenyt is erősítik, ösztönzik a beruházásokat és lehetővé teszik a fogyasztói jogok hatékonyabb érvényesítését - mondta. Úgy vélte, az érintett szektor versenyképesebbé válik, a fogyasztók pedig egyre jobb, minőségi szolgáltatások között válogathatnak. Bérgarancia-alap Bodó Sándor kifejtette: az előző hetekben szakmailag alaposan megvitatták a javaslatot, és bebizonyosodott, hogy ha külső hatások érik a magyar gazdaságot, minél előbb minél hatékonyabb beavatkozásra van szükség. A foglalkoztatás különösen nagy kockázatoknak van kitéve bizonyos veszélyhelyzetekben - közölte. Azt mondta, a kormány minden eszközzel támogatja a családok stabilitását, és ebbe a törvényi eszközök is beletartoznak. A mostani javaslatnak is a gazdaságot negatívan befolyásoló tényezők ellensúlyozása a célja, valamint annak biztosítása, hogy az embereknek kifizessék a bérüket - mondta. Kósa Lajos (Fidesz)

kiemelte: ahogy a diákszövetkezetek esetében is megtették, úgy most a nyugdíjas-szövetkezetnek is azt üzenik, hogy fontosak. Sok bíráló hangzott el a javaslatot illetően, de ezek félreértéseken alapultak, ami azt mutatja, hogy a szövetkezeti foglalkoztatás még nem eléggé rutinszerű - vélekedett. Víziközmű-szolgáltatás Ovádi Péter a törvényalkotási bizottság részéről elmondta: a vízi közművek általában az állam vagy a települési önkormányzatok tulajdonában állnak és az ellátás biztonságát garantálják. De a tapasztalatok alapján sok létesítmény van más tulajdonban, holott egyértelműen az állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő vízi közművekhez hasonló szerepet tölt be - mutatott rá. Közölte: a javaslat értelmében megszerezhető a tulajdonjoga a nem állami vagy önkormányzati tulajdonban álló vízi közműnek. Kósa Lajos (Fidesz) kitért rá: régi problémát kíván orvosolni a javaslat, mert előfordulhat, hogy a vízszolgáltatásra alkalmas létesítmény magántulajdonban maradt, és más igénybe vevő is van a tulajdonoson kívül. Ilyenkor a szolgáltatás árszínvonala, az igénybevétel feltételei és a karbantartás körül viták alakulhatnak ki, ezért szükséges ez az indítvány, amely lehetővé teszi ezeknek a létesítményeknek a megváltását - mondta. Boros Anita, az ITM államtitkára hangsúlyozta: a vízkészletek védelme és fenntartható használata alapvető nemzeti érdek, és a javaslat is az ehhez kapcsolódó jogokat kívánja támogatni. Vannak olyan vízi létesítmények, amelyek nem állami vagy önkormányzati tulajdonban állnak, funkcionális szempontból vízi közművek, de jogi alapon nem tekinthetők annak, és ezek helyzetét rendezik most - közölte. Keresztes László Lóránt (LMP) arra kérdezett rá, mikor kerülhet az Országgyűlés elé az egész ágazat problémáit kezelő stratégia? Kósa Lajos (Fidesz) azt felelte: tudomása szerint a kormány ősszel előterjeszti vízstratégiáját. -

Eredeti

(webradio.hu, 2020. július 01., szerda)

21-féle rizst teszteltek, kiderült, hogy sokuk rákkeltő anyagot tartalmaz

Alapvető élelmiszer, sokat eszünk belőle, de úgy fest, nagyon nem mindegy, hogy milyen fajtát és mennyit, mert mérgező is lehet.

A rizs az egyik legalapvetőbb élelmiszerünk: akár rizses húst, akár risottot vagy paellát készítünk, mert sokan nem engedünk a krumpli és a tészta egyeduralmának.

Gond lehet azonban, ha minden villányi rizzsel nagyobb mennyiségű káros anyag kerül a szervezetünkbe. A német fogyasztóvédelmi alapítvány, a Stiftung Warentest 21 fajta rizst tesztelt le káros anyagokra, köztük hosszú szeműt, basmati rizst, illetve barna rizseket is, és arra jutott, hogy ezek közül nem egy veszélyes lehet az egészségre.

A leginkább egészségkárosító anyag, mely minden rizsben megtalálható: az arzén.

Ez elvileg a talajban is fellelhető, de a basmati rizst leszámítva az összes fajtában több volt a naponta megengedett egy milligrammos mennyiségnél. A mérgező a trágyával kerül a zöldségbe, és nagyobb mennyiségben rákkeltő hatással bír.

Az arzén mellett a rizsek több, mint felében kadmiumot is találtak. Ez a nehézfém lerakódik a testben, és károsíthatja a csontokat, valamint a vesét.

Ugyancsak a vizsgált fajták felében találtak ásványi olajokat, melyek a feldolgozás során kerülhetnek ételbe.

A permetezőszerek is komoly gondot okoznak - ezek nyolc fajtában voltak kimutathatóak a huszonegyből.

Mi a megoldás? A mosás!

A fogyasztóvédelmi szervezet azt javasolja, hogy annak elkerülése érdekében, hogy ezek a káros anyagok a szervezetünkbe jussanak, mindig nagyon alaposan mossuk meg a rizst főzés előtt. Ez ugyan szinte sosem szerepel a csomagoláson, de a káros anyagok nagy részétől már ezzel is megszabadulhatunk. Így problémássá válhat a zacskós rizsek használata, de talán megéri a fáradságot, hogy nem fogyasztsjuk ezeket, és így nem kockáztatjuk az egészségünket sem.

[Eredeti](#)

(nosalty.hu, 2020. július 01., szerda)

A Bulinegyedet teszi élhetővé, vagy a kocsmákat szívhatja az új csendrendelet?

A vendéglátósok túl szigorúnak, a lakók túl enyhének találják a kerületi csendrendeletet. Az önkormányzat szerint azt a célt szolgálja, hogy ordibálás és szemét helyett inkább kulturális negyedként váljon branddé a városrész.

Rendteremtés járvány idején

A hetedik kerületnek az Erzsébet körút, a Károly körút, a Király utca és a Rákóczi út által határolt része a 2010-es években kapta meg a Bulinegyed elnevezést, miután előbb romkocsmák leheltek életet a kerületbe, majd egész szórakozónegyed épült ki, éttermekkel, szórakozóhelyekkel, erre rátelepülve pedig megjelent a buliturizmus és az azt kiszolgáló infrastruktúra is. Ennek köszönhetően az utóbbi pár évben már inkább a jelenség árnyoldalai kerültek a figyelem középpontjába, ám a kerületi önkormányzat sokáig csak sodródott az árral, a 2018 februárjában - a kocsmák éjféli utáni nyitva tartásáról szóló - népszavazás is eredménytelenül zárult. Nyilvánvaló volt tehát, hogy a tavalyi választásokon győztes új polgármester, Niedermüller Péter legfontosabb feladatainak egyike ennek a problémának a kezelése lesz. Az új képviselő-testület tett is erre kísérletet, és felállt egy bizottság, amelynek az volt a feladata, hogy idén márciusig dolgozza ki az éjféli utáni nyitva tartás feltételrendszerét.

Éjféli zár egyelőre nem lesz a bulinegyedben, de szigorodik a rendszer. A bulinegyed sorsa továbbra is kérdéses, de egyelőre még megnyugodhatnak a szórakozóhelyek.

Igen ám, csak közbeszólt a koronavírus: március közepén pár nap leforgása alatt elnéptelenedett a Bulinegyed, és két hónapig úgy is maradt. A turisták eltűntek, a kocsmák egy része bezárt, mások próbáltak túlélni, és május végén lassan újra is indult az élet. Az örömet beárnyékolta, hogy a kerületi önkormányzat - gyakorlatilag egyedüliként az országban - moratóriumként értelmezte a közterület-használati díjak elengedéséről szóló kormányrendeletet, és nem engedte el a teraszdíjakat, hanem csak fizetési haladékot adott az őszig. Az álláspontját június elején az önkormányzat megváltoztatta ugyan, de közben egy nyolc évvel ezelőtti, de eddig a gyakorlatban nem működő rendeletre hivatkozva csak este tíz óráig engedélyezte a teraszok nyitva tartását, amit közterület-fenntartók ellenőriznek minden este.

Majd a múlt héten a képviselő-testület elfogadta a vendéglátóhelyek éjjeli zárójáról szóló rendeletet, mely szigorú feltételeket határozott meg ahhoz, hogy a helyek éjjel után is nyitva tarthassanak, és a feltételek teljesítésére hatvannapos türelmi időt adott. A vendéglátósok közül viszont sokan úgy érzik, hogy amikor amúgy is a fennmaradásukért kell küzdeni a járvány és a megcsappant turizmus miatt, ez a csendrendelet gyakorlatilag a kivégzésüket jelenti. Sőt, a Madách téri Hivatal kávézó rögtön a rendelet megszavazásának másnapján bedobta a törülközőt, és ki is tette az eladó táblát. A vendéglátóhelyeket képviselő Night Mayor BUD egyesület szóvivője, Német G. Dániel minden idők legszigorúbb csendrendeletének nevezte a jogszabályt, és Facebook-oldalán bejelentette, hogy nem folytatja tovább: "Sose voltam, de máától biztos nem vagyok a hetedik (!) kerület éjszakai polgármestere. Ez ügyben keressétek majd a következő embert, aki azt hiszi, lehet még bármit tenni a belvárosi politikában szakértőként, civilként vagy pesti fiatalként."

Fotó: Mohos Márton /24.hu

A rendelet pont olyan időszakban érkezett, amikor egyébként is feszült a hangulat a vendéglátósok, a kerület nyugalomra vágyó lakói és a két tűz közé került önkormányzat között: "A járvány hatására legyengült az éjszakai kulturális élet, mi 30-40 százalékos forgalommal működünk, a túlélésért küzdünk. A forgalmunk most erősödne, ha nem abból állna minden esténk, hogy egy csapat kigyúrt közteres kijön, és zaklatja a vendégeinket" - mondta a 24.hu-nak egy a neve elhallgatását kérő, népszerű 7. kerületi kultkocsmatulajdonosa. "Órákon keresztül mérik minden nap ugyanazt a teraszt, hogy megfelelő teraszengedélyben megadottaknak; körülállják a vendégeket, vagy csak beállnak velük szembe és nézik őket. Több teraszengedélyt kamuügyekre hivatkozva vissza is vontak, így a miénket is.

Niedermüller Péter azt nyilatkozta, hogy az őrző, utcára hurozó tömegeket, a prostitúciót akarják visszafogni, én viszont azt látom, hogy a hatóságok az ilyen elemekhez pont nem mernek/akarnak odamenni, helyette a fiatal értelmiségieket, egyetemistákat végzálják.

A rendőrök igazoltatnak és kipakoltatják a zsebeiket, a köztereknek ilyen jogosítványaik nincsenek, ők inkább addig zaklatják a vendégeket, amíg azok meg nem unják és elmennek" - folytatta a kocsmatulajdonos, aki szerint az önkormányzat a valódi problémákkal nem foglalkozik: "Pont, hogy a dealerek és a prostituáltak eddig se a most ellehetetlenített helyekre jártak, sőt, mi a saját biztonsági szolgálatunkkal zavartuk el ezeket az embereket. Amióta a vírus kinyírta az éjszakai életet, azóta olyan feltűnő lett a bűnöző réteg jelenléte a kerületben, hogy a barátnőm nem tud nyugodtan végigmenni fényes nappal a Király utcán, mert zaklatják és beszélnek neki. Nem tudom, a bulinegyedre ráépült bűnözői csoport mire számít, mert ez a réteg, amely ezekre a helyekre járna szórakozni, nem vevő a szolgáltatásaikra. Amíg a helyek nyitva voltak rendesen, addig a szórakozóhelyek a portájuknál próbáltak rendet tartani, de ennek hiányában teljes anarchiába fullad a kerület. Sőt, előkerült egy dizájnnerdrogos réteg is, őket korábban nem láttam a kerületben, elég riasztó látvány."

Objektív szabályok vagy jön az urambátyám rendszer?

De mik a konkrét kifogások a rendelettel szemben? A rendelet felsorolja az éjszakai nyitva tartáshoz szükséges feltételeket: hangerő-szabályozás, járdatarítás, fotocellás ajtó vagy zsilipes ki- és beléptetőrendszer, az éjszakai rakodás tilalma többek között, ezeknek a többsége első ránézésre indokolnak tűnik. Sőt, a feltételek többségével a vendéglátósok is egyetértenek. Német G. Dániel egy Facebook-videóban mondta el, szerinte is fontos, hogy szabályozva legyen a Bulinegyed, de nem így. Szerinte a legfontosabb probléma, hogy egyrészt nincs objektív feltételrendszer, másrészt, ha valaki meg is felel a követelményeknek, akkor is csak egy évre kaphat engedélyt: "Aki valaha a közelében volt bármilyen cégnek, az

tudja, hogy egy vállalkozás megtérülési rátája nem egy év" - mondja Német G., aki szerint az öt év lenne a reális, pláne egy válság közepén, egy egyébként is kiszámíthatatlan magyarországi jogi környezetben. A szubjektivitásra a limiterek (hangerőszabályzás) feltételeit hozta fel példaként, ugyanis szerinte a rendelet nem egzakt követelményt ír, hanem csak annyit mond, az üzemeltető gondoskodik a megfelelő teljesítményszabályozó beszereléséről.

Az általunk megkérdezett kocsmatulajdonos is az egyértelmű szabályok hiányát kifogásolja: "Ki és milyen alapon bírálja el a nyitva tartás engedélyt? Mi a pontos kritériumrendszer, és milyen módon lesz ez átlátható, objektív? Ki hozza a végső döntést?"

Az önkormányzat a feltételek teljesülése esetén is visszavonhatja az engedélyt, és ha ezt kétszer is megteszi, nem is próbálkozhatsz többet. Ez pedig egyenes úton vezet egy olyan urambátyám rendszerhez, hogy aki szimpatikus az önkormányzatnak, az nyitva lehet éjfél után, aki pedig nem, az nem.

Pont emiatt sem akar névvel szerepelni a cikkben, mert attól tart, az általa üzemeltetett hely látja majd kárát a közéleti tevékenységének. Problémának tartja továbbá azt is, hogy ha egy hely meg akar felelni az összes feltételnek, az komoly beruházást is jelenthet, ráadásul minderre csak hatvan napja van: "A rendeletben szereplő feltételek közül a bejárat átalakítása milliós tétel, a limiter is százezres vagy akár milliós tétel. Szóval ez egy több millió forintos beruházás, nem csoda, hogy egy Hivatal méretű kiskocsmának ez nem éri meg. A nagy, 150 fő feletti befogadóképességű helyek ezt kirázzák a kisujjukból, pedig a legtöbb panasz az ő vendégeikre van." Az sem világos számukra, hogy milyen jogi eszközökkel tilthatják meg, hogy az üzletük közelében valaki egy pohárral álljon a közterületen, illetve, hogy vendégeik a fogyasztóvédelmi törvénynek megfelelően megvásárolt italukat, a szintén megvásárolt repohárban oda vigyék, ahova szeretnék?

A VII. kerületi önkormányzatot is megkerestük az ügyvel kapcsolatos kérdéseinkkel, de szerintük a legkevésbé sem a vendéglátóhelyek szívatása a cél, inkább egy mindenki számára elfogadható kompromisszumot kerestek. Úgy gondolják, nagy eredmény, hogy a munkacsoportban végre olyan emberek ültek le egy asztalhoz, akik korábban szóba sem álltak egymással, és együtt írtak egy jogszabályt.

Fotó: Ivándi-Szabó Balázs /24.hu

"Természetesen tisztában vagyunk a vírus okozta válság következményeivel, de a hozzánk érkező jelzések alapján azt gondoljuk, hogy változásokra nem a kritériumrendszert illetően van szükség" - írták a 24.hu-nak. Szerintük amúgy a legtöbb kritérium befektetés nélkül is teljesíthető. "Például nem kerül pénzbe, hogy azok is használhatják a mosdót, akik nem vendégek. Nem kerül pénzbe, hogy dokumentálják, mit tettek azért, hogy biztosítsák az emberek nyugalma. És nem kerül pénzbe az sem, hogy ha szól a zene, legyenek zárva az ablakok." Pénzbe kerül viszont a forgalomszámláló vagy a limiter, de a vendéglátósoktól úgy tudják, sok helyen már korábban is beszerelték ezeket. A forgalomszámláló amúgy is csak azoknak a szórakozóhelyeknek kötelező, ahova több mint 150 ember fér be. "Magyarország legnagyobb szórakozóhelyeiről beszélünk, olyan helyekről, amiket külföldön is ismernek az emberek. Szeretnénk azt hinni, hogy ők rendelkeznek annyi tőkével, hogy ezt be tudják szerelni, már csak azért is, mert ennek elsősorban katasztrófavédelmi szempontból van jelentősége." Pénzbe kerül továbbá a - hely méretétől függően - fotocellás ajtó, vagy zsilipes beléptetőrendszer beszerelése. Ez a költség a hely méretétől függ. "Ha egy hely nagyobb, több ajtaja van, nagyobb beruházás lesz nekik. De ebben az esetben olyan helyről beszélünk, ahol több vendéget tudnak kiszolgálni, emiatt több a bevételük is."

Az önkormányzat szerint fontos megemlíteni, hogy ezek a feltételek nem öncélúak. Szerintük minden egyes kritérium egy-egy konkrét, naponta felmerülő problémára ad választ. Ezek a problémák pedig a járványtól függetlenül léteznek:

Az utca tisztaságának szempontjából mindegy, hogy angol legénybúcsús csapat tagjai vagy magyar fiatalok szemetelik össze. Ugyanez igaz a hangerőre is. Nem kell hozzá több tízezer turista, hogy az itt élők pihenését zavarják. A kerületnek ezzel a részével kapcsolatban kialakult egy olyan kép, hogy itt nem kell betartani a szabályokat. Az önkormányzat ezen szeretne változtatni. Fontos, hogy figyelembe vegyék, hogy ez egy kulturális negyed.

Arra a felvetésre, hogy nem elég egyértelműek és egzakta az előírások, így nincs garancia arra, hogy egy vendéglátóegység megkapja az engedélyt, ha jóhiszeműen teljesíteni próbálja azokat, azt felelték, hogy nem a vendéglátókkal akarnak kiszúrni. "Nem az a cél, hogy megvetessünk velük dolgokat, hogy aztán ne kapjanak engedélyt. Az a célunk, hogy ha valaki szórakozni szeretne Budapest kulturális negyedében, akkor megtehesse, de ezt úgy tegyék, hogy közben nem lehetetlenítenek el másokat." Az objektív kritériumrendszer lényege szerintük épp az, hogy feketén-fehéren eldönthető, hogy ki teljesíti a feltételeket. Aki teljesíti, az kvázi automatizmusként megkapja az engedélyt. Ami pedig az egyéves időtartamot illeti, az önkormányzat azért döntött emellett, mert ez a rendszeres felülvizsgálatra ad lehetőséget. "Ha valaki betartja a rendeletben foglaltakat, akkor számára ez csak egy formalitás, ha viszont az engedély megszerzése óta eltelt időszakban többször nem tartotta be valamelyik kritériumot, akkor az engedély megszűnhet" - írják.

Német G. Dániel korábban tagja volt az önkormányzat által összehívott munkacsoportnak, melyben a lakók és a vendéglátósok is képviseltették magukat. Most azt állítja a videóban, hogy bár vannak olyan pontok a rendeletben, amiket ő maga írt, a végső verzióba olyan elemek kerültek, amikkel ő nem tud azonosulni. Az önkormányzat szerint viszont a munkacsoport most is működik: "Május végén tartott is egy online egyeztetést, ennek nyilván a vendéglátósok is részesei voltak. Ezen nem hangzott el olyan konkrétum, hogy a kritériumrendszer melyik pontja okoz problémát nekik, és ezt hogyan oldjuk meg." Az általunk megkérdezett kocsmatulajdonos szerint viszont "a csendrendeletéről nem igaz, hogy egyeztettek volna a vendéglátósokkal, hiszen nincs az a vendéglátós, aki ezekbe a feltételekbe beleegyezett volna".

Bármit csinálunk, valaki hangos lesz

Amíg a vendéglátósok túl szigorúnak érzik,

a bulinegyed-ellenes lakókat tömörítő, Élhető Erzsébetváros Facebook-csoportból kinőtt civil szervezet viszont pont, hogy túl enyhének találja a csendrendeletet.

A szervezet képviselője, Garai Dóra be is terjesztett egy módosítást, amit a képviselő-testület elutasított. Garai szerint ugyanis a rendelet néhány pontja ugyan enyhülést hozhat, de nem foglalkozik például a befogadóképesség szabályozásával, a kocsmatúrákkal vagy a limiter előírás kiskapuival sem (ez utóbbiban gyakorlatilag egy platformra kerülnek a vendéglátósokkal, hiszen ők is az egzakta szabályokat hiányolják).

Fotó: Iváncsi-Szabó Balázs /24.hu

Az elkeseredett vendéglátósok úgy érzik, ebben a helyzetben az önkormányzat politikai okokból a teljes csendet akaró lakók oldalára állt, és ez végső soron a Bulinegyed kivégzéséhez vezet: "Jó magyar szokás szerint a ló túloldalára esett át az önkormányzat: volt egy probléma, amivel évekig nem kezdtek semmit, most meg egy teljesen átgondolatlan, minden körülményt figyelmen kívül hagyó ámokfutás zajlik" - mondja a kerületi kocsmatulajdonos.

Gyakorlatilag azt a budapesti, kreatív, liberális fiatal értelmiséget, amely nagy részben ezeknek a helyeknek a közönségét teszi ki, az úgynevezett progresszív, urbánus baloldali összefogás egy mozdulattal el is taszítja magától

- folytatja. "Ha ezt végigcsinálják, pont egy olyan réteget veszítenek el, amelyre eddig számíthattak. Közülük sokan itt is laknak a kerületben, mert igencsak lecserélődött itt a lakosság, és ők itt is szavaznak."

A vendéglátósok a héten tüntetést is szerveznek. Az önkormányzat azonban nem gondolja, hogy van száz százalékgig jó megoldás: "Bármit csinálunk, valaki hangos lesz. Ha egy picit engedünk a vendéglátóknak, akkor a lakók szerveznek tüntetést."

Az önkormányzat azt viszont tagadja, hogy a teljes felszámolás lenne a cél: "Mi nem akarunk egy városrészt felszámolni."

Ha a kérdés arra irányul, hogy célunk-e felszámolni a hajnalig tartó ordibálást, célunk-e felszámolni azt a szemétmennyiséget, ami az elmúlt években elborította ezt a területet, célunk-e felszámolni, hogy hétvégén magatehetetlen emberek feküdjenek a földön a saját piszkukban, akkor a válasz igen, ezt szeretnénk felszámolni.

Minden vendéget szeretettel várunk, aki azért érkezik ide, hogy jól érezze magát a város kulturális negyedében. Annyit szeretnénk, hogy kulturáltan szórakozzanak, és ne tegyék tönkre az itt élők életét. Szeretnénk azt hinni, hogy ez a kérés nem elfogadhatatlan. Már csak azért is, mert ez nemcsak a lakosság elvárása, hanem a vendégek és vendéglátósok többsége is ezt szeretné."

Az is felmerülhet, hogy a VII. kerületi csendrendeletnek vajon lehet-e hatása a bulinegyeddel szomszédos kerületek éjszakai életére. "Egyelőre nem lehet tudni, hogy hat-e, vagy hogyan hat majd az új erzsébetvárosi szabályozás a szomszédos kerületekre, idő kell ahhoz, hogy ez kiderüljön" - írta a 24.hu kérdésére Terézváros önkormányzata, amely szerint a két kerület jellege és ebből adódóan vendégköre is különböző: "Terézvárosban kiemelkedő a kulturális turizmus (színházak), míg Erzsébetvárost inkább a vendéglátóhelyek vonzzák a turistákat. A lakók nyugalma mindkét kerületben elsődleges szempont, de a Nagymező utcai Broadway vagy az Andrássy úti éttermek célközönsége teljesen más, mint pl. az erzsébetvárosi bulinegyedé." Úgy látják, nincs olyan tényező, ami miatt változtatni kellene a jelenlegi szabályozáson, ami szerint a vendéglátó egységek 22:00 óráig tarthatnak nyitva. A további nyitva tartás hasonlóan szigorú feltételekhez kötött, mint mostantól az Erzsébetvárosban (ennek részleteit a vonatkozó rendeletben lehet megnézni). A szabályozás mellett viszont rendkívül fontosnak tartják a folyamatos monitorozást, a párbeszédet az érintett szereplőkkel, lakókkal, vendéglátósokkal egyaránt. Erre szerintük jó példa az Anker köz, "ahol éppen ebben a hónapban engedélyeztük - a lakókkal történt egyeztetések után -, hogy egy hónapig próbajelleggel este 10 óráig teraszt nyithassanak a vendéglátó egységek."

A fővárosi önkormányzatot is megkerestük, hogy van-e álláspontja az ügyben. Azt felelték, hogy "a főpolgármester kapcsolatban van a kerülettel a bulinegyeddel kapcsolatos intézkedések miatt, de egyelőre nem kívánja kommentálni azt".

Kiemelt kép: Mohos Márton /24.hu - Inkei Bence

[Eredeti](#)

(24.hu, 2020. július 01., szerda)

Törölték a repülőmet, de miért nem kapom vissza a jegy árát?

Eltérőek a gyakorlatok, de a nehéz helyzetbe került légitársaságok, utazási irodák, szállásközvetítők nem szívesen fizetnék vissza az utasok pénzét.

Vannak, akiknek már nincsenek kérdéseik, És vannak, akik az Indexet olvassák. Támogass te is! Törölték a repülőjáratát, mégis kilátástalan küzdelmet folytat a jegy árának visszaszerzéséért? Nyugodjon meg, nincsen egyedül. Vagy ez egyáltalán nem megnyugtató

Likviditási nehézségek Kellő empátiával érdemes megjegyezni, hogy amit március eleje óta a légitársaságok átélnek, az tényleg nem semmi. Vannak szektorok, így például az éttermek, amelyeknek a vírus megjelenésével leállt a bevételtermelése, de a legrosszabb helyzetben azok az ágazatok voltak, amelyek új bevételt már nem termeltek, de még a korábban realizált forgalmukat is részben vissza kellett szolgáltatniuk. Vagyis elsősorban a repülőársaságoknak, de egyes utazási irodáknak is, azért kellett nagy költséggel embereket és rendszereket működtetni, hogy a már befolyt árbevételből is minél többet visszautaljanak az ügyfeleiknek. A légi forgalom például a járvány alatt 5-10 százalékos szintre olvadt, a sok meg nem valósított, de már kifizetett utazás ellenértéke viszont visszajárt, az EU azt is hamar tisztázta, a döntés az ügyfélnél van, ha ő a pénzt kéri, azt vissza kell adni. Nemtelen gyakorlatok Ezt a helyzetet, a legtöbb józan gondolkodású utazó azért alighanem empátiával, türelemmel kezelte, vagyis miközben azt mindenki érezte, hogy amennyiben a szolgáltatás nem valósult meg, a pénz visszajár, de a megfelelő és transzparens tájékoztatás esetén a késlekedés, a lassú feldolgozás elfogadható volt. Csakhogy a légitársaságok sok esetben eléggé nemtelen gyakorlatokat is folytattak, indokolatlanul bosszantották az ügyfeleiket. Saját személyes tapasztalatom alapján három ilyen eset. Már bőven a tomboló járvány és az európai korlátozások, határlezárások idején is elindult olyan gépem, amelyiknél ugyan az utasoknak aligha lehetett reális a londoni utazás, de a légitársaságnak megérte megjártatni oda-vissza, akár üresen is a gépet, csak ne kelljen visszaadni a már kifizetett jegyek árát. Jártam úgy is, hogy a légitársaság már kihirdette, hogy az áprilisi jegyeket már költségmentesen lehet módosítani, de a május elsejei hosszú hétvégére időzített családi utunk április 30. és május 4. között lett volna, és a visszaútra már nem volt ingyenes a módosítás. Így hiába szerveztem volna át szívesen a brüsszeli barátaink meglátogatását október 23-ra, 90 ezer forint ráfizetéssel már elálltam ettől. A keckekezdéssel alighanem a légitársaság is rosszul járt, mert végül törölni kellett a járatot, de elment a kedvem az átszervezéstől, a pénzt kértem. Végül olyan esetem is volt, hogy a járat törlése után a légitársaság először korrekten értesített a lehetőségeimről (voucher, átfoglalás, pénzvisszatérítés). Ám miután megfelelően végigzongoráztam a visszatérítési igény bejelentését, sőt, a légitársaság meg is írta, hogy vette az üzenetet, csak a türelmemet kéri, mégis újból és újból megkaptam az eredeti üzenetet az opcióimról. Maszkot viselő utas várakozik az isztambuli repülőtéren 2020. március 18-án. Fotó: Nicolas Economou / NurPhoto / Getty Images Hungary Utánajártunk Tapasztalatom szerint a légitársaságok egyelőre tehát nem igazán fizetnek, van, amelyik fel sem dolgozza a "refund"-igényeket. A magyar Okosutas. hu idézi például a brit Which azon felmérését, amely szerint a legrosszabb a Ryanairnál a helyzet. Magam például 70 napja kaptam utoljára üzenetet egy visszaigényléséről, de még abban is csak a türelmemet kéri a késlekedő feldolgozás miatt: A COVID 19 miatt bekövetkezett nagyszámú járatörölés miatt példátlanul sok kérelmet tapasztalunk. Jelenleg a lemaradáson dolgozunk, és kérjük, viselje velünk együtt a nehézségeket. Az okosutas. hu hazai szakportál nagyon sok ilyen esetet bemutat, amelyek arról szólnak, hogy bár jogszabályi kötelezettsége a légitársaságoknak a törölt járatok repülőjegyének 30 napon belüli visszatérítése, a cégek ezt nem teszik meg. Nekik ugyanis a túlélés a céljuk, és minden törekvésük az, hogy valamiképpen lassítsák a készpénzállomány krónikus apadását. A Ryanair repülőgépe a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren 2018-ban. Fotó: Nagy Attila Károly / Index Mivel gyorsíthatunk? Természetesen az utasnak is maradnak nógatósi eszközei, próbálhatunk elérni egy élő embert a légitársaságnál, ami korántsem könnyű, meg lehet kísérelni a bankunknál a chargebacket, vagyis jelezni, hogy a kártyás fizetés ellenében nem történt teljesítés, vagy megbízást lehet adni azoknak a szolgáltatóknak, amelyek a késések miatt jogos ügyféligenyek beszedésére szakosodtak, és most főleg a törölt járatokkal foglalkoznak. Az Index. hu június 15-én megkeresett néhány légitársaságot (EasyJet, Lufthansa-csoport, Ryanair, Wizzair), illetve a

tapasztalatunk szerint hasonlóan nehezen elérhető, de a visszatérítésekben gyorsabb és transparensebb Booking. com szállásközvetítőt kérdéseinkkel. Körkérdeésünkre a Lufthansa és az EasyJet egyáltalán nem válaszolt, a többiek közül a WizzAir elmondta, hogy ő automatizálta az igények feldolgozását és ennek köszönhetően a legtöbb esetben 30 napra csökkentette az átfutási időt. A cégnél a folyamatok automatizálásának köszönhetően nem kellett új munkaerőt felvenni, sőt azt hallottuk, hogy még kevesebb élők munkakerőre volt szükség. A WizzAir repülőgépe a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren áprilisban. Fotó: Huszti István / Index A cég azzal igyekezett simítani a likviditását, hogy amennyiben valaki türelmes és megelégszik a pénz céges felhasználásával, akkor a cég a törölt járatok esetében az eredeti jegyár 120 százalékát tölti fel az ügyfél Wizz számlájára. Az összeg a következő 24 hónapban fordítható jegyekre vagy a cégen keresztül elérhető termékekre. Ha az ügyfél mégis a visszatérítési lehetőséget választotta, akkor ez az ügyfelek tapasztalata szerint lassabb, de mint a Wizzair írta: ígéretünknek megfelelően mindent megteszünk, hogy minél előbb visszatérítsük az eredeti jegy árának 100 százalékát az eredeti fizetési módnak megfelelően (bankszámlára, vagy bankkártyára való utalás)," A Ryanairnek van pénze, de lassú Az amúgy kiváló pénzügyi erőben leő, de mégis késlekedő Ryanair is arról biztosított minket, hogy bármely törölt járat esetén a Ryanair az EU rendeleteiben meghatározott összes lehetőséget biztosítja az ügyfeleknek, ideértve a szabad járatmódosítást, a visszatérítéseket készpénz, vagy voucher formájában. Azt azért nem tagadta a cég, hogy a készpénz-visszatérítés folyamata hosszabb ideig tart, mivel mint írták a szokásos törlések tízezerszeresét kell feldolgozniuk, és az egészségügyi óvintézkedések (home office) miatt kevesebb alkalmazott van az irodákban. A Ryanair is igyekszik a vouchereket javasolni, mondván, aki a következő 12 hónapon belül nem használja fel azokat, az sem kockáztat, mert majd akkor is kérheti a készpénzes visszatérítést. A Ryanair március közepe óta már több mint 400 millió euró visszatérítést és vouchert dolgozott fel, ami a teljes lemaradás több mint egyharmadát jelenti. " Szólt még egy idézet, bár a szakportálok szerint a jól hangzó mondat ellenére ez sokkal inkább vouchereket és nem készpénzutasításokat jelentett eddig. Mindenesetre bármennyire is idegőrlő a folyamat, a cég azért azt jelzi, hogy helyt fognak állni. Szállások Megkérdeztük a tapasztalatokról a Booking. com szállásközvetítőt is, mert olvasóink sok szállás vissza nem térítéssel kapcsolatos észrevételt is jeleztek. A cég hozzáállása - válaszai alapján - annyiban sokkal szimpatikusabb, hogy a Booking. com igyekszik nem pusztán a szerződésekre fókuszálni, hanem a légitársaságokkal ellentétben azt is igyekszik mérlegelni, hogy mit mond a WHO és az illetékes helyi hatóságok a helyzetről, vagyis vannak-e állami utazási korlátozások, vagyis a cég rugalmasabban kezeli a tartózkodás időpontjának megváltoztatását, a jövőbeni szálláslehetőség jóváírásának megszerzését vagy a foglalás megszüntetését. Bor, víz, prédikáció A szakportálok azért arra is figyelmeztetnek, hogy a céges kommunikációk sajnos sokszor eltérnek a tapasztalati valóságtól. Mint a brit Which fogyasztóvédelmi portál már említett felmérése jelzi, 2800 utas válaszai alapján, a Ryanair utasainak 84 százaléka vár a pénzére, az EasyJetnél az utasok kétharmada fut a pénze után, a British Airwaysnál csak 23 százalék ez az arány, míg a legjobb helyzetben a Jet2 ügyfelei vannak, ahol az utasok 19 százaléka nem kapta meg a visszajáró pénzt. Az Easyjet repülőgépei parkolnak egy holland repülőtéren 2020. április 2-án. Fotó: Patrick van Katwijk / Getty Images Hungary Új foglalási rend A szakemberek szerint a légitársaságok ugyan kívánnak a járatok törlésével, de ha nagy eséllyel ez meg fog történni, azt érdemes megvárni. Az utas ugyanis sokkal jobb helyzetben van, ha nem ő kezdeményezte a módosítást, hanem a járatot törölték, de azért immár arra is érdemes figyelni, hogy amennyiben valaki biztos abban, hogy nem szeretne utazni, azért már nem feltétlenül törlődnek a kiírt járatok, mert ha lassan is, de kezd visszaépülni a globális légi forgalom. Igyekeztünk arról is érdeklődni, hogy miként vélekedik a szakma arról, hogy a

mostani rossz ügyféltapasztalatok után a jövőben hogyan alakul át a repülőjegyek értékesítése. Közben mindenki azt mesélte, hogy kardinális változtatást nem tervez, vagyis az online, előre fizetett jegyértékesítés szisztémája marad fenn, azért felértékelődhetnek a kivárások és a rugalmas jegyek, vagyis azok, amelyeknél az ügyfelek akár az indulást megelőző 3 órával, törlési díj nélkül törölhetik, vagy módosíthatják a jegyüket. (Borítókép: Törölt járatokat mutató repülőtéri információs tábla Bangkokban 2020. március 25-én. Fotó: Chaiwat Subprasom / SOPA Images / LightRocket / Getty Images) -

[Eredeti](#)

(index.hu, 2020. július 01., szerda)

Nincs fokozott ellenőrzés, csak szemléket tart a Nébih

Olvasónk jelezte lapunknak, hogy információ szerint az elmúlt hetekben több baranyai éttermet, vendéglátó helyiséget ellenőrzött a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), s több esetben is büntetést szabtak ki szájmaszok használatának elmulasztása miatt. Rákérdeztünk, hogy valóban így történt-e. - Szakembereink ilyen formában nem végeztek ellenőrzést a megyében. Tekintettel arra, hogy a járványhelyzet az éttermeiktől, vendéglátóhelyektől a megszokottól eltérő működési formát kívánt, a Nébih a veszélyhelyzet kihirdetését követően a "hagyományos" felmérő, értékelő helyszíni ellenőrzések helyett támogató, segítő szemléket vezetett be - közölte a Nébih. - Ezen támogató szemlék keretén belül elsősorban a kialakult helyzetre fókuszálva, a felmerülő, járványhoz kapcsolódó kérdések tisztázásában, megválaszolásában segítünk. Hozzá tették: a támogató szemléket mindaddig végzik, amíg azt a kialakult helyzet, illetve a konyhák igénylik. Összesen két pécsi étteremben végeztek támogató szemléket, de bírság kiszabására egyik esetben sem került sor. - Zs. J.

[Eredeti](#)

(bama.hu, 2020. július 01., szerda)

Versenykorlátozás a startupok világában

A Gazdasági Versenyhivatal lezárta az informatikai képzési szolgáltatásokat nyújtó CodeCool Kft. felvásárlásához kapcsolódó versenykorlátozásokat értékelő eljárását. A versenyhivatali döntés lehetővé teszi olyan feltételek kikötését startupok értékesítésekor, melyekkel biztosítani lehet, hogy az innováció feltalálói és kidolgozói később ne támasszanak versenyt ugyanazon ötletükre alapozva. Ezáltal vonzóbbá válhat a startup jellegű vállalkozásokba történő befektetés és az innovációra való ösztönzés is fennmarad, mivel annak piaci értéke értékesítése után sem csökken.

Az utóbbi években Magyarország, különösen Budapest is központjává vált az ún. startup tevékenységnek, mely olyan nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalkozások alapítását jelenti, amelyek többsége termék- vagy üzleti modell innovációjával foglalkozik. A legtöbb startup számára a növekedés egy pontján a pénzügyi befektető megjelenése biztosítja a továbbfejlődés lehetőségét, mely a vállalkozás teljes vagy részbeni értékesítését jelenti. Általános gyakorlat, hogy a vevők az ilyen vállalati tranzakciók során kikötéseket tesznek, amikkel a vállalkozásokból kiváló tulajdonost (eladót) néhány évig távol tartják attól a piactól, amelybe a vevő a vétel révén beszáll. Ezt a fajta versenytilalmat a versenyszabályozás - bizonyos keretek között - jogszerűnek ismeri el, de csak a vállalkozásból teljesen kilépő tulajdonosokra vonatkozóan. A startup-ok esetében az eladó ötletgazdák gyakran kisebbségi tulajdonosként továbbra is a vállalkozásban maradnak a pénzügyi befektetők mellett és csak egy későbbi fázisban várható esetleges teljes kilépésük. A GVH mostani döntésében egyértelművé tette, hogy jogszerűen kötelezhetők a kisebbségi tulajdonosként cégben maradó ötletgazdák arra, hogy ne támasszanak párhuzamos versenyt a startup cégnek a kisebbségi tulajdonuk fennállási ideje alatt és az annak jövőbeli megszűnését követő két évig sem. Jelen döntésével a GVH a startup-okba való befektetést és ezzel a gazdaság számára kiemelkedő értéket termelő innovációs tevékenységet serkenti, mindamelllett, hogy a pénzügyi befektetések értékének fennmaradását is támogatja. (gvh.hu) - Gerse Márton

Eredeti

(jogaszvilag.hu, 2020. július 01., szerda)

A nagyáruházakban is zajlik a kiárusítás

Június végén a legtöbb boltban, de helyenként már korábban is megkezdődtek a nyári leárazások. Aki többet akar spórolni, annak érdemes várnia még néhány napot.

BARANYA Javában tart a nyár, - sőt, mondhatni, most indult be igazán - de már elkezdődtek a szezonális leárazások a kereskedelemben. Gyakran fél áron, sőt akár hetven százalékkal olcsóbban is vásárolhatunk most egyes nyári ruhadarabokat, cipőket, de ilyenkor akciósak a kerti bútorok is, a székek, a napernyők, és a közkedvelt kerti grillt is több helyen olcsóbban lehet beszerezni. A kiárusítás időszaka várhatóan egészen augusztus végéig tart majd.

Pécssett mi is körbenéztünk, a Király utcában és az Irgalmasok utcájában néhány helyen láttunk csak leárazást, ám a két nagyobb bevásárlóközpontban sok üzletben hirdették a bejáratánál vagy a kirakatban a komoly kedvezményeket. A legtöbb általunk meglátogatott boltban készségesek, segítőkészek voltak az eladók, bizonyára azért, mert még nem olyan régen kezdődtek el a leárazások, még nem rohamozta meg annyi vásárló a boltokat. Most még a kínálat sem volt szegényes, a legtöbb számunkra érdekes termékből több is elérhető volt, a ruhákból, fürdőruhákból, kiegészítőkből, szinte az összes méretben volt még a boltokban.

A bevásárlóközpontokhoz hasonlóan az internetes áruházakban is zajlik a kiárusítás a nyári szezonban. A legnagyobb boltok, üzletláncok szinte kivétel nélkül működtetnek online áruházat, általában a weboldalukon. Ezekben akár szélesebb választékot kínálnak, mint az üzletben, további akciókat hirdetnek, és ingyenes házhoz szállítást is vállalnak.

A kisbetűs részekre is figyeljünk!

A gyanútlan vevőt könnyen megtévesztheti a 60-70 százalékos kedvezményt hirdető felirat, a boltba betérve azonban hamar kiderül, hogy az árengedmény csak néhány termékre vonatkozik. A reklámokban az "akár", "től" részekre sem árt odafigyelni. Így jellemzően csak egy-egy terméket adnak a kiírt összegért, a többinek magasabb az ára. A fogyasztóvédők tapasztalatai szerint gyakori, hogy a kereskedők csak a kedvezmény mértékét tüntetik fel, a ténylegesen fizetendő akciós eladási árat viszont nem írják ki, így a vásárló nem tudja előre, pontosan mennyit kell fizetnie. Ha a vevő az árak feltüntetésével kapcsolatban szabálytalanságot tapasztal, haladéktalanul írjon bejegyzést a vásárlók könyvébe.

A jóállás ebben az esetben is él

Aki igazán sokat szeretne spórolni, annak még érdemes várnia pár napot vagy hetet, később, a nyár vége felé ugyanis még olcsóbbak lehetnek egyes termékek. A járványhelyzet miatt idén tavasszal elhalasztották az évente áprilisban és októberben már hagyományosnak számító Glamour-napokat, ezt most jövő hétvégén fogják bepótolni. Ezeken a napokon évről évre megtelnek a hazai bevásárlóközpontok, drogériák és a jellemzően hölgy vásárlók a legkedvezményesebb akciókat keresik. A vevőknek ebben az esetben sem árt tudni, hogy az akciós termékekre is vonatkoznak a jóállási jogok, így amennyiben a megvásárolt termék minőséghibás, a kereskedőnek muszáj a reklamációval foglalkoznia.

Vannak üzletek, ahol akár 70 százalék engedményt is adnak egyes termékekre a plakátok szerint

Tóth Viktória viktoria.toth@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2020. július 02., csütörtök, 6. oldal)

Külföldi szereplőket is csábíthat a sörtvörvény

A nagy gyártók kizárólagos szerződéseinek feloldása után a kisüzemi főzdek nemcsak a vendéglátásban, hanem két-három év alatt az iparág egészében is elérhetnék a 20 százalékos piaci részesedést. Ám az új szabályozás külföldi kistermelők számára is vonzó lehet.

Elérhető közelségben a söripari fordulat

TÖRVÉNYTERVEZET | Cseh, szlovák és lengyel kisüzemi főzdeket is vonzhat a magyar piac

GYÖNGYÖSI BALÁZS | A nagy gyártók kizárólagos szerződéseinek feloldása után a kisüzemi főzdek nemcsak a vendéglátóhelyeken, hanem két-három év alatt az iparág egészében is elérhetnék a 20 százalékos piaci részesedést.

Holnap szavazhat az Országgyűlés arról a törvényjavaslatról, amely a kizárólagos szerződések tilalmával rendezné a Magyarországon forgalmazott sörök piacát. A kistermelők szempontjából az a tét, hogy ahol egy nagy sörgyár és a vendéglátóhely között ilyen megállapodás van érvényben, ott azt a jövő nyártól semmisnek kell tekinteni. Ezután a kisebb főzdeknek 20 százalékos piaci részt biztosítana a jogszabály, míg a multiknak a fennmaradó 80 százalékkal kellene beérniük. Ezt az arányt azonban nem a nagy gyártók 6,21 millió hektoliteres teljes hazai éves értékesítésére kell vetíteni, hanem csak a csapolt sörre, ez az esetükben tavaly 558 ezer hektoliter volt. "Reális cél, hogy a törvénytervezet szerint

nekünk fenntartandó egyötöd részt ne csak ezekben az egységekben használjuk ki, hanem két-három év alatt a szektor egészében is" - mondta a Világgazdaságnak Gyenge Zsolt, a Fóti Kézműves Sörfőzde tulajdonosa, a Kisüzemi Sörfőzdek Egyesületének (KSE) elnöke.

Gyenge Zsolt e várakozását arra alapozza, hogy a mostani, 3 százalékos részesedésük már magában azzal megduplázható, ha teljesen kihasználják a gyártókapacitásukat. Merthogy a 80-90 hazai főzde zömének a termelése legfeljebb a nyári hónapokban éri el a kapacitásai 90-100 százalékát, az év egészében viszont már az 50-60 százalékos arány is jónak mondható. A következő lépés az lenne, ha a kisüzemi sörfőzdek így akár már 6 százalékos országos piaci részesedése 12 százalékosra ugrana kapacitásbővítéssel és technológiafejlesztéssel, akár pénzügyi befektetővel is, ha addigra valóban szabaddá válik a piac.

Azért nem lobbiztak ennél csekélyebb - 5-10 vagy éppen 15 százalékos - szeletért az éttermeket, kocsmákat, kisvendéglőket és szállodákat tömörítő HoReCa-szegmens sörtortájából, mert a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2015-ös vizsgálata során éppen a nagy gyártók vállalták, hogy a vendéglátóipari egységekkel kötött kizárólagos szerződések feloldásával meghagyják a piac 20 százalékát a kisebb főzdeknek - emlékeztetett Gyenge Zsolt. Ezzel szemben a nagyüzemi dominancia számos helyen egyelőre közelebb van a 100 százalékhhoz, mint a 90-hez, nemhogy a 80-hoz. A szakember szerint, mivel az elmúlt öt évben e téren nem történt érdemi változás, a törvény csak a GVH előtt tett ígéretnek szerezne érvényt.

A három nagy gyár - a Dreher, a Heineken Hungária és a Borsodi - túlsúlyára a KSE elnöke azt a példát hozta fel, hogy egy egyesületi tag megszámolta: a budapesti Váci utcában 32 helyen árultak csapolt sört, de mindenütt csak az egyik nagyüzem termékeit kínálták, kisüzemít sehol sem. Gyenge Zsolt másik példája még szemléletesebb, eszerint a Fóti Kézműves Sörfőzdeknek önmagában elegendő piac lenne az alig húszezer lelkes Fót, csakhogy a márka a szülővárosában sem képes csapra kerülni a kocsmaokban, éttermekben a nagyvállalatokkal kötött exkluzív megállapodások miatt. Pedig a helyi terméket a helyi piacra elv például Európa legnagyobb sörfogyasztó nemzeténél, Csehországban is működő gyakorlat, miközben a Pilsner Urquellnek ugyanúgy a japán Asahi a tulajdonosa, mint a Drehernek, a Staropramennek pedig a Borsodihoz hasonlóan az észak-amerikai Molson Coors.

A közhiedelemmel ellentétben a kisüzemi csapolt sör nem feltétlenül egyenlő a korszónként 1000-1500 forintos árral, Gyenge Zsolt szerint a kisebb főzdek többségének van olyan alapívósöre, amely a nagyüzemi termékekhez hasonlóan 500-700 forintért árusítható a vendéglátásban. Mivel a törvénytervezet szerint a kizárólagos HoReCa-szerződések csak a jövő nyártól vesztek érvényüket, a KSE elnöke szerint a következő egy év felkészülés lesz az új időszakra. Úgy látja, addigra azok a főzdek is képesek lehetnek versenyképes áron termelni, amelyeket a fogyasztók jelentős része ma még drágának tart. Más kérdés, hogy rövidesen külföldi versenytársak is megjelenhetnek, így például cseh, szlovák vagy lengyel főzdeknek is vonzó lehet 2021 után a magyar piac.

Cseh példára nyerhetnek teret a magyar kisüzemi sörök
GY. B.

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. július 02., csütörtök, 1+5. oldal)

Várják a jelöléseket

Idén szeptemberben is átadja a közszolgáltatásban dolgozók munkáját elismerő okleveleit az Alapítvány a Székesfehérvári Fogyasztóvédelemért.

A díjat olyan magánszemély kaphatja, aki legalább öt éve a civilekért elkötelezetten dolgozik állami, önkormányzati intézménynél, szervezetnél vagy önkormányzati tulajdonú cégnél a megyeszékhelyen. Az Alapítvány a Székesfehérvári Fogyasztóvédelemért fontosnak tartja, hogy a civiltársadalom kifejezze megbecsülését a közszolgáltatásokban dolgozók munkája iránt. A szervezet ezért 2017-ben elismerést alapított, melyből évente legfeljebb három adományozható. A jutalmazottakra bárki tehet javaslatot az alapítványnál a fogyvedalap@gmail.com e-mail-címen augusztus huszadikáig. Az okleveleket szeptemberben, a Székesfehérvári Civilnapon adják át.

[Eredeti](#)

(Fehérvár - Közéleti hetilap, 2020. július 02., csütörtök, 3. oldal)

Nívó

Ékszer, te drága! Ma egy kicsit kivesézzük, hogy milyen szavatossági és jótállási jogaink vannak ékszervásárlás esetén, mert hogy ugyanúgy vannak, mint bármelyik más termékre, csak az az igazság, hogy valahogy nem ivódott ez be kellőképpen a köztudatba, remélem, csak mostanáig. Aztán, teljes volt a káosz tegnap parkolási díj ügyben, volt olyan kerület, noha a vészhelyzetben kihirdetett szabály úgy szólt, hogy július 1-jéig nem kérhetnek díjat a társaságok, mégis szedtek, igaz, csak azoktól, akik készpénzzel fizettek. Egy ilyen helyzetben visszakövetelhetjük-e a jogtalanul bezsebelt pénzünket? Mint tudják, maximálták a járvány miatt a fogyasztási hiteleket, a mai állás szerint 5,75 százalékot kérhetnek maximum. Igen ám, de ez a határ csak december 31-ig érvényes, ebből következően azonnal felmerül a kérdés, hogy meddig kötelező a maximált kamat, a futamidő végéig vagy a korlátozás ideje alatt, vagyis december 31-ig, mert hogy nagyon nem mindegy. Aztán, foglalkozunk a naptejjel is, tehát naptejezünk egy kicsit, mert hogy nagyon aktuális. Mi arról fogunk ma beszélgetni, hogy mit nézzünk meg vásárlás előtt még az ilyen termékeken. És végül, de nem utolsó sorban, van még egy témánk, kivonhatóak-e a pénzügyi termékek a hagyatékából, vagyis ugyanúgy, mint a bankszámláknál is, az úgynevezett haláleseti rendelkezéssel meg tudjuk-e ezt előre oldani még az életünkben. Szakértő vendégeim a stúdióban Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője, dr. Kecskés András ügyvéd, parkolási szakértő és Parragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő. Címkék: ékszer, szavatosság, jótállás, számlaadás, jótállási jegy, tízezer forint feletti vásárlás, 2021-től változás, parkolás, díjfizetés, jogalap nélküli gazdagodás, parkolási társulás, V., XII. kerület, július 1., értelmezési vita, ügyfélszolgálat, igazolás, parkolójegy, befizetés, visszafizetés.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2020. július 02., csütörtök, 14 óra)

A VÉSZHELYZET ALATT FELÉRTÉKELŐDÖTT AZ ÉLELMISZEREK TARTÓSSÁGA, CSOMAGOLT JELLEGE

(2020/6-7)

A járványügyi veszélyhelyzetben felértékelődött az élelmiszerek tartóssága, csomagolt jellege, valamint előtérbe kerültek az otthoni sütés-főzéshez szükséges termékek - állapította meg a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal (Nébih), a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának Marketing és Kereskedelem Intézete és a TÉT Platform járványügyi helyzet élelmiszerfogyasztásra gyakorolt hatásait vizsgáló kutatása.

A járványügyi veszélyhelyzet nem változtatta meg az élelmiszervásárlással kapcsolatos alapvető fogyasztói szokásokat, ugyanakkor a vásárlás módja, a vásárlást befolyásoló tényezők preferencia-sorrendje módosult.

Felértékelődtek a rövidebb értékesítési utak, amely kedvezett a Magyarországon gyártott élelmiszereknek. A boltlátogatási gyakoriság csökkent, míg a járvány előtt a válaszadók több mint háromnegyede legalább hetente kétszer járt élelmiszerboltba, addig a járvány kezdete után a többség tudatosan, egy hétre előre gondolkodva vásárolt. A válaszadók mintegy tizede életében most először próbálta ki az online bevásárlást, és a lakosság negyede látogatta az online élelmiszerboltokat.

A "kezdeti sokk" időszakában jellemző volt a készletezés. A háztartásokban átlagosan 36 kilogramm élelmiszer állt rendelkezésre a felmérés idején. A lakosság fele legalább két hétre elegendő élelmiszert tartalékolott otthon - derült a kutatásból.

A kutatás rámutat arra is, hogy a háztartások negyedében kevesebb élelmiszerhulladék keletkezett ebben az időszakban. Több figyelmet tudtak fordítani a lakosok a vásárlások és az étkezések megtervezésére, az élelmiszerek lejáratát idejére.

A lakosság több időt töltött főzéssel, ezzel párhuzamosan nagyobb figyelem jutott az otthoni élelmiszerbiztonságra, a személyi és a konyhai higiénéjára, a tudatos táplálkozásra, a változatos étrendre való törekvésre.

Táplálkozástudományi szempontból pozitív, hogy a zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek nagyobb mértékben jelentek meg a bevásárlókosarakban, és csökkent az alkoholos italok, a sós ráncsálnivalók, az édességek, a cukor és az energiatalok beszerzése, így valószínűleg a fogyasztása is.

A 3000 fős reprezentatív online fogyasztói vizsgálatot május elején végezték.

[Eredeti](#)

(TermékMix, 2020. július 02., csütörtök, 5. oldal)

Jó helyre kerül az élelmiszer

ADOMÁNYGYŰJTÉSI akciót indít a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a Magyar Élelmiszerbank Egyesület. A program célja, hogy a koronavírus-járvány miatt a lakosoknál felhalmozott, de fel nem használt élelmiszer-tartalékok még a lejáratát időn belül

eljuthassanak a rászorulókhhoz. Somogyból Kaposváron a Nagycsaládosok Kaposvári Egyesületénél és a Kaposfői Szent Erzsébet Alapítványnál várták élelmiszer-adományokat.
G. L.

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2020. július 03., péntek, 17. oldal)

Már most érdemes beszerezni a téli tüzelőt

Javasolt köbméterben mérve, térfogatra vásárolni a fát a könnyebb ellenőrizhetőség érdekében

BARANYA Jóllehet csak nemrég köszöntött be az igazi nyári idő, máris itt az ideje a tűzifa beszerzésének. A nyáron megvásárolt fa ugyanis, mire szükség lesz rá, kiszárad, ami sokkal jobb fűtőértéket, ezáltal jelentős megtakarítást eredményez. - Aki száraz fával fűt, akár 30 százalékot is spórolhat a fűtési költségekből - hívják fel a figyelmet a szakemberek.

Az újságokban a tűzifát kínáló hirdetések is egyre sokasodnak - fontos tudni, hogy a jogszabályi előírások szerint az értékesítőknek be kell jelentkezniük a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hatósági nyilvántartásába, és a hirdetésekben fel kell tüntetniük a hivatal által kiadott ún. EUTR technikai azonosítószámukat, amelynek ismeretében az esetleges panaszok is könnyebben érvényesíthetők. Az EUTR-azonosítószám valódisága leellenőrizhető a Nébih honlapján.

A hivatal egyúttal azt javasolja, hogy ha a vevő számára ismeretlen fafajú tüzelőt kínálnak, vásárlás előtt mindenképp kérje ki szakember véleményét. Javasolt köbméterben mérve, térfogatra vásárolni, így könnyebben ellenőrizhető a fa mennyisége, víztartalma pedig azt nem befolyásolja. Aki mégis tömegre vásárol, figyeljen arra, hogy csak hitelesített mérlegen mért, mérlegjegy, vagy más, mérlegelést hitelesítő dokumentum alapján kiállított számla birtokában fizessen!

A Nébih egyben felhívja a figyelmet arra, hogy csak olyan számlaképes értékesítőtől vásároljunk, aki a termékre vonatkozó adatokkal ellátott szállítójegyet és tűzifavásárlási tájékoztatót is biztosít.

Online piactér

A jogszerűen működő erdőgazdálkodók, földhasználók és a faanyagkereskedelmi-lánc szereplőinek támogatása érdekében a Nébih EUTR részlege online piacteret fejlesztett. A "Tűzifát okosan" rendszerben az érintett tűzifa-értékesítők "feladhatják" hirdetéseiket, a vásárlók pedig regisztráció nélkül kereshetnek az ajánlatok között. A felület hatékonyan segítheti a vásárlók és a tisztességes termelők, kereskedők egymásra találását.

A tűzifa feldarabolásáért külön árat számolnak

W. K.

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2020. július 03., péntek, 2. oldal)

Betilthatóvá vált több egyszer használatos műanyag termék

Emellett létrehozták a biológiailag lebomló műanyagból készült hordtasak fogalmát.

Az Országgyűlés pénteken felhatalmazást adott a kormánynak, hogy rendeletben tiltsa be számos egyszer használatos műanyag terméket. A képviselők egyhangúlag, 195 igen szavazattal fogadták el a kabinet erről szóló javaslatát. A kormány a műanyag termékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló uniós irányelv alapján

a műanyag fültisztító pálcikákat, evőeszközöket, tányérokat, szívószálakat, italkeverő pálcikákat, továbbá az úgynevezett expandált polisztirolból készült étel- és italtároló edényeket tilthatja be a jövőben.

A Ház emellett létrehozta a biológiailag lebomló műanyagból készült hordtasak fogalmát, amelyeknek a termékárát kilogrammonként 500 forintban határozta meg, szemben a hagyományos műanyag hordtasakok 1900 forintos termékárával. Megalkották a könnyű, valamint a nagyon könnyű műanyag hordtasakok fogalmait is, előbbieket falvastagsága 50 mikronnál, utóbbiaké pedig 15 mikronnál kevesebb. Mint megírtuk, a kormány június 3-án nyújtotta be ismét az egyszer használatos műanyagok tilalmáról szóló törvényjavaslatát. Az ügy pikantériája, hogy korábban visszavonták az ugyane célra maga elé tűző kezdeményezésüket. A mostani változatban számos szakmai újdonság fedezhető fel. Bevezetik a biológiailag lebomló műanyag fogalmát. Míg az ilyen zacskók különkénti termékárát 500, addig a többiét 1900 forintban állapítják meg.

(Népszava 2020. július 3., péntek)

Netflixező karantinik és élelmiszert felhalmozó boomerek: így reagáltak a generációk a koronavírus-járványra

Az elmúlt hónapok koronavírus-krízise sok gazdasági és társadalmi összefüggésre rámutatott. Feltűnt például, hogy mennyire másképp álltak hozzá a pandémiás veszélyhelyzethez a fiatalabb és idősebb generációk. A jelenség annyira szembeeső volt, hogy több hazai és nemzetközi kutatócsoport is vizsgálni kezdte a köztük feszülő különbséget. Vajon tényleg igaz, hogy sokszor a leginkább veszélyeztetett korosztályba tartozók hagyták figyelmen kívül a szabályokat? A koronavírus tényleg kielezte a feszültséget az idősek és a fiatalok között? Valóban maradandó nyomot hagyhat az elmúlt időszak egy egész felnövekvő generációban? Talán már eltelt annyi idő a járvány kirobbanása óta, hogy megkíséreljük megválaszolni ezeket a kérdéseket.

A generációs identitás, a szociális élethelyzet és a gazdasági státusz mind befolyásolták, hogy miként éltük meg az elmúlt hónapok valóságát. Bár az alapprobléma közös volt, mégis eltérő nehézségekkel kellett, illetve kell szembenéznünk, ami eltérő reakciókat váltott ki. Sokan arra panaszkodtak, hogy 65 év feletti rokonaik nem elég elővigyázatosak, nem tartják be a szükséges óvintézkedéseket, és továbbra is ugyanúgy eljárnak bevásárolni, intézkedni, közösségi életet élni, mint azelőtt. Egy amerikai kutatás szerint a baby boomerek, azaz az 1946 és 1964 között születettek 77 százaléka valószínűtlennek tartja, hogy elkapja a koronavírust, – márpedig a statisztikák alapján a COVID-19 leginkább rájuk nézve veszélyes. A Mental Health America szakértője, Paul Gionfriddo szerint ennek az az oka, hogy az idősebb generációk tagjai már számos megpróbáltatást átéltek, ezért a mostani helyzetben jobban féltik családtagjaikat, mint saját magukat. Sokan nem tudnak azonosulni

az „idős”, „kiszolgáltatott”, „veszélyeztetett” jelzőkkel, és úgy gondolják, hogy nem szorulnak segítségre, továbbra is képesek gondoskodni magukról. Olyanok is vannak, akik nehezen élik meg, hogy fordult a kocka, és most a gyerekeik, unokáik diktálnak.

De vajon valóban felelőtlenebbek lettek volna az idősebbek? Hiszen vannak olyan állampolgárok, akik lelkiismeretesen betartották a szabályokat, kesztyűt, maszkot viseltek, és adott esetben segítséget kértek. Egy másik, szintén amerikai kutatás némileg árnyalja a közösségi médiában elterjedt nézetet, miszerint az idősek nem vették elég komolyan a veszélyhelyzetet. A teszt szerint a 65 év felettiék jóval nagyobb arányban tartották magukat a social distancing alapelveihez, mint az X vagy Y generációsok, csak az ő hangjuk kevésbé volt hangos az interneten, ahonnan a legtöbben tájékozódnak. Egyes esetekben pedig az elővigyázatosság szélsőséges formát öltött, és a „sose lehet tudni mi fog történni” elve alapján sokan élelmiszer-felhalmozásba kezdtek.

Ami viszont fontos és figyelemreméltó jelenség: a korlátozásokkal egy időben szinte mindenhol felerősödött a lokális szolidaritás és az összefogás. Az emberek bevásároltak idősebb szomszédaiknak, sokan pedig önkéntesen segítettek a távoktatásra történő átállásban. Talán a vírus jó esélyt adott arra, hogy az eddiginél szorosabb védőháló fonódjon a veszélyeztetett idős korúak köré, és felhívta a figyelmet a jó minőségű egészségügyi ellátás fontosságára is.

És mi a helyzet a fiatalokkal?

Az elmúlt időszakban sok olyan véleménycikk született, ami a fiatalabb generációk hozzáállását dicsérte, hiszen látszólag ők voltak azok, akik igazán komolyan vették a problémát, lelkiismeretesen otthon maradnak, és erre idősebb hozzátartozóikat is figyelmeztették. Sok X-Y generációs most szembesült szülei sérülékenységével, és aggodalmát fejezte ki idősebb rokonainak egészségével kapcsolatban. A millenniumi korosztály tudomásul vette, hogy ez most nem a bulizás ideje: otthon maradtak, távolságot tartottak, a szorongásaikat Netflix-szel és koronavírus-mémekkel csökkentették. Más kimutatások szerint a millenniumi fiatalok a járványhelyzet kezdete óta sokkal óvatosabban költenek és jobban átgondolják pénzügyeiket, továbbá inkább online vásárolnak, hogy elkerüljék a tömeget. Bár a vírus közvetlenül az idősebbeket veszélyezteti, a járványt akár rövid, akár középtávon inkább a fiatalok szenvedik meg. Ők ugyanis jellemzően kevesebb anyagi tartalékkal rendelkeznek, és sokan elvesztették munkájukat, megélhetésüket. Székely Levente, a Budapesti Corvinus Egyetem Kommunikációs és Szociológiai Intézet tudományos munkatársa szerint, ha hosszú távon nem tud visszaállni a normális társadalmi, gazdasági működés, az akár valós generációs feszültséget is szülhet.

Az eltelt időszak egészen biztosan nagy hatással lesz az 1994 és 2004 között világra jött Z generációra is. Az elmúlt évtizedben sok kritika érte őket azért, mert folyton otthon vannak és a virtuális térben léteznek, de a mostani helyzetben hirtelen ez lett a mainstream, az elvárt magatartásforma. Ebben a tekintetben hasonlók a '68-as fiatalokhoz, akiknek alternatív attitűdje, látásmódja szintén egy korszak meghatározó kultúrájává vált.

Szabó Andrea, az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Intézetének igazgatóhelyettese és tudományos főmunkatársa szerint elképzelhető, hogy létrejöhet egy új generáció a mostani 14-25 év közötti fiatalokból, akiket a koronavírus-járvány formál élményközösséggé. Hiszen a pandémia globális léttapasztalat, ami politikai, gazdasági és történelmi körülményeket is magában foglal, így meghatározhatja a fiatalok kialakuló identitását. Egyedülálló tapasztalat lehet számukra például a távoktatásra való átállás. Gondoljunk csak bele: az elmúlt évszázadban egyre több és több időt követelt tőlük az iskolarendszer. A gyerekek szocializációját 6-7 éves koruktól kezdve az oktatási intézmények határozták meg. A távoktatással tulajdonképpen fordult a kocka, és a régebbi korokhoz hasonlóan ismét nagyobb szerephez jutott a család és a közvetlen környezet nevelő szerepe.

Érdekes lesz látni, hogy hogyan rendeződnek vissza a dolgok a normális kerékvágásba, – visszarendeződhetnek-e egyáltalán, vagy érdemes inkább új irányokat keresni? Egyes jóslatok szerint akár két évig is eltarthat a szigorítások és enyhítések váltakozása: ennek pedig valószínűleg tényleg hosszú távú generációs hatása lesz.

(Chikansplanet 2020. július 3., péntek)

Enniért csobbanhatunk a hazai aquaparkokban: mutatjuk a rangsort

Idén sok magyar nem gondolkodik egy vagy több hetes nyaralásban, amely főként a járványnak tudható be. Az anyagi bizonytalanság, a fertőzéstől való félelem, vagy akár az időhiány a kiadott szabadságok miatt, gátolja, hogy hosszabb ideig kikapcsolódhasson a lakosság jelentős része. Azonban annál többen terveznek egynapos, vagy hétvégi kiruccanásokat, az ilyen utak alkalmával pedig kifejezetten keresettek a fürdőzési lehetőségek. Szerencsére hazánk rengeteg vízparttal és fürdővel rendelkezik, ahol aktívan is kikapcsolódhat, élményeket gyűjthet az, aki ilyesmire vágyik. A Pénzcentrum ezért most kifejezetten a magyarországi aquaparkok szezonális árait gyűjtötte össze, a fürdőket pedig a medencék és a csúszdák száma alapján is rangsoroltuk.

Nem csak a koronavírus járvány miatt váratott magára az idei strandszezon, hanem az igazi nyár is késve érkezett Magyarországra. (Tavaly ilyenkor is a záporos májusi időjárás késleltette valamennyire, hogy megteljenek a fürdők, de arra ki emlékszik már!) A pandémia többek között a fürdőszezon elejét is tönkretette, először a pünkösdi hétvégén nyitott ki a vidéki strandok, termálok többsége még a kornavírus-járvány miatt elrendelt biztonsági előírások betartásával, és akkor is csak a kültéri medencéket lehetett még használni, később ezeken a korlátozásokon is lazítottak.

A fővárosban a vidékhez képest csúszással nyithattak a fürdők. A Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. május 30-án nyitotta meg a strandjait, azonban, köszönhetően a zord időjárásnak, a 2019-es évi forgalom mintegy 4 százalékát érték csak el. A júniusi melegedés hatására a hónap utolsó hétvégéjén már közel 21 500 vendégük volt, és a forgalom már megközelítette a 60 millió forintot. Vélhetően kezd visszatérni a bizalom, hogy biztonságos a strandra járás, ennek köszönhetően rendeződhet lassan a forgalom. Tegnap végül a a Széchenyi és a Rudas Fürdő is megnyithatta kapuit a fürdőzni vágyók előtt, egy alapos fertőtlenítés, ellenőrzés után.

Tömve lesznek a belföldi strandok, fürdők?

A járvány sok együttes hatása miatt rengeteg család egyáltalán nem tervez nyaralást, vagy ha igen, akkor belföldre. Habár a magyarok 40%-a szerint nincs ok a félelemre a járvány utáni turisztikai utazásokkal kapcsolatban a Magyar Turisztikai Ügynökség legfrissebb kutatása szerint, a tavalyi évhez képest továbbra is alacsony szinten áll a turizmus. A kutatásból kiderül, hogy a magyarok 67%-a utazik évente belföldön, külföldre pedig 26%-uk látogat el.

A tavalyi évhez képest 11 százalékkal népszerűbbek az 1 napos kiruccanások.

Akik több napra utaznak el (39%), kifejezetten a wellness-hétvégéket, az 1 hetet nyaralni vágyók (12%) pedig a külföldi desztinációkat részesítik előnyben. Egy friss kutatás szerint pedig kifejezetten a kisgyermekes családoknak mindössze 5%-a tervez külföldi nyaralást, belföldön viszont a megkérdezettek 47,5%-a indul útnak nyáron: legtöbben a Balaton felé veszik az irányt, kedvelt úti cél továbbá Zalakaros, Hajdúszoboszló, Nyíregyháza és Gyula is.

Olvasóink közül sokan viszont a vírusfertőzés veszélye miatt nem fognak idén nyaralni menni (11%), a legtöbben viszont anyagi okokból nem utaznak (16%). Másoknak pedig idejük nem lesz: a szabadságaikat már kivették az évre (5%). Viszont azt még mindig sokan megtehetik, hogy a nyári hétvégéken 1-1 napot strandolással töltsenek.

Azt régóta tudjuk, hogy hazánk gyógyvíz- és fürdőnagy hatalom, ennek idén nyáron pedig különösen örülhetünk, amikor sokan különféle okokból, de nem fognak eljutni a külföldi tengerpartokra. Eddig is voltak szép számmal, akik a tavak, folyók strandjai helyett az épített medencéket, víziparkokat részesítik előnyben.

Hazánkban 22 olyan fürdőhely üzemel, amely az aquapark kategóriába sorolható, izgalmas vízi élményeket kínáló medencéi és csúszdái alapján.

A medencék száma alapján felállított rangsorban a Hungarospa Hajdúszoboszló áll legelől 45 medencéjével. A toplista második helyét elfoglaló Bükfürdő Thermal & Spa 34, a harmadik helyet megszerző Sárvári Gyógy- és Wellnessfürdő pedig 20 medencével büszkélkedhet.

Nem csak sok, hanem sokféle medence található a magyar aquaparkokban: fedett és kültéri úszómedence, strandmedence, élmény- és hullámedence, gyógymedencék és gyermekmedencék, és emellett rengeteg más szolgáltatás is, kezdve a csúszdától, a szaunákon át a masszázsig.

A magyar aquaparkokban átlagban 11 különböző méretű és fajtájú csúszda van. A csúszdák számát tekintve egyértelműen az Aquarena Mogyoród áll az élen 26 csúszdájával, ezt követi a Ceglédi Gyógyfürdő és Szabadidőközpont 18 csúszdával, amelytől a rangsorban harmadik Aquacinema Kisvárdá is csak 1 csúszdával van "lemaradva".

Ahogy tavaly, idén sem feledkeztünk meg az egyik legfontosabb szemponttól: hogy mennyibe kerül a strandbelépő, hiszen ha egy család egy egész napot el akar tölteni egy víziparkban, akkor bizony általában mélyen a zsebbe kell nyúlni. Nem csak a csúszdák, medencék számában, hanem belépőárakban is felállítottunk egy rangsort a hazai aquaparkok között.

Azt is megvizsgáltuk, mennyit emelkedett a fürdőbelépők ára a tavaly júniusi árakhoz képest: a legtöbb helyen ugyanannyiba kerülnek a belépők, mint tavaly a főszezonban, néhány helyen volt 100-200 forintos drágulás, és csak egy-két fürdőben volt 500-600 forintos emelés.

A feltüntetett fürdőbelépő árak egész napra szólnak, ahol eltérés van a hétvégi jegyárakban a hétköznapokhoz képest, ott a hétvégi díjszabást vettük figyelembe. A kiegészítő szolgáltatások árai az egyes fürdők leírásában találhatóak meg részletesen.

Hungarospa Hajdúszoboszló

Felnőtt jegy: 4100 forint

Diákjegy: 3000 forint

Gyermek jegy (7 éves korig): 1900 forint

Az egész napra szóló jegyárak az Aqua-Palace-ba július 1-től augusztus 31-ig értendők.

Magyarországon itt adtak át elsőként csúszdaparkot még 2000-ben: jelenleg 15 csúszdával és 45 medencével várja a látogatókat: 8 strandmedence, 7 gyermekmedence, 6 gyógymedence, és 1-1 úszó-, élmény-, és merülőmedence közül választhatnak. Emellett az aktív kikapcsolódásról röplabda-, foci-, tenisz-, és kosárlabdapálya, vízibicikli és lábtenisz szolgáltatás gondoskodik.

Az Aqua-Palace élményfürdőn túl az Aquapark szolgáltatások csak a strandfürdő belépő megváltása után vehetők igénybe. A strandfürdő belépő felnőtteknek 2800, nyugdíjasoknak és diákoknak, gyermekeknek 2300 forint. Az Aquapark normál egész napos kiegészítő díj pedig 3500 forint. Viszont ha minden szolgáltatást egyben vennénk igénybe, akkor vannak kombinációs csomagok, amikkel faraghatunk az árból. Tavaly június óta átlagosan 100 forinttal emelkedtek a belépőárak.

Annagora Aquapark

Felnőtt jegy: 2900 forint, all-in belépő: 6200 forint

Diák jegy (10-18 éves korig): 2700 forint, all-in: 5200 forint

Gyermek jegy (3-10 éves korig): 2400 forint, all-in: 4100 forint

A balatonfüredi aquaparkban hullám-, gyermek-, wellness medencék, és a szaunavilág is várja a strandolókat, összesen 12 medence és 12 csúszda gondolsodik a vízi élményekről. Az all-in belépőkkel nyílik lehetőség a korlátlan csúszdahasználatra. Az árak tavaly óta nem emelkedtek.

Aquaticum Debrecen

Felnőtt jegy: 3400 forint

Gyermek/diák/ nyugdíjas jegy: 2850 forint

A debreceni Mediterrán Élményszárazóban 14 medence: köztük gyógymedence élményelemekkel, váltófürdő, hullám- és élménymedence, gyermekmedence, pancsoló és 10 csúszda található. Ezen túl röplabda- és focipálya, valamint lánthúzó is igénybe vehető. Az árak tavaly óta 200 forinttal emelkedtek.

Virágfürdő Kaposvár

Felnőtt jegy: 3300 forint

Ifjúsági/ nyugdíjas jegy: 2300 forint

Kaposváron sokféle gyógymedence, élmény- és termálmedence, úszómedencék és jakuzzi is található, összesen 17, amelyek mellett 7 csúszda gondoskodik a vízi élményekről. A fürdő nagy gondot fordít gyermekbarát szolgáltatásokra, az árnyékolt medencével, gyermekcsúszdával, játszótérrel várja a gyerkőcöket. A nyári kombinált jegyárak tavaly óta változatlanok.

Aquarius Élményszárazó

Felnőtt jegy: 4500 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 3500 forint

Gyermek jegy (6 éves korig): 2800 forint

A vendégek a termálvilág szolgáltatásait igénybe véve pihenhetnek, regenerálódhatnak, ahol beltéri és kültéri gyógyvízes medencék, pezsgőágy, szaunavilág, Kneipp-medence, és pezsgőfürdő is található. Az élményvilágban hullámmedence, vízfüggöny, barlanggal készült vadvízi sodrófolyosó, és különböző óriáscsúszdák várják a vízi élmények szerelmeseit.

A legkisebbeket medencékkel, csúszdával, Inka romtemplommal, kincses szigettel és egyéb élményelemekkel kiegészített mesés gyermekvilág várja. A jegyárak tavaly óta 200-300 forinttal kerülnek többre.

Gyulai Várfürdő

Felnőtt jegy: 2700 forint, AquaPalota kiegészítőjegy 1900 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 2300 forint, AquaPalota kiegészítőjegy 1400 forint

A várfürdő 19 medencével, köztük több gyógy- és élménymedencével, súlyfürdőmedencével, és csúszdamedencével várja a fürdőzni vágyókat. A gyulai komplexum 8 csúszdával is büszkélkedhet. A strandbelépők 200, az Aquapalota kiegészítő jegy árak 100 forinttal kerülnek többre idén 2019-hez képest.

Zalakarosi Fürdő

Felnőtt jegy: 3900 forint, komplex: 5200 forint

Diák jegy (6-18 éves korig): 2800 forint, komplex: 4100 forint

Gyermek jegy (3-5 éves korig): 800 forint, komplex: 1000 forint

Zalakaroson sokféle kültéri és fedett gyógymedence, termál- és élménymedence, hullámmedence, merülő medence és úszómedence várja a csobbanni vágyókat, összesen 20 darab. Csúszdából pedig 9 féle található a fürdőben.

Kecskeméti Élményszárazó és Csúszdapark - Jelenleg zárva!

Felnőtt jegy: 3600 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 3000 forint

Gyermek jegy (14 éves korig): 1100 forint

Az élményfürdő homokos napozóparttal, 5 medencével és 7 csúszdával várja a látogatókat. A belépőjegyekhez tartozó csúszási lehetőségeken felül 1600 forintért váltható meg a korlátlan csúszás.

A fürdő honlapjának tájékoztatása szerint a Kecskeméti Fürdő átmenetileg még zárva tart.

Napfényfürdő Aquapolis

Felnőtt jegy: 5650 forint

Diák jegy: 4600 forint

Gyermek (4-11 éves korig) és nyugdíjas jegy: 3000 forint

A legnagyobb szegedi strandon, a Napfényfürdő Aquapolisban óriáscsúszdák, gyermekvilág és termálmedencék egészítik ki a strandolás nyújtotta élményeket, összesen 18 medence, 13 csúszda várja a fürdeni vágyókat, emellett röplabda- és focipálya, valamint lánbtenisz is használható. Az árak nem változtak tavaly óta.

Aquaworld Resort Budapest

Felnőtt jegy: 6490 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 5290 forint

Gyermek jegy (3-13 éves korig): 3190 forint

Az Aquaworld Resort Budapest különleges tematikájával, hatalmas kupolájával és izgalmas csúszdáival emelkedik ki a budapesti strandok közül. A 15 medencéjén és 11 csúszdáján túl focipálya, játszótér, játszóház is gondoskodik az élményekről. A jegyárak tavaly óta változatlanok.

A honlapjuk tájékoztatása szerint jelenleg a fürdő valamennyi medencéje, csúszdája és élményeleme üzemel, kivéve a szörfmedence és a Bongo Kids Club játszóház.

Aquacinema Kisvárdai

Felnőtt jegy: 4900 forint

Gyermek jegy (2-9 éves korig): 4000 forint

A kisvárdai strand, a régi Várfürdő, mai nevén Aquacinema új medencékkel, élményelemekkel és egy 16 csúszdás csúszdaparkkal várja a fürdőzőket.

Bükkfürdő Thermal & Spa

Felnőtt jegy: 3950 forint

Diákjegy: 2400 forint

Gyermek jegy (6 év alatt): 100 forint

Bükkfürdőn Európa egyik legismertebb és az ország második legnagyobb gyógy-, strand- és élményfürdője, legmodernebb szaunavilága és különleges Medical Wellness Centruma várja a kikapcsolódni vágyókat. A 14 hektáron fekvő fürdő igazi fürdőkomplexum, 34 medencével, 7 csúszdával várja a feltöltődni, fürdőzni vágyókat. A jegyárak tavaly óta változatlanok.

Tatabányai Gyémánt Fürdő

Felnőtt jegy: 3100 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 2200 forint

A "A Családi Víziparadicsom" 15 medencével és 6 csúszdával várja a vízi élmények kedvelőit, 3 élménymedencéje, 1 csúszdamedencéje, jakuzzija, valamint gyermek- és pancsoló medencéje is van. A gyermekbarátabb fürdőzés érdekében játszótér is van a fürdő területén.

Várkertfürdő Pápai Gyógy- és Termálfürdő

Felnőtt jegy: 3100 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 2250 forint

A pápai fürdőben 16 medence várja a fürdőzőket, köztük külön fedett és kültéri csúszdamedencék, élmény- és termálmedencék is. Pápán 11 csúszda, röplabdapálya és játszótér gondoskodik a szórakozásról. A jegyára tavaly óta nem változtak.

Ceglédi Gyógyfürdő és Szabadidőközpont

Kombinált belépőárak a Strandfürdőbe és az Aqua Centrum Csúszdaparkba:

Felnőtt jegy: 4700 forint, hétvégén 5600 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 3400 forint, hétvégén 4200 forint

Az Aqua Centrum 18 óriáscsúszdás csúszdapark, melynek alapmotívuma egy középkori vár hangulatát idézi, mesés, játékos elemekkel. A "gyermek szigeten" sárkánycsúszda, gyermekcsúszdák találhatóak, míg a vadfolyó, és a csőcsúszdák, zárt-, nyitott-, hullámforma csúszdák a felnőtt közönséget várják. Közös családi élményt a 4 sávós családi csúszda és a lassúfolyó- biztosítja. A legvakmerőbbek a kamikaze, illetve a hagyma csúszdán tehetik próbára bátorságukat.

Az Aqua Centrum extrém ajánlata az ingacsúszda! Izgalmas lehet még a Dragon csúszda is, ahol 16 méter magasból 60km/órás sebességgel csúszhatnak a fürdőzők. A jegyárak tavaly óta 100 forinttal emelkedtek.

Harkányi Gyógy- és Strandfürdő

Felnőtt jegy: 2900 forint

Diákjegy / 62 év felett: 2300 forint

A Harkányban található fürdőben 18 medence és 7 csúszda gondoskodik a fürdőzők szórakozásáról, vannak köztük fedett gyógy- és élménymedencék, és kültéri strandmedencék, jakuzzi, és gyermekmedence is, ezen túlmenően röplabda- és focipálya is várja a vendégeket.

AquaCity Zalaegerszeg

Felnőtt jegy: 2600 forint

Diákjegy: 2000 forint

Gyermek és nyugdíjas: 1200 forint

Óriás csúszda felár +1000 forint.

Zalaegerszegen az Aquacityben egy hullámmedence, egy élménymedence, egy ugrómedence, egy strandmedence, 1-1 gyermek- és pancsoló medence és 3 jakuzzi várja a fürdőzőket. A szórakozásról 10 csúszda, köztük gyermekcsúszda, röpladbapálya, lánbtenisz és játszótér gondoskodik. A gyermekek számára animációt is biztosítanak. A jegyárak, ha a csúszdajegyvel együtt számoljuk, 600 forintot emelkedtek tavaly június óta.

Aquarena Mogyoród - Idén zárva!

Az Aquarena 7 medencével és elképesztő mennyiségű: 26 darab összesen 1,5 kilométernyi hosszú csúszdarendszer várta az eddigi években csobbani vágyó vendégeket. Azonban a járvány miatt idén nem tudnak kinyitni. A fürdő honlapján az alábbi tájékoztatás olvasható:

Jó ideje hallgatásba burkolóztunk az Aquaréna felújításának előrehaladásával és az idei nyitással kapcsolatban. Ennek az az oka, hogy a járványhelyzetben március végén a park felújítási munkálatai megkezdtek, a kivitelezést csak nemrég tudtuk újra megkezdeni. A munkálatok olyan mérvűek, hogy ebben az évben már nem fogunk megnyitni. Viszont cserébe csodálatosan megújított medencékkel és kiegészítő elemekkel várjuk a vendégeinket a 2021-es nyári szezonban!

Rukkel-tó Waterpark

Felnőtt jegy: 2000 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 1500 forint

Gyermek jegy (2-6 éves korig): 1000 forint

(Egész napos csúszdás belépő 5000 forint)

A Rukkel-tónál két hullám, két spirál, egy kamikaze, két twinkamikaze, két black hole, két slope, és két-két nagyobb és kisebb gyermek vízi csúszda is található, és 2019 újdonsága a 150 személyes Aquaglide vízi vidámpark a fürdő honlapja szerint. Ezen túl 5 oszlopos wakeboardpálya és 3-6 méteres ugrótornyok várják a vízi élmények szerelmeseit.

A strandbelépők árai a tavalyihoz képest változatlanok, viszont a csúszdás belépő 500 forintot drágult.

Sárvári Gyógy- és Wellnessfürdő

Felnőtt jegy: 4900 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 2900 forint

Gyermek jegy (3-14 éves korig): 2500 forint

Sárváron 20 medence, köztük gyógy- és élménymedencék, hullámmedencék, gyermekmedencék, jakuzzik és strandmedencék, mindemellett 14 csúszda, röplabda- és focipálya gondoskodik a strandolók szórakozásáról.

Atlantika Víziidámpark

Felnőtt jegy: de. 2500 forint, du. 14 órától 2000 forint

Diák/gyerek jegy: de. 2000 forint, du. 14 órától 1500 forint

Nyugdíjas jegy: de. 1500 forint, du. 14 órától 1000 forint

A Vásárosnaményhoz közeli Gergelyiurgonyán található aquapark az országban egyedülálló módon nem csupán csúszdákkal és nagy, szabadtéri medencékkel rendelkezik, hanem valódi foka-show-val várja a strandolókat. Összesen 10 medence és 13 csúszda található a fürdőben. A belépőjeggyel valamennyi csúszdát 10 órától korlátlanul lehet használni, viszont szombaton, vasárnap és ünnepnapokon csak egész napos belépőjegy váltható.

Demjéni Termál Völgy

Barlangfürdő belépő

Felnőtt jegy: 5890 forint

Diák/nyugdíjas jegy: 5290 forint

Gyermek jegy (4-8 éves korig): 4790 forint

Gyógyfürdő belépők

Felnőtt jegy: 2390 forint

Diák/nyugdíjas/gyerek jegy: 2190 forint

Aquapark felár: 1990 forint

Az Egerhez közeli Demjénben 17 medencével - köztük Kneipp-medencével is - 9 csúszdával várják a látogatókat, az aktív kikapcsolódást pedig egy focipálya is szolgálja. Gyermekek örömeire árnyékolt medence, játszótér, és különböző medencejátékok is találhatóak a fürdőben.

Az árak 100-300 forinttal emelkedtek tavaly óta.

(Pénzcentrum 2020. július 4., szombat)

Meglepetés a magyar utakon

Hosszú évek stagnálása után tavaly érezhetően javult a magyar utak állapota, legalábbis ez derül ki a Magyar Közút Zrt. hivatalos statisztikájából. 2019-ben 3 százalékkal bővült az autópálya-hálózat is.

A teljes magyarországi közúthálózat hossza mintegy 213 600 kilométer, amelynek nagy részét, több mint 181 ezer kilométert az önkormányzatok kezelésében lévő helyi közutak adják. Utóbbiak jelentős része, 117 800 kilométer kiépítetlen külterületi út.

Az országos közúthálózat hossza 32 200 kilométer, azonban mégis ezen bonyolódik a teljes forgalom 75 százaléka.

A magyarországi autópálya-hálózat hossza az év végére 1 232,6 kilométeresre bővült, amely 36,1 kilométeres növekedés 2018 végéhez képest. Tavaly adták át többek között az M15-ös autótut autópályává bővített szakaszát és az M70-est is. Az autótutak hossza 353 kilométer, az I. rendű főutaké 2 142, a II. rendűeké pedig 4 858,5. A csomóponti ágakkal együtt ez alkotja

a főhálózatot, amely összesen 8 622 kilométer. Az úgynevezett mellékhálózat - összekötő utakkal, bekötőutakkal, pihenőutakkal - több mint 23 ezer kilométert tesz ki.

Az úthálózat állapotáról a Magyar Közút négy szempont szerint ad tájékoztatást:

burkolat állapota

nyomvályúk

egyenetlenség

teherbírás.

Ezen belül pedig 5 kategóriát különböztetnek meg: jó, megfelelő, tűrhető, nem megfelelő és rossz. (Az utak 1-2 százaléka kimarad a felmérésből)

Az országos közutak 98,4 százalékát a Magyar Közút kezeli. A kivételek közé tartozik a M5-ös autópálya Budapest és Rösztke közötti szakasza (a pihenőkkel és csomópontokkal), amely az AKA Alföld Koncessziós Autópálya Zrt. kezelésében áll. Az M6 autópálya Dunaújváros és Szekszárd közötti részét az M6 Tolna Autópálya Koncessziós Zrt., míg az M6 Érdi-tető és Dunaújváros közötti szakaszát, valamint az M8 autópálya Dunaújvárostól délre lévő Duna-híd felé vezető szakaszát az M6 Duna Autópálya Koncessziós Zrt. kezeli. M6 Szekszárd-Bóly, illetve az M60 Bóly-Pécs szakasza a Mecsek Autópálya Koncessziós Zrt. kezelésében van.

Idén messze a legnagyobb javulás a burkolat állapotát tekintve történt. 2018 végén a Magyar Közút még csak az országos hálózat 11,6 százalékát sorolta a jó és 50,6 százalékát a rossz kategóriába, 2019 és 2020 fordulóján azonban már 20,1 százalék volt jó és 42,3 százalék rossz. Ez azért is figyelemreméltó, mert 2013 óta (ekkoról közöl adatokat a Magyar Közút) a folyamatos karbantartások ellenére alig sikerült elmozdulni ebből az állapotból. A javulás ellenére azonban az országos közutaknak még mindig több mint a fele rossz vagy nem megfelelő minősítést kapott a burkolat állapotára.

Nyomvályúk

A nyomvályú kétség kívül az egyik legbosszantóbb és legveszélyesebb úthiba, hiszen az autók irányíthatóságát csökkenti. Szerencsére az országos hálózatnak csak a 4 százaléka kapott rossz vagy nem megfelelő minősítést. Ez az arány a főhálózaton - ahol a nehéztehergépjárművek közlekednek - 9,7 a mellékhálózaton pedig 1,8 százalék.

Az autópályákat nem számolva, az országos hálózat kétharmadán 8 milliméternél kisebb vajatot "készítettek" a kamionok, ugyanakkor van 253 kilométernyi útszakasz, ahol 2,5-3,5 centiméteres árkokkal kell számolni, míg a Magyar Közút szerint 47 kilométeren már 3,5-5 centiméteresek ezek az úthibák.

Tavaly egyébként ebben a tekintetben is javult az utak állapota, bár közel nem olyan mértékben, mint a burkolat esetében.

Egyenetlenség

Az utak egyenetlensége nem mutat vidám képet, ugyanis miközben 51,5 százalék kapott jó és megfelelő minősítést, 34,2 százalék rossz vagy nem megfelelőt. 6000 kilométeren az egyenetlenségek mérete meghaladja a 6,3 millimétert.

Jó hír ugyanakkor, hogy az elmúlt években a Magyar Közútnak valamelyest sikerült csökkenteni az utak egyenetlenségét és ez alól a 2019-es év sem kivétel.

Teherbírás

Az utak teherbírási képessége szintén elég vegyes képet mutat: több mint felük jó vagy megfelelő, közel 40 százalékuk azonban rossz vagy nem megfelelő. Szerencsére ebben is sikerült javulást elérni tavaly előtthöz képest, a jó állapotú utak aránya mintegy 2,5 százalékponttal emelkedett.

Enyhe tél, viharos nyár

Tavaly sokkal enyhébb volt a téli időjárás, mint a 2018-as, így a Magyar Közút szakembereinek is kevesebb munkát adott. A cég közhasznúsági jelentése szerint telephelyi

készenlétre az előzetes tervek 50-60 százalékában volt csak szükség. Ezzel szemben a nyár eleji nagy mennyiségű csapadék és a viharok jelentős többletköltséget okozott a cégnek.

(Napi 2020. július 4., szombat)

300 ezer embert veszélyeztethet a tajkártya érvénytelenítése

Három hónapról hat hónapra emelte az Országgyűlés azt a türelmi időszakot, ami után érvénytelenítik a tajkártyáját azoknak, akik nem fizetik az egészségügyi szolgáltatási járulékot. Ennek összege jelenleg 7710 forint havonta, amit alapesetben a munkaadó fizet be, ha azonban valakinek nincs munkája, akkor magának kell ezt megtennie. Amennyiben valaki ezt nem teszi meg, úgy az életmentő helyzeteken kívül minden orvosi ellátást csak előre fizetve, pénzért vehet igénybe, s a gyógyszerekért is többet kell fizetni. Az intézkedést ugyan a járványhelyzetben munka nélkül maradt emberek megsegítéséként találja a kormány, de az elmaradt járulékokat az adóhatóság utólag adók módjára behajtja, miközben visszamenőleg akkor sem teszik érvényessé az illető tajsámát, ha közben rendezzi az egészségbiztosítási járulék elmaradását. Egy több tízezer forintos vizsgálat, netán beavatkozás díját eddig ugyanis elengedték, ha az illető utólag befizette az elmaradt járulékot. Szakértőnk szerint nagyjából 300 ezer embert veszélyeztethet a tajkártya érvénytelenítése, különösen azokat, akik egyéni szerződéssel fizetik az egészségügyi járulékot, további félmillió embernek pedig rendezetlen a státusa, tehát az orvosnál piros a tajszáma. - Járványhelyzetben nemcsak embertelen, hanem veszélyes is az egészségügyi ellátást pénzért adni a legnagyobb bajban lévőknek – mondta lapunknak Kordás László. A Magyar Szakszervezeti Szövetség elnöke úgy látja, a törvény a jelenlegi módosítás ellenére vállalhatatlan és szégyenteljes, mert azt üzeni, „akinek nincs pénze a gyógyulásra, az haljon meg”. - Hogyan fognak tízezreket fizetni egy rutinvizsgálatért azok a betegek, akikről az orvosi rendelőben derül ki, nincs már tajsámuk, mert súlyosan eladósodtak a tb felé? – kérdezi Kordás. Az érdekvédelmi tömörülés vezetője szerint "képtelen helyzetbe" kerülhetnek az orvosok is azzal, hogy a nem fizetőktől meg kell tagadniuk az ellátást, hiszen a gyógyításra esküdtek fel. Hogy mondják az anyagilag és egészségileg is megrendült emberek szemébe, hogy évtizedekig gyógyítottam, de máától csak pénzért hallgathatom meg a tüdejét, mérhetem meg a vérnyomását és csak drágán válthatja ki a gyógyszereit – figyelmeztet a szigorítás következményeire az elnök, aki szerint a még mindig meglévő járványhelyzetben ez a hozzáállás kifejezetten káros és veszélyes. A szakszervezeti vezető a decemberben elfogadott - és tegnap módosított - társadalombiztosítási törvény rendelkezéseinek visszavonását vagy későbbre halasztását követeli. Kordás László lapunknak hangsúlyozta, nem a potyautasok kiszűrése ellen tiltakoznak, de az eszközt és az időzítést rossznak tartják, sőt kifejezetten cinikusnak. Kritikájukat megfogalmazták tavaly év végén is, a szigorítás elfogadásakor, de a helyzet azóta tovább romlott, hiszen ugrásszerűen megnőtt a hivatalos munkanélküliek száma, a ténylegesen jövedelem nélkül élők létszámáról pedig még hozzávetőleges adat sincs. A legnagyobb szakszervezeti tömörülés elnöke a tajkártyák érvénytelenítését az ország szégyenének, a szolidaritás sárba tiprásának tartja.

(Népszava 2020. július 4., szombat)

Idén a hazai nyaralás a biztonságos

A koronavírus-járvány előtt a horvát tengerpart a magyar nyaralók kedvelt célpontja volt, a vírus megjelenésével viszont változott a helyzet. Déli szomszédunkban ismét nőni kezdett az új koronavírus-fertőzöttek száma, és a határátlépés is lassú. Belföldön viszont továbbra is biztonságos a nyaralás.

Az elmúlt években sok magyar kereste fel nyáron a horvát tengerpartot. Idén azonban érdemes a biztonságot választani, és Magyarországon tölteni a nyaralást.

Nőtt a fertőzöttek száma Horvátországban

Horvátország viszonylag jól vészelte át a koronavírus-járvány első szakaszát, június közepe óta azonban egyre több fertőzöttet jelentenek déli szomszédunkból. Az ottani válságstáb jelentései szerint a csütörtökig tartó egy hétben átlagosan napi 67 új megbetegedést regisztráltak, egyedül csütörtökön pedig 96-ot.

Csütörtökig összesen 3008 embert fertőzött meg Horvátországban a koronavírus, a járvány áldozatainak száma pedig 112 volt. Az országban két járványgóc alakult ki: a kelet-szlavóniai Gyakovón (Djakovo) és Zágrábban. A friss számok itt érhetőek el.

A fertőzések megugrása különösen annak fényében aggasztó, hogy azt megelőzően egy hónapig nulla és három között volt az új megbetegedések száma.

A romló horvát adatok miatt a szomszédos Szlovénia pénteken levette Horvátországot a biztonságos országok listájáról.

Torlódás a magyar-horvát határon

Nemcsak a fertőzés terjedése inthet azonban óvatosságra. Amikor Horvátország megnyitotta határait a turisták előtt, egy regisztrációs rendszert vezetett be a turisták nyomon követésére és tájékoztatására a koronavírus-szal kapcsolatban. A regisztrációt előzetesen, online is el lehet végezni ezen az oldalon, a belépéskor pedig csak fel kell mutatni a személyi igazolványt vagy az útlevelet, a rendszer összekapcsolja az adatokat, így elvileg nem kell várakozni a határon.

A valóságban azonban korántsem volt ilyen gördülékeny a belépés. A múlt hétvégén például többórás várakozási időre kellett számítaniuk az M7-es autópályán Horvátországba utazóknak a határátkelő előtt. Többen ugyanis nyilván nem végezték el az előzetes regisztrációt, így a Magyarország felől érkezőknek a személyforgalomban három órát, az autóbusszal utazóknak pedig közel két órát kellett várakozniuk a határ átlépésére.

Aki Horvátországba utazik, az számoljon azzal is, hogy baj esetén az esetlegesen elrendelt karanténzállás költségét neki kell fizetnie, erre ugyanis nem nyújt fedezetet az utasbiztosítás sem. Egy nagyobb család esetén ez tetemes extra kiadás lehet. Ami az egészségügyi ellátást illeti, az az állami intézményekben az európai egészségügyi kártyával ingyenes. Ez a kártya azonban nem helyettesíti az utasbiztosítást, mivel nem nyújt ellátást a magánintézményekben, és nem fedezi az orvosi célú hazaszállítás költségeit sem.

A belföldi nyaralás továbbra is biztonságos

Aki idén a belföldi nyaralást választja, az értelemszerűen mentesül ezektől a kockázatoktól, valamint a határátlépés kényelmetlenségeitől is. Nálunk továbbra is kedvezőek a járványstatisztikák: **az új fertőzöttek napi száma június 13-a óta egyszer sem haladta meg a 11-et,** noha Magyarországon több mint kétszer annyian élnek, mint Horvátországban. A friss fertőzöttségi adatokról itt tájékozódhat.

A kedvező hazai folyamatoknak köszönhetően június 18-tól megszűnt a veszélyhelyzet. A Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) többször is arra buzdított mindenkit, hogy idén Magyarországon tervezze a nyaralását. Mint Guller Zoltán vezérigazgató hangsúlyozta: nemcsak azért, mert itthon biztonságos, hanem azért is, mert ezzel több százezer magyar család megélhetését is támogatjuk."

Az MTÜ kampányt is indított, hogy Magyarország belföldi turizmusának lendületet adjon, amelyhez több mint 500 szolgáltató csatlakozott kedvezményes ajánlatokkal (további információkat erről itt talál). A kampány szlogenje, az „Együtt, itthon, szabadon – Magyarország visszavár” arra utal, hogy most végre újra találkozhatunk a barátokkal, rokonokkal, szabadon mozoghatunk, biztonsággal útra kelhetünk az országon belül.

Guller Zoltán arra számít, hogy nyáron a foglaltság elérheti a 70%-ot a szálláshelyeken. **Igy az idei belföldi turizmus akár a tavalyinál is jobb lehet** – mondta a vezérigazgató. Hangsúlyozta: aki teheti, pihenjen itthon is.

(Origo 2020. július 5., vasárnap)

Tipikus vezetési hibák: gyorshajtás, telefonálás, szabálytalan előzés

TÖBB TUDATOSSÁGGAL KEVESEBB BALESET TÖRTÉNNÉ AZ UTAKON

Az autóvezetőket figyelmeztetik a szakértők a tipikusan vezetés közben elkövetett balesetveszélyes cselekedetekre, amelyek évről évre akár halálos kimenetelű vagy súlyos egészségkárosodással járó esetekben hajszolják a felelőtlen járműtulajdonost. Az elmúlt három évben büntetést leggyakrabban sebességtúllépésért és a megállási, parkolási szabályok be nem tartásáért kaptak az érintettek.

Évtizedek óta nem volt olyan alacsony a személysérüléses balesetek száma, mint az idei év első négy hónapjában. A 2010-ig visszamenő rendőrségi adatok szerint március végéig alig több mint 3700 baleset történt, ami 17 százalékos csökkenést jelent 2019 ugyanezen időszakához képest, 2010 óta pedig ez a legalacsonyabb adat.

A kedvező adatokban főszerepet játszott, hogy a koronavírus-járvány miatt elrendelt korlátozások eredményeként országsszerte nagyon alacsony volt a forgalom, mivel alig vagy hetekig egyáltalán ültek autóba az emberek.

Ne út közben hívjuk a nagyit!

A balesetek viszont ebben az időszakban is tipikus okokból történtek: elsősorban a gyorshajtásra, az elsőbbségadás elmulasztására, a kanyarodási, előzési szabályok és a követési távolság be nem tartására vezethetők vissza a szerencsétlen esetek. De a vezetés közben kézben tartott telefon, a biztonsági öv használatának nélkülözése és bizony az alkoholfogyasztás is súlyosbítják a helyzetet az utakon.

Érdekes tudnivaló ezzel kapcsolatban, hogy a rendőrségi statisztika a balesetek fő okaként csak egy tényezőt vesz figyelembe, pedig egy-egy balesetnek több oka is lehet.

Sokan nem vallanak be

A K&H felmérése megvizsgálta a 30–59 éves korosztály körében a szabálykövetés mértékét. – Nagyon fontos lenne, hogy az autósok magukkal szemben is kritikusak legyenek. A gyorshajtás esetében például fontos tudnivaló, hogy nemcsak az adott útvonalon érvényes sebességhatárokat kell betartani, hanem az útviszonyoknak megfelelően kell közlekedni. Az úgynevezett relatív gyorshajtás ugyanis gyakran balesetveszélyes helyzetet idézhet elő – emelte ki az eredmények kapcsán Kaszab Attila, a K&H Biztosító vezérigazgató-helyettese és nem életbiztosításokért felelős vezetője.

(Magyar Nemzet 2020. július 5., vasárnap)

Kényelmes, érintésmentes parkolásra vágnak az autósok

Érintésmentes parkolást és kültéri parkolókat szeretnének az autósok a Parkl felmérése szerint.

A vírushelyzet alatti ingyenes parkolás hatásairól sok vita folyt. A Parkl is ennek felmérésére készített kutatást. A megkérdezettek 77 százaléka nem használta többet az autóját a vírushelyzet alatt. Ha azonban mégis útnak indult, akkor azt nem az ingyenes parkolás miatt tette. A válaszadók negyede egészségvédelmi szempontok miatt választotta az autót.

A válaszadók 47 százaléka szerint nem voltak nagyobbak a dugók az ingyenes parkolás bevezetése után. 35 százalék szerint látványos volt a forgalomváltozás. Április elején Karácsony Gergely főpolgármester arról írt, hogy a forgalom növekedett, ugyanakkor a közösségi közlekedés kihasználtsága sem csökkent a parkolási díjak eltörlése után. A megnövekedett autóhasználatra utal az is, hogy a válaszadók fele szerint több időt kellett parkolóhely vadászattal tölteni.

A vészhelyzet feloldása utáni időszakra is rákérdezett a Parkl. A megkérdezettek többsége nem szeretne változtatni a szokásain. Viszont jegy nélküli, érintésmentes megoldással parkolna szívesen. A megoldások közül még mindig az sms a legnépszerűbb.

(Fintechradar 2020. július 5., vasárnap)

Így lehet 7 fokkal is hidegebb klíma nélkül a házad, lakásod

Egy jól átgondolt nyílászárócserevel bődületesen sok pénzt meg lehet takarítani a rezsizámlából, igaz, nem kis beruházásról van. Pláne akkor, ha még árnyékolástechnikailag is be szeretnénk újítani néhány apróságot. Ez utóbbit például azért fontos kiemelni a nyílászárócserek mellett, mert nem csak hogy energiatakarékosabbá tudja tenni lakóhelyünket, de akár csak általa 5-7 fokkal alacsonyabb hőmérsékletet is elérhetünk egy forró, nyári napon, ahhoz képest, mintha nem lenne. Az energetikai beruházásokat részletesen bemutató 3 részes cikksorozatunk második részében a nyílászárókkal foglalkozunk részletesebben szakértők segítségével.

Sajnos a szomorú igazság az, hogy arányait tekintve Magyarországon brutálisan sok energiát használunk fel fűtésre, és ez az időjárással önmagában egyáltalán nem magyarázható. E tekintetben magasan az EU-átlag fölött vagyunk, előzve az összes észak-európai országot, és nagyjából az egész Baltikumot is.

Ha viszont ez főleg nem az időjárásnak köszönhető, akkor valami más ok áll a háttérben. Ez az ok pedig nem más, minthogy a 4,4 millió lakóingatlant kitevő hazai állomány 70 százaléka nem felel meg a korszerű funkcionális műszaki, illetve hőtechnikai követelményeknek.

Pedig sok esetben egy családi ház esetében a fogyasztás 50-60 százaléka megspórolható tud(na) lenni.

Igen ám csak hogy ehhez széleskörű energetikai beruházásokra van szükség. Melynek szentháromsága a hőszigetelés, a nyílászárócsere, illetve a fűtéskorszerűsítés. Háromrészes cikksorozatunkban ezeket a témákat járjuk körül szakértők segítségével. Előző héten a hőszigeteléssel foglalkoztunk behatóan, most pedig azt vizsgáltuk meg, mit érdemes tudni a nyílászárók cseréjéről.

Ki így, ki úgy

Ha valaki nyílászárócsereben gondolkodik, akkor a személyes egyeztetés kulcsfontosságú, a vásárlónak összképet kell kapnia, ma már a termék mellé a vásárlók teljes körű szolgáltatást várnak el

- mondta el a Pénzcentrumnak Vigh Károly, a Hofstädter Kft. mérnöke. A szakértő kiemelte, a vásárló igényeit a neki minden szempontból legoptimálisabb nyílászáró megoldással kell kielégíteni. A vásárlónak tudatosítania kell magában, hogy lehetőségeihez mérten, milyen árkategóriában milyen teljesítményű ablakkal kalkulálhat.

Az igazság az, hogy aki ma jó ablakot gyárt, az ténylegesen jó ablakot gyárt. A minőségi termékek között ma már nincsenek nagy különbségek, erősen szabályozva van, hogy milyen ablakokat egyéb nyílászárókat lehet beszerezni lakóingatlanokba. Ráadásul a tapasztalatom az, hogy a vásárlók kevésbé érdeklődnek a hőszigetelő képesség után, nem ez az első szempontjuk

- vélekedett Vigh Károly, aki kiemelte, a mai 3 rétegű üvegek már nagyon jók, a kérdés az ablakokat illetően inkább az, milyen anyaghasználat jellemzi őket, milyen a cég, annak milyen az arculata, milyen plusz szolgáltatásokat vállalnak, milyen a szervizhálózat, illetve a beépítő brigád.

Energetikai kisokos

Egy háromrétegű üveg hőszigetelő képessége $U_g=0,5-0,6 \text{ W/m}^2\text{K}$, ez az érték minél alacsonyabb, annál jobb a hőszigetelő képessége az adott terméknek. Természetesen üveget önmagában nem lehet beszerezni, ahhoz kell valamiféle keret, ami nyilván rontó tényező a hőszigetelés szempontjából. Energetikai szempontból tehát az üveg+tok értékei adják majd az a végső U_w értéket, ami megmutatja a teljes nyílászáró hőszigetelő képességét.

A szakember lapunknak elmondta, hogy teljes ablakra vetítve az $U_w=0,7 \text{ W/m}^2\text{K}$ értéket is el lehet érni, ám ez nyilván nem olcsó mulatság, sok helyre ráadásul teljesen felesleges is. Példának okán egy budapesti belvárosi lakást, ahol amúgy az épület műemlék, ezért kívülről a homlokzata sosem lesz szigetelve, fölösleges úgymond passzív házba is beillő nyílászárókkal ellátni.

Persze, nem két forint

A szakértők szerint az energetikai beruházásokat érdemes felosztani, és ha lehet a nyílászárócserevel, illetve a hőszigeteléssel kezdeni. Természetesen abba kár is belemenni, hogy mennyibe kerül egy teljes lakóingatlanon a nyílászárócsere, mert ez kismillió dologtól függ. De azért az alapokat összeszedtük a Pénzcentrumnak nyilatkozó szakértő segítségével.

Ma a legolcsóbb konstrukció a piacon a fehér, pvc nyílászáró, ez lehet aztán alu borítású, aztán jönnek a fa ablakok, aminek a csúcsa a fa ablakok alu keretben. És akkor még a kismillió főlázási lehetőségekről nem is beszéltünk. Értelemszerűen minél inkább komplex, és egyre minőségibb anyagokat szeretnénk beszerezletni, annál mélyebbre kell nyúlnunk a pénztárcánkba.

A szakembert szerint érdemes úgy kalkulálni, hogy 3 rétegű üveglablakkal számolva, PVC nyílászárók esetében, amikben nincs alu; egy normál családi ház, amin van kb. 20-25 nyílászáró, a költségünk nagyjából nettó 2,5-3 millió forintról indulhat, árnyékolószerkezetek nélkül de ebbe már az erkélyajtótól a bejárati ajtóig minden benne van a beszerelési költséggel együtt.

A beszerelési költség persze eszméletlenül megdobja az árakat. A jó beépítőcsapat ugyanis nagy kincs, és hát akik jól, pontosan és gyorsan dolgoznak, elvárják, hogy meglegyenek fizetve.

A nyílászáró költségeken ráadásul az sem segített, hogy a külföldről érkező profilok ára az igen gyenge forint-euró árfolyam miatt elszaladt. Erre ráadásul elég volt csupán 1-2 hét. Ugyhogy nem elég, hogy a jó szakemberek nem olcsók, még a legalapvetőbb alapanyagok ára is jócskán megdrágult.

Mégis miből?

Hiába azonban, hogy a beruházással jelentős mértékű rezsicsökkentést lehet elérni, a tapasztalatok azt mutatják, hogy Magyarországon egyelőre sokan megijednek a fenti összegtől. Pedig, ha azt nézzük, hogy milyen forrásból tudunk egy hőszigetelést biztosítani, akkor több lehetőség is szóba jöhet:

önerő, azaz saját megtakarítás

banki hitel vagy kölcsön

ezek keverve

Az első lehetőségnél faék egyszerűségű a döntés, ha az energetikai számítás igazolja, akkor a félretett pénzünket, egyfajta megtakarítási formaként érdemes az ingatlanunkba fektetni. Ha ki akarjuk számítani, mennyi idő alatt térül meg befektetésünk, energetikai számítást kell végeznünk.

Azaz tisztában kell lennünk jelenlegi fogyasztásunkkal és a beruházás után várható értékkel is (fontos, hogy mindkét esetben átalánnyal kalkuláljunk). Ha ez megvan, a tervezett befektetett összeget el kell osztanunk az éves megtakarításunk összegével, így megkaphatjuk a megtérülési időt.

Azt persze nem szabad elfelejteni, hogy jelenleg csak a hőszigetelésről beszélünk, ahhoz hogy a havi fűtésszámlán tetemes megtakarítási összeget lássunk, muszáj elgondolkodnunk a nyílászárók, illetve a fűtésrendszer korszerűsítésén is. Ez hármas együttes megléte ugyanis felelhető, de akár a mostani számlánk értékének két harmadát le is csípheti.

JÓL JÖNNÉ 2 MILLIÓ FORINT AZ ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSHOZ?

Éppen ezért ha megvan az energetikai szakértőtől a felújítási tervünk, érdemes lehet felszabdalni a kiadásokat úgy, hogy egyszerre mindig csak a három terület valamelyikét viteleztessük ki, a már korábban említett sorrendiséget betartva. Mára már számos kutatás, illetve több ezer idehaza megvalósult lakossági korszerűsítés is igazolja, hogy komplex energetikai korszerűsítéssel akár annyit is meg lehet spórolni a rezsiszámlákon, hogy simán megérheti kölcsönből belevágni a munkálatokba, hiszen a hitelkamatok ma rekord alacsony szinten vannak. Azaz az energetikai számítással alátámasztott beruházást követően a havi átalányon megtakarított összeg nagyobb, vagy legalább akkora lesz, mint a megvalósításhoz igénybe vett hitel törlesztőrésze.

Ha mindez fennáll, akkor akár teljesen hitelből is lehet finanszírozni a beruházást, de némi önrész megléte mindig nagy segítség. Ha tehát belevágnánk egy felújításba ne habozzunk, ugyanis a szakértők szerint éppen most a legideálisabb az időzítés. Hiszen a hőszigeteléssel már idén télen is élvezhetjük saját rezsicsökkentésünk. Ám arról sem szabad megfeledkezni, hogy a nagy melegben elvégzett felújítás már a klímaszézonban is abszolút kifizetődő, nem is kell megvárni a fűtési időszakot. Arról nem is beszélve, hogyha a háromból egy nagy korszerűsítési platformot kipipálunk, akkor már csak a fűtésrendszer korszerűsítését kell véghezvinnünk a jövőben.

Példaszámításunkban úgy számoltunk, hogy valaki saját önerejéhez még egy millió forint hitelt venne fel. Fontos! 2020. december 31-ig minden hazai banknál igényelhetőek az akciós fogyasztási hitelek, melyek kamata egységesen 5,9%. A kedvezményes személyi kölcsön kamata viszont a legtöbb banknál 2021-től megváltozik, és így magasabb lehet a törlesztőrészlet is. Ha tehát 1 millió forintot vennénk föl, 48 hónapos futamidőn, 250 ezer forintos havi jövedelemmel, akkor az egyik legjobb ajánlatot most a CIB Bank nyújtja havi 29 084 forintos törlesztőre, amitől nem marad el sokkal a Budapest Bank ajánlata sem, havi 30 171 forinttal. Ezekén felül érdemes megnézni még a Cetelem konstrukcióját is, itt a THM 10,47 százalék, ami végső soron 30 863 forintos törlesztőt eredményez. További bankok ajánlataiért, illetve a konstrukciók pontos részleteiért (THM, törlesztőrészlet, visszafizetendő összeg, stb.) keresd fel a Pénzcentrum személyi kölcsön kalkulátorát.

Hogy néz ki a munkafolyamat?

Az ember, ha új nyílászárókat akar, akkor először leszerződik egy adott műszaki tartalomra, ezután indul a leszerződött termékek gyártása, amik nagyjából 4-8 hetet vesznek igénybe. A már említett legalapabb, fehér PVC ablakot kb. 4 hét alatt legyártják.

Ha ez a fázis megvan, akkor elindulhat a beépítés. Normál beépítésnél, árnyékolók nélkül egy hat fős beépítő csapat, be tud építeni 1,5 nap alatt egy olyan normál házat, amiről a korábbi példánkban írtunk. De persze a beépítés ideje is olyan, hogy rengeteg mindentől függ, épület megközelíthetősége, szintek száma, nagyméretű üveget, termékeket kell e daruval mozgatni.

A sikeres beépítést követően a munkát a megrendelőnek át kell adni, és ettől a pillanattól él a garanciális időszak. A szavatosság, jótálás fogalma ettől a pillanattól válik fontossá a vásárlónak.

Valami még lemaradt

Jogos a hiányérzet, ugyanis a nyílászárók cseréje egy dolog, ám igen fontos dolog. Ma azonban már nehéz úgy beszélni a témáról, hogy nem vesszük ide az árnyékolástechnikát. A megfelelő szigetelés és nyílászárócserék biztosítása mellett ugyanis kritikus pontként említhetjük még lakásunk árnyékolásvédelmét is, mint az otthoni hőérzetünket abszolút befolyásolni képes eszközök garmadáját. És hogy ez mennyire igaz, a Pénzcentrum által megszólaltatott egyik szakértő szerint egy jól felszerelt, jó minőségű, jól beállított árnyékolásvédelmi rendszer telepítése

5-7 fokkal is csökkentheti otthonunk hőmérsékletét a nyári hőségben.

Számokban pedig ez azt jelenti, hogy a megtakarítás a fűtési és hűtési energiaigény szempontjából, az árnyékolás típusától és az automatizálás mértékétől függően 15-25 százalékos tartományban mozog.

Ezt ráadásul egy konkrét példán is be tudjuk mutatni - a Magyar Energetikai Hivatal segítségével -, bár fontos hangsúlyozni, hogy a megtakarítás mértéke mindig nagymértékben függ a lakás/ház kialakításától, alkalmazott nyílászáróktól, hőszigeteléstől stb., illetve az automatizálás fokától.

Példa számítás

Egy 120 m²-es családi ház 20 m²-es ablakkal, amelyekből 40 százalék déli, 20 százalék északi, 20 százalék keleti, 20 százalék nyugati tájolású, ablakok dupla üvegezéssel (u=2,9 W/m²K), alumínium redőnyökkel - Fűtési költség megtakarítás a redőnyök nélküli kivitelhez képest:

kézi működtetésű redőnyök használatával: 6 százalék

motoros redőnyök és időzítők alkalmazásával: 18 százalék

teljesen automatizált, a külső körülményekhez igazodó redőnyök alkalmazásával: 24 százalék

Mint látjuk, nem elég, hogy az árnyékolástechnikával a komfortérzetünket is nagyban tudjuk befolyásolni, de még a rezsiszámlánkon is spórolunk vele.

Mitől döglik a légy?

Úgy gondolom, hogy aki ma megfelelően árnyékolni akarja otthonát annak feltétlenül szüksége van redőnyökre, nem árt ha azokban beépített napháló is található, valamint egyes helyekre modern zsaluziákat is egyre többen szereltesnek. És akkor a beltéri árnyékolókról vagy a motorizációról és az okos otthonokról még nem is beszéltem - mondta el korábban a Pénzcentrumnak egy árnyékolástechnikával foglalkozó cég szakembere, aki arra is felhívta a figyelmet, hogy főleg a beltéri árnyékolóknál különösen fontos, hogy különbséget tegyünk árnyékolás és fényzárás között. Ugyanis manapság már szinte minden ilyen eszközt lehet fényzáró vagy fényáteresztő anyaggal is ellátni, viszont ez a benti hőmérsékletet minimálisan fogja befolyásolni, hiszen a hőt kint kell megfogni.

Ez azért fontos, mert attól még hogy valaki egy benti árnyékoló eszközzel jó sötétet csinál otthonra, persze elérheti azt hogy mondjuk a parketta nem forrósodjon fel a nap fényétől, de általában a hőt nem tudja megfelelően kinn tartani.

De miről is beszélünk, amikor beltéri árnyékolásról van szó. Ide tartoznak például a rolók, sávrolók vagy éppen a relaxák is. Vagy a manapság egyre népszerűbb pliszék is. Az árak itt is változatosak, a legolcsóbb daraboktól igazán luxustermékekig terjednek. Szakértői példaszámításunk szerint egy kisebb budapesti lakás kültéri árnyékolástechnikai felújítása 500 ezer forintból kijöhet, beszereléssel. Ebben az árba például beleférhet egy konyha, erkély napellenzős redőnnyel való felszerelése egyes helyeken szúnyoghálókkal. De ekkor még ugye mindent saját kézzel irányítunk, semmi nem okos, de legalább már védve vagyunk a kinti hőségtől vagy nem szökik ki lakásunkból a klíma hidege a kánikulában.

Itt is végeztünk példaszámítást arra az esetre, ha valaki meglévő önereje mellé úgy gondolkodná, hitellel pótolná a hiányzó részt vagy a nagyobb beruházás költségeit. Ezesetben 500 000 forint hitellel számoltunk 48 hónapra, 250 000 forintos fizetéssel. A Pénzcentrum Kalkulátora szerint az egyik legjobb ajánlata a CIB Banknak van, havi 12 118 forintos törlesztővel, ám ettől nem sokkal marad el a Cetelem sem, havi 12 860 forintos havi törlesztővel. De érdemes még megemlíteni a Erste és a Budapest Bank ajánlatait is, előbbi THM mutatója 13,41 százalék, utóbbi 15,14 százalék, amik sorrendben 13 633, illetve 14 474 forintos havi törlesztőt jelentenek.

Továbbá azt is érdemes tudni, hogy a beszerelésre egy hónapot nagyjából várni kell. Igaz, sok nyílászárással foglalkozó vállalat egyben is vállal munkákat, de ez persze azt is jelenti, hogy egyszerre is kell mindent kifizetni, ami lehet, hogy sokakat elrettent a kombinált beruházástól.

(Pénzcentrum 2020. július 5., vasárnap)

Nagy szükség van az akciókra a ruhaboltokban

IDEJEKORÁN MEGHIRDETTEK A LEÉRTÉKELÉSEKET AZ ÁPRILISI VESZTESÉGEK LEFARAGÁSÁRA

A korábbi évekhez képest hamarabb, már július elején meghirdették a 40-50 százalékos leértékeléseket a ruházati boltok, cipőkereskedők, mivel ebben az évben a tavaszi veszteségek után már a hagyományos szezonvégi akciózás előtt szükséges a vásárlók visszacsalogatása a boltokba – jelezte a Magyar Nemzetnek a kereskedelmi szövetség.

Mindenütt megjelentek a ruhaboltok kirakataiban az alkalmi leértékeléseket jelző táblák, ami azért is lehet meglepő a vásárlóknak, mivel korábban csak a nyári szezon második felében kezdődtek a szezonális akciók. Idén a koronavírus-járvány okozta forgalomkiesés átrajzolta az eddigi kereskedői szokásokat.

– A akciózás mindig is a ruházati piacon volt a legerősebb, ami bár más termékeknél is megjelenik, de elszórtabban. Idén áprilisban kilencven százalékkal volt kisebb a hazai ruházati piac forgalma az előző év áprilisához képest. Ezért az újranyitásokat követően látványosabb akciózásba kezdtek a boltosok, hogy visszacsalogassák a vevőket – mondta a Magyar Nemzetnek Vámos György. Az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára rámutatott: ennek az lett a következménye, hogy a szokatlan újraindító kedvezmények összeecsúsztak a hó végén szokásos szezonális leértékelésekkel, így már ezekben a napokban lépten-nyomon kedvezményes árakkal találkozhatnak a vásárlók, amelyek negyven-ötven, helyenként egy-egy termék esetében hetvenszázalékosak, két utóbbi ugyanakkor nem

vonatkozik a teljes árukészletre, hanem a versenyben jelenthet előnyt egy-egy termékkörben vagy bevásárlóhelyen.

Folyamatos akciózások

– A piaci szereplőknek az áprilisi járvány miatti kiesés egy súlyosabb tőkevesztés volt, ezért a leértékeléseket is megválogatják a kereskedők, hiszen az árengedmény azt jelenti, hogy a boltos lemond a nyeresége egy részéről a forgalom érdekében. Ezért visszafogottabb az a mérték, amennyit hajlandó elengedni a boltos a már eddig is komoly bevételkiesés után – hívta fel a figyelmet Vámos György. Kiemelte: az újdonság idén az, hogy lényegében a teljes évszakban egybefolynak az akciózások, kifejezetten annak érdekében, hogy a vásárlók visszatérjenek a ruházati piacra, ahol a tavaszi kollekció nagy része készleten maradt az üzletekben, de a nyáriból sem fogy annyi, amennyit várnának.

Jó a tavalyi gumimatrac is

Mint mondta, az a tapasztalat július elején, hogy a fogyasztók alapvetően még mindig óvatosabbak a vásárlásaikban, ez a ruhák, cipők, táskák, divatipari cikkek eladásaiban is érezhető minden értékesítőhelyen. Mostanra a plázákba, kisebb butikokba, piacokra sem tért még vissza a járvány előtti látogatószám. – A tipikus nyári termékek beszerzésekor is óvatosság érződik, például a strandcikk értékesítése is jóval visszafogottabb ebben az évben, mivel sokan még bizonytalanok annak kapcsán, hogy sikerül-e elutazniuk a tervezett nyaralásra. Emiatt kisebb lendülettel fogynak a vízparti kikapcsolódáshoz tartozó árucikkek is – fűzte hozzá a főtitkár.

Szárnyalás, zuhanás, lassú emelkedés

A szakértő felidézte, hogy az elmúlt években a magyarországi ruházati piac – miután a válság után az elsők között lendült be 2013-tól – folyamatosan bővült, akárcsak az iparcikkek területe, volt, amikor tíz százalékkal nőtt az éves értékesítés, minden esztendőben jelentős mértékben. – 2020-ban az előrehozott szezonális akciózások nagyobb kedvet teremtenek a költségekhez, ezzel pedig az iparág, illetve a nemzetgazdaság kilábalását segítik – összegezte Vámos György.

(Magyar Nemzet 2020. július 5., vasárnap)

Kötelezően regisztrálniuk kell a Görögországba utazóknak

Ahogy azt már mi is megírtuk, július 1-től Görögország is újra fogadja a turistákat, köztük a magyar utazókat. Habár a határon nem kell negatív koronavírustesztet felmutatni, de az országba való beutazáshoz mindenkinek kötelezően ki kell töltenie egy online nyomtatványt. Így mi is felhívjuk a Görögországba utazók figyelmét, hogy 2020. július 1-től augusztus 31-ig, legkésőbb 48 órával a várható érkezés előtt mindenkinek kötelező a Passenger Locator Form (PLF) kitöltése.

Regisztráció nélkül a repülőgépre sem engednek fel

A kitöltés után az utas kap egy QR kódot, amelyet érkezéskor be kell mutatnia a határellenőrzést végző hatóságoknak. A QR kódot az utas a mobil telefonja segítségével, vagy kinyomtatott formában mutathatja be. A megadott információk alapján a rendszer kockázatelemzést végez, amely alapján kiválasztják azokat az utasokat, akiket letesztelnek. A tesztelésre kiválasztott utasoknak az általuk foglalt szálláson 1 napra karanténba kell vonulniuk a teszt eredményének megérkezéséig. Akinek negatív a tesztje, folytathatja a nyaralását, akinek azonban pozitív a tesztje, az két hétre államilag ellenőrzött karanténba kerül, olvasható a Konzuli Szolgálat oldalán.

A repülőgéppel érkezőknek minimum 48 órával az utazás megkezdése előtt ki kell tölteniük a nyomtatványt. A szárazföldi, vagy tengeri úton érkezőknek minimum 48 órával, de maximum 72 órával az országba érkezés előtt kell kitölteni a nyomtatványt.

Az utazási regisztráció az alábbi oldalon tölthető ki.

Magyar nyelvű útmutató is elérhető a kitöltéshez

Az IBUSZ utazási iroda például személyesen tájékoztatja minden utasát a kötelező regisztrációra. Ezenfelül weboldalán is felhívja a figyelmet arra, hogy jelenleg csak az online kitöltött nyomtatvánnyal és érvényes QR kóddal rendelkező utasok léphetnek be Görögországba. Ezt pedig már a budapesti jegykezeléskor ellenőrizni fogják. A QR kód hiányában a járatra történő bejelentkezést a légitársaság megtagadja, írja a Turizmus.com szakportál.

Az IBUSZ az angol nyelvű nyomtatványhoz részletes útmutatót készített, amellyel weboldalán lépésről lépésre, magyar nyelvű magyarázattal segíti az utazókat az Passenger Locator Form kitöltésében.

(drivemebaby 2020. július 5., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIII. évfolyam, 27. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)